

STUDIJ HISTORIJE ODSJEK ZA HISTORIJU

Odsjek za historiju spada u najstarije odsjeke na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Tokom gotovo sedamdeset godina postojanja Odsjek je prilagođavao nastavni proces modernim historiografskim strujanjima, vodeći računa o uvođenju aktualnih nastavnih metoda. Studij historije na Odsjeku za historiju uobličen je tako da promovira prohodnost studenata kako na Univerzitetu u Sarajevu, tako i u regiji, ali i šire.

Nastavni proces na studiju historije realizira se kao sadržajno integrirani studij prvog i drugog ciklusa studija i vrednuje se s 300 ECTS bodova.

1) PRVI CIKLUS STUDIJA – DODIPLOMSKI STUDIJ

Dodiplomski studij na Odsjeku za historiju traje tri (3) studijske (akademske ili nastavne) godine, odnosno šest (6) semestara: od I do VI semestra. Organizira se i izvodi prema nastavnom planu i programu kao redovni i vanredni studij. Prvi ciklus studija nosi 180 ECTS.

Nastava se odvija po Pravilima studiranja koja, u skladu sa Zakonom, donosi Senat Univerziteta u Sarajevu, a stječu se akademske titule u skladu sa Pravilnikom o korištenju akademskih titula, te stjecanju naučnih i stručnih zvanja, koje donosi Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo.

Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

U toku I ciklusa studija studenti su dužni napisati i odbraniti dva seminarska rada iz obaveznih predmeta koje sami biraju. Uvjet je da seminarski radovi ne mogu biti realizirani samo kod jednog mentora.

2) DRUGI CIKLUS STUDIJA - DIPLOMSKI STUDIJ

Nakon završenog dodiplomskog studija, pod određenim uslovima u skladu sa Statutom Univerziteta u Sarajevu i stavom Odsjeka za historiju, predviđen je nastavak studija na drugom/diplomskom ciklusu studija, koji traje još dvije (2) godine, odnosno narednih četiri (4) semestra. II ciklus studija nosi 120 ECTS bodova.

Nastava se odvija po Pravilima studiranja koja, u skladu sa Zakonom, donosi Senat Univerziteta, a stječu se akademske titule u skladu sa Pravilnikom o korištenju akademskih titula, te stjecanju naučnih i stručnih zvanja, koje donosi Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo.

Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

U toku I, II i III semestra student je obavezan uzeti i braniti jedan seminarski rad, koji se može uzeti iz svih obaveznih predmeta u navedenim semestrima.

JKB

Studij historije moguće je kombinirati na oba ciklusa s drugim studijskim programima na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.

IZBORNI PREDMETI

Izborni predmeti imaju funkciju da prošire i prodube znanje, vještine i kompetencije studenata historije. Za proširivanje znanja i vještina o tematskim cjelinama koje žele dublje upoznati i analizirati, studenti biraju izborne predmete s odsječke liste.

OPĆI CILJEVI STUDIJA

Cilj studija je osposobiti studente da samostalno, kvalificirano, kreativno te poštujući pravila struke obavljaju poslove historičara, kako u obrazovnom sistemu, naučno-istraživačkim institucijama, tako i drugim djelatnostima koje zahtijevaju kompetencije historičara. Nakon završetka studija student će raspolagati temeljnim stručnim znanjima iz bosanskohercegovačke, regionalne i svjetske historije, te znanjima i vještinama historijske metodologije i metodike nastave historije koje im omogućavaju rad u srednjim i osnovnim školama, naučno-istraživačkim institutima, arhivima, bibliotekama, muzejima, medijima, državnoj upravi i kulturnim institucijama, kao i nesmetani nastavak studija, odnosno prelazak na neku drugu srodnu humanističku disciplinu na Filozofskom fakultetu ili na univerzitetima u zemlji i inostranstvu.

UVJETI UPISA NA STUDIJSKI PROGRAM

Završena četverogodišnja srednja škola u Bosni i Hercegovini ili ekvivalentno obrazovanje u inozemstvu koje omogućava upis na univerzitetski studij u zemlji u kojoj je stečeno. Učenici koji su završili srednjoškolsko obrazovanje u inozemstvu obavezni su izvršiti nostrifikaciju diplome u skladu s važećim propisima.

STRUČNO ZVANJE KOJE SE STEJE ZAVRŠETKOM STUDIJSKOG PROGRAMA

Nakon završenog prvog ciklusa studija student stječe akademsku titulu odnosno stručno zvanje bakalaureata/bachelor historije (BA), a nakon drugog ciklusa studija stječe akademsku titulu odnosno stručno zvanje magistra historije (MA).

CILJEVI STUDIJSKOG PROGRAMA IZRAŽENI KROZ ISHODE UČENJA (ZNANJA, VJEŠTINE I KOMPETENCIJE)

OPĆI ISHODI

Prvi ciklus:

- Pokazuje znanje i razumijevanje u području studija koje se nadovezuje na njihovo srednjoškolsko obrazovanje i koje je uobičajeno na tom nivou, uz podršku odgovarajućih resursa za učenje (tekstova i informacijskih i komunikacijskih tehnologija, koje uključuje neke aspekte koji će se zasnivati na poznavanju najnaprednijih dostignuća u datom području studija.
- Može primijeniti detaljno znanje i kritičko razumijevanje principa vezanih za dato područje studija na način koji pokazuje profesionalan pristup radu ili struci, te posjeduje kompetencije koje se obično pokazuju formiranjem i potkrepljivanjem argumenata i rješavanjem problema unutar datog područja studija.
- Može primijeniti osnovne metode sticanja znanja i aplikativna istraživanja u datoj disciplini, te je u stanju da odluči o tome koji pristup da upotrijebi za rješavanje datog problema i svjestan/na je toga u kojoj mjeri je odabrani pristup primjeren rješavanju takvog problema.

- Može komunicirati koristeći znanje jednog ili više stranih jezika i komunikacijskih tehnologija, informacije, ideje, probleme i rješenja, i auditoriju koji nije specijalizovan za dato područje izučavanja.
- Ima sposobnost da prikuplja i tumači relevantne podatke na osnovu kojih donosi sudove koji sadrže razmišljanja o relevantnim društvenim ili etičkim pitanjima.
- Izgrađene vještine učenja neophodne za dalji studij uz visok stepen autonomije i akademskih vještina i svojstava neophodnih za istraživački rad, shvatanje i procjenu novih informacija, koncepata i dokaza iz različitih izvora.
- Posjedovanje temelja za buduće samousmjeravanje i cjeloživotno učenje.
- Stečene interpersonalne vještine i vještine timskog rada, primjerene za zapošljavanje i/ili dalji studij.

Drugi ciklus:

- Može pokazati sistematično razumijevanje i savladavanje znanja u svom području studija/disciplini koje se temelji na, odnosno proširuje i/ili nadograđuje sa nivoom dodiplomskog studija (prvi stepen), i što predstavlja osnov ili mogućnost za originalnost pri razvoju i/ili primjeni ideja, obično u kontekstu istraživačkog rada.
- Može primijeniti svoje znanje i razumijevanje, kao i sposobnosti rješavanja problema na nove i nepoznate sredine unutar šireg (ili interdisciplinarnog) konteksta u vezi sa njihovim područjem studija.
- Može primijeniti konceptualno i apstraktno razmišljanje, uz visok nivo sposobnosti i kreativnosti čime se omogućava kritička ocjena trenutnog istraživačkog i akademskog rada na najvišem nivou u datoj disciplini.
- Ocjena različitih metodologija, formiranje kritičkog mišljenja i ponuda alternativnih rješenja.
- Osoba ima sposobnost da integrira znanje i bavi se složenim problemima, te da formuliра sudove na osnovu nepotpunih ili ograničenih informacija, ali uz razmišljanje o socijalnim i etičkim odgovornostima vezanim za primjenu njihovih znanja ili sudova.
- Može prenositi svoje zaključke, znanje i razmišljanja na kojima se oni temelje, uz korištenje odgovarajućeg/odgovarajućih jezika, auditoriju koji nije specijalizovan i koji je specijalizovan, jasno i nedvosmisleno.
- Osoba je u stanju da svoje znanje podigne na viši nivo, produbi razumijevanje svog područja studija ili discipline, i kontinuirano razvija sopstvene vještine, kroz samostalno učenje i razvoj; ima vještine učenja koje joj omogućavaju da nastavi studij na način koji će uglavnom biti samousmjeren i autonoman.
- Osoba je stekla interpersonalne vještine i vještine timskog rada, primjerene različitim kontekstima učenja i zaposlenja, te pokazuje sposobnost vođenja i/ili pokretanja inicijative i daje doprinos promjeni i razvoju.

SPECIFIČNI ISHODI

Savladavanjem nastavnog programa studija student/studentica će:

- moći prepoznati društvene pojave, događaje i historijske procese na nacionalnoj, regionalnoj i globalnoj osnovi te sagledavati njihovu uzročno-posljedičnu povezanost;
- analizirati dinamiku promjena i ljudskih iskustava u vremenu i prostoru, uključujući različite oblike političke, privredne, društvene i kulturne organizacije;
- objasniti kako su historijski događaji u vremenu povezani jedan s drugim, te rekonstruirati, pratiti i tumačiti određene oblike (društvene, ekonomske, kulturne, religijske, političke, te svakodnevnog života) društva u različitim kontekstima kroz vrijeme i različita historijska razdoblja;
- razlikovati uzroke i posljedice pojedinih događaja te sagledati njihovu međusobnu povezanost, kao i povezanost sa historijskim procesima;
- primijeniti stečeno znanje i vještine u postavljanju i rješavanju istraživačkih problema;

- identificirati relevantnu literaturu i historijske izvore za pojedinu temu, koristeći se arhivima, bibliotekama, kao i muzejskim zbirkama te internetskim bazama podataka;
- razumjeti historiografske diskurse i perspektive, njihovu kulturnu i društvenu uslovljenost te razviti vještinu njihovog dekonstruiranja;
- razumjeti povezanost historiografije s drugim humanističkim i društvenim naukama te promovirati interdisciplinarni pristup razumijevanju i tumačenju historije;
- prikupljati, valorizirati i analizirati primarne i sekundarne historijske izvore u svrhu tumačenja prošlosti;
- primijeniti specifična znanja i vještine potrebne za analizu dokumenata iz određenog razdoblja (npr. paleografija, epigrafika, diplomatika, upotreba starih jezika i pisama itd.);
- iznositi ocjene i stavove o historijskim događajima, pojavama i procesima oslanjajući se na dokaze i argumente temeljene na analizi historijskih izvora;
- primijeniti i dosljedno provoditi različite načine citiranja historijskih izvora i literature korištene u istraživanju;
- prezentirati rezultate istraživanja u usmenoj, pisanoj ili nekoj drugoj formi, koristeći terminologiju prihvaćenu u struci a koja je razumljiva unutar i van historijske struke;
- primijeniti znanja stranih jezika u istraživanju i pisanju različitih vrsta stručnih i naučnih istraživačkih radova;
- usmeno komunicirati na stranom jeziku, koristeći stručnu terminologiju i pravila struke;
- koristiti informacione tehnologije u komunikaciji i prezentaciji stečenog znanja i rezultata provedenih istraživanja;
- razlikovati i ocjenjivati različite metodologije u pristupu rješavanja problema te ponuditi alternativna rješenja putem kritičkog razmišljanja;
- samostalno planirati, pripremati i izvoditi nastavu historije u osnovnoj i srednjoj školi;
- primijeniti temeljne koncepte i ideje o učenju i poučavanju o prošlosti u nastavi historije;
- odabrati, didaktički prilagoditi i koristiti historijske izvore za korištenje u nastavi historije u osnovnim i srednjim školama;
- razviti profesionalnu predanost nastavničkom pozivu u radu s učenicima;
- voditi diskusiju i/ili sudjelovati u njoj potičući pitanja i kritičko promišljanje;
- primjenjivati različite didaktičke modele i metode u nastavi historije;
- koristiti različite medije i informacijsko-komunikacijsku tehnologiju u nastavi historije;
- primijeniti dostignuća savremene historiografije (istraživačke rezultate teorijske i metodološke postavke) u učenju i poučavanju historije;
- uvažavati različitosti u rodnim, etničkim, kulturnim, vjerskim i drugim perspektivama;
- pokazati profesionalnu odgovornost i poštovati etiku akademske zajednice.

Ishodi svakog nastavnog predmeta usklađeni su s općim i specifičnim ishodima učenja definiranim u prethodnom tekstu. U opisu svakog nastavnog predmeta determinirani su ishodi u skladu sa sadržajem predmeta, nastavnim metodama i sl.

NAČIN PROVJERE ZNANJA

Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

U silabusu svakog predmeta studenti su obavješteni o načinu provjere znanja, s tačno navedenom strukturom bodova koji se dodjeljuju određenim aktivnostima studenta (testovi, eseji, aktivnost na nastavi itd.). U bodovnoj strukturi jasno je naglašeno koliko bodova je moguće ostvariti u toku nastave te koliko se bodova odnosi na završni ispit.

MOBILNOST STUDENATA I PRIZNAVANJE ECTS BODOVA I PREDMETA

Pojedinačna mobilnost za odlazne studente ima trajanje utvrđeno relevantnim dokumentom ili programom međunarodne suradnje. Takvim studentima bit će priznati ECTS bodovi onih predmeta čiji ishodi učenja odgovaraju specifičnim ishodima studija historije na Odsjeku za historiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu, što je u skladu s članom 12. Pravilnika o mobilnosti Univerziteta u Sarajevu.

PRAKTIČNA NASTAVA I PRAKTIČNO OSPOSOBLJAVANJE STUDENATA

Praktična nastava u skladu je sa članom 153. Statuta Univerziteta u Sarajevu. Praktična nastava izvodi se kroz saradnju sa širim društvenim okruženjem i ima za cilj razvijanje znanja, vještina i kompetencija studenata. Realizira se u prostorijama Filozofskog fakulteta te u ustanovama koje čine nastavnu bazu Univerziteta u Sarajevu. Izvođenje praktične nastave studenata prate metodičar nastave, nastavnik metodologije i mentori za seminarske i završni rad. Student po završenoj praktičnoj nastavi (hospitacijama, istraživanjima za seminarski i završni rad) podnosi izvještaj koji svojim potpisom ovjerava nastavnik.

Praktična nastava izvodi se u prvom i drugom ciklusu studija i nosi ukupno 30 ECTS bodova. U prvom ciklusu studija praktična nastava predviđena je na 3. i 4. semestru te nosi 5 ECTS bodova. Veže se uz nastavu iz metodike. Na drugom ciklusu studija praktična nastava je sastavni dio izrade završnog rada i nosi 25 ECTS bodova.

Za osposobljavanje studenata za rad u školama predviđena je nastavna praksa u školama. Ovaj dio nastavnog procesa prilagođen je izlaznim kvalifikacijama svršenih studenata, pa je studentima u prvom ciklusu nastavna baza osnovna škola, a u drugom ciklusu srednja škola, kao i Arhiv Bosne i Hercegovine, Historijski arhiv Sarajevo, Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine, Historijski muzej Bosne i Hercegovine, Muzej grada Sarajeva, Arhiv Federacije BiH, NUB BiH i Gazi Husrev-begova biblioteka.

ZAVRŠNI RAD

U drugom ciklusu studija a nakon odslušane nastave i položenih svih ispita, student piše i brani završni rad iz opće, regionalne ili bosanskohercegovačke historije. Završni rad student izrađuje samostalno. Imenovani mentor prati rad studenta, pomaže mu savjetima te upućivanjem na relevantne izvore i literaturu.

OSPOSOBLJENOST ZA OBAVLJANJE POSLOVA

Student nakon završetka I ciklusa studija raspolaže temeljnim stručnim znanjima iz historije, koja mu omogućavaju nesmetani nastavak studija, odnosno prelazak na neku drugu srodnu humanističku disciplinu na Filozofskom fakultetu ili na univerzitetima u zemlji i inozemstvu.

Student nakon završetka II ciklusa studija raspolaže stručnim znanjima i vještinama iz historije da može obavljati poslove u srednjim i osnovnim školama, naučnim institutima, arhivima, bibliotekama, muzejima, medijima, državnoj upravi, kulturnim institucijama i dokumentacijskim centrima.

NASTAVNICI I SARADNICI U NASTAVNO NAUČNOM PROCESU

Dr. Zijad Šehić, Dr. Esad Kurtović, Dr. Edin Radušić, Dr. Salmedin Mesihović, Dr. Husnija Kamberović, Dr. Fahd Kasumović, Dr. Amila Kasumović, Dr. Emir Filipović, Dr. Amir Duranović, Dr. Amra Šaćić Beća, Mr. Melisa Forić Plasto, Minela Radušić, MA, Almir Peco, MA.

Odsjek za historiju je u okviru Nastavnog plana i programa studijske 2019/2020. godine izvršio promjene kako slijedi:

**PRVI CIKLUS
HISTORIJA-JEDNOPREDMETNI STUDIJ**

I SEMESTAR

Predmet *Uvod u historijsku nauku* mijenja naziv u ***Povijest, historija, historiografija*** (ostaje jednak broj sati, umjesto 6 ECTS bodova nosi 4 ECTS boda, a nova šifra je **FIL HIS 136**);

Predmet *Historija drevnih civilizacija i klasičnog doba I*, umjesto 16 ECTS bodova, nosi **13 ECTS bodova**;

Uvodi se novi predmet ***Osnove metodike nastave historije 1, 1P + 2V, 5 ECTS bodova, šifra FIL HIS 110***;

II SEMESTAR

Predmet *Pomoćne historijske discipline* umjesto 6 ECTS bodova, nosi **4 ECTS boda**;

Predmet *Historija klasičnog doba II*, umjesto 12 ECTS bodova, nosi **10 ECTS bodova**;

Predmet *Historija Ilira* mijenja naziv u ***Historija Ilira i ilirskih provincija u jugoistočnoj Evropi*** (ostaje jednak broj sati i ECTS bodova, a nova šifra je **FIL HIS 106**);

Uvodi se novi predmet ***Osnove metodike nastave historije 2, 1P+2V, 4 ECTS bodova, šifra FIL HIS 111***;

III SEMESTAR

Predmet *Opća historija ranog srednjeg vijeka (V-XI st.)* mijenja naziv u ***Rani srednji vijek*** (ostaje isti broj sati, a umjesto 5 ECTS bodova nosi **4 ECTS boda** i nova šifra je **FIL HIS 204**);

Predmet *Historija jugoistočne Evrope u ranom srednjem vijeku* mijenja naziv u ***Jugoistočna Evropa u ranom srednjem vijeku*** (ostaje isti broj sati, a umjesto 5 ECTS bodova nosi **4 ECTS boda** i nova šifra je **FIL HIS 222**);

Predmet *Bosna u ranom srednjem vijeku*, umjesto 5 ECTS bodova, nosi **4 ECTS boda**.

Predmet *Historija jugoistočne Evrope u osmanskome periodu (do kraja 18. st.)* mijenja naziv u ***Historija jugoistočne Evrope u osmanskome periodu do 1800.*** (ostaje isti broj sati, a umjesto 9 ECTS bodova nosi **8 ECTS bodova** i nova šifra je **FIL HIS 227**);

Ukida se predmet *IP Osmansko carstvo i Dubrovačka republika*, a uvodi se novi predmet ***IP Narativi o osmanskoj Bosni i Osmanlijama, 2P, 2 ECTS boda, FIL HIS 264***;

Uvodi se predmet ***Osnove psihologije, 2P, 2 ECTS boda***;

Predmet *Pedagogija 1*, umjesto 2 ECTS boda nosi **3 ECTS boda**;

Uvodi se ***Praktična nastava i praktično osposobljavanje studenata, 2V, 3 ECTS boda, FIL HIS 215***;

Predmet *IP Arhivistička istraživanja* mijenja naziv u *IP Arhivi i historija* (umjesto 1P+1V, ima **1P+1S**, broj bodova ostaje isti i nova šifra je **FIL HIS 266**);

IV SEMESTAR

Predmet *Opća historija razvijenog i kasnog srednjeg vijeka (XII-XV st.)* mijenja naziv u *Kasni srednji vijek* (ostaje isti broj sati, a umjesto 5 ECTS bodova nosi **4 ECTS boda** i nova šifra je **FIL HIS 205**);

Predmet *Historija jugoistočne Evrope u razvijenom srednjem vijeku* mijenja naziv u *Jugoistočna Evropa u kasnom srednjem vijeku* (ostaje isti broj sati, a umjesto 5 ECTS bodova nosi **4 ECTS boda** i nova šifra je **FIL HIS 224**);

Predmet *Bosna u razvijenom srednjem vijeku* mijenja naziv u *Bosna u kasnom srednjem vijeku* (ostaje isti broj sati, a umjesto 5 ECTS bodova nosi **4 ECTS boda** i nova šifra je **FIL HIS 212**);

Predmet *Historija BiH u osmanskom periodu (do kraja 18. st.)* mijenja naziv u *Historija Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu do 1800.* (umjesto 4P+1S+3V, ima **5P+1S+2V**, umjesto 9 ECTS bodova nosi **8 ECTS bodova** i nova šifra je **FIL HIS 228**);

Uvodi se predmet *Nastava historije i multikulturalna društva*, 2P, 3 ECTS boda, **FIL HIS 217**;

Ukida se predmet *IP Smrt u srednjem vijeku*, a uvodi se novi predmet *IP Bosansko kraljevstvo i Osmansko carstvo*, 1P+1V, 2 ECTS boda, **FIL HIS 267**;

Predmet *Pedagogija 2*, umjesto 2 ECTS boda nosi **3 ECTS boda**;

Uvodi se *Praktična nastava i praktično osposobljavanje studenata*, 2V, 2 ECTS boda, **FIL HIS 216**;

V SEMESTAR

Predmet *Historija jugoistočne Evrope 1918-2000* mijenja naziv u *Savremena historija jugoistočne Evrope* (ostaje isti broj sati i bodova, a nova šifra je **FIL HIS 327**);

Predmet *Jugoistočna Evropa od kraja 18. stoljeća do 1918. godine*, umjesto 6 ECTS bodova nosi **5 ECTS bodova**;

Predmet *Metodika nastave historije I* mijenja naziv u *Metodika nastave historije za osnovne škole 1* (umjesto 2P, ima **1P+1V**, broj bodova ostaje isti, a nova šifra je **FIL HIS 312**);

Uvodi se predmet *Inkluzivno obrazovanje*, 1P+1V, 3 ECTS boda, **FIL PED 303**;

Ukida se predmet *IP Crkva bosanska*, a uvodi se novi predmet *IP Vlasi u srednjovjekovnoj Bosni*, 1P+1V, 2 ECTS boda, **FIL HIS 363**;

VI SEMESTAR

Predmet *Historija Bosne i Hercegovine (1918-2000)* (umjesto 4P+1S+1V, ima **5P+1S+1V**, broj bodova i šifra ostaju isti);

Predmet *Metodika nastave historije II* mijenja naziv u *Metodika nastave historije za osnovne škole 2* (broj sati i bodova ostaje isti, a nova šifra je **FIL HIS 313**);

Uvodi se predmet *Didaktika*, 1P+2V, 4 ECTS boda, FIL PED 304;

Ukida se završni rad na I ciklusu, jednopredmetni studij.

Sve izmjene prethodno navedene odnose se i na dvopredmetni studij, izuzev PPDM grupe predmeta!

DRUGI CIKLUS HISTORIJA-JEDNOPREDMETNI STUDIJ

I SEMESTAR

Predmet *Odnos crkve i države u srednjem vijeku* mijenja naziv u *Srednjovjekovna civilizacija* (broj sati i bodova ostaje isti, a nova šifra je **FIL HIS 402**);

Predmet *Bosansko društvo u srednjem vijeku*, umjesto 5 ECTS bodova, nosi **4 ECTS boda**;

Uvodi se novi predmet *Kreativna nastava historije*, 1P+3V, 7 ECTS bodova, FIL HIS 420;

Ukida se predmet *Temeljna nastavna umijeća*.

II SEMESTAR

Predmet *Historija osmanske kulture i civilizacije* mijenja naziv u *Historija osmanske države i civilizacije* (broj sati je isti, umjesto 5 ECTS bodova nosi **6 ECTS bodova**, a nova šifra je **FIL HIS 404**);

Predmet *Ličnosti evropske i svjetske historije novog vijeka (1500-1918)* mijenja naziv u *Intelektualna historija Evrope 1500-1918* (broj sati je isti, umjesto 5 ECTS bodova nosi **6 ECTS bodova**, a nova šifra je **FIL HIS 401**);

Predmet *Bosanskohercegovačko društvo od kraja 18. stoljeća do 1918.*, umjesto 5 ECTS bodova nosi **6 ECTS bodova**.

Predmet *Metodika nastave historije za srednje škole 1* umjesto 2P, ima **2P+4V**, a umjesto 3, nosi **10 ECTS bodova**, a šifra ostaje ista.

Ukida se predmet *IP Stećci*, a uvodi se novi predmet *IP Bosanska heraldička baština*, 1P+1V, 2 ECTS boda, FIL HIS 415;

Ukida se predmet *Komunikacija u nastavi*.

Predmet *Osnove psihologije* je prebačen na I ciklus studija.

III SEMESTAR

Predmet *Društvo i ekonomija u osmanskoj Bosni od kraja 15. do kraja 18. st.* mijenja naziv u *Osmanska Bosna: društvo, kultura, ekonomija (do 1800.)* (umjesto 2P+1S+2V, ima **3P+1S+1V**, broj bodova ostaje isti, a nova šifra je **FIL HIS 513**);

Predmet *Savremena historija Bosne i Hercegovine*, umjesto 6 ECTS bodova, nosi **7 ECTS bodova**;

Predmet *Metodika nastave historije za srednje škole 1* umjesto 1P+1V, ima **2P+4V**, a umjesto 4 ECTS boda, nosi **8 ECTS bodova**, a šifra ostaje ista;

Ukida se predmet *Odabrane teme iz primijenjene psihologije*.

IV SEMESTAR

Predmet *Metodologija historijskih istraživanja*, umjesto 6 ECTS bodova nosi **5 ECTS bodova**.

Praktična nastava i praktično osposobljavanje studenata povezana je uz izradu završnog rada, ima 25S i nosi **25 ECTS bodova, FIL HIS 598**.

Sve izmjene prethodno navedene odnose se i na dvopredmetni studij, izuzev PPDM grupe predmeta! n

Objašnjenja izmjena:

Navedene izmjene bile su nužne iz praktičnih i znanstvenih razloga. Nastale su i kao rezultat interesovanja nastavnika za moderna strujanja u historiografiji. Savremen, svježiji pristup izučavanja prošlosti mora nužno naći odraza i u nastavi historije, što ovaj studij čini atraktivnijim kako studentima u Bosni i Hercegovini i regiji, tako i studentima u Europi. U nastavku teksta slijede detaljna pojašnjenja izmjena.

1. Prijedlozi za izmjene, dopune i tehničke ispravke za predmete iz oblasti *Svjetska i bosanskohercegovačka historija – srednji vijek* zasnovani su na provedenoj internoj evaluaciji trenutno važećeg Nastavnog plana i programa. U nekim slučajevima se radi samo o promjeni naziva predmeta, pri čemu sadržaj i šifra ostaju isti, dok je u drugim riječ o promjeni reaktiviranjem predmeta koji je bio u opticaju u ranijem Nastavnom planu i programu, npr. predmet *Odnos crkve i države u srednjem vijeku* trebalo bi zamijeniti predmetom *Srednjovjekovna civilizacija* (aktivnim u ranijem NPP pod šifrom FIL HIS 402), dok bi izborni predmet *Crkva bosanska* trebalo zamijeniti izbornim predmetom *Vlasi u srednjovjekovnoj Bosni* (aktivnim u ranijem NPP pod šifrom FIL HIS 565a). Samo u dva iznimna slučaja su ponuđeni potpuno novi izborni predmeti. Izborni predmet *Smrt u srednjem vijeku* trebao bi postati izborni predmet *Bosansko kraljevstvo i Osmansko carstvo*, dok bi izborni predmet *Stećci* trebao postati izborni predmet *Bosanska heraldička baština*. Opravdanost iznesenih prijedloga pravda se temeljnim kadrovskim promjenama – odlaskom dvojice višegodišnjih nastavnika odgovornih za predmete iz ove oblasti: prof. dr. Peje Čoškovića i prof. dr. Dubravka Lovrenovića – što je značajno utjecalo na realne mogućnosti i potrebe trenutno raspoloživog nastavnog osoblja na Odsjeku. Uvaženi profesori su izborne predmete osmislili i prilagodili svojim specijalističkim istraživačkim interesima (*Crkva bosanska; stećci; smrt u srednjem vijeku*), te bez njihovog stručnog vođenja ti predmeti gube svoju opravdanost i svrhu. Predložene intervencije u pogledu izbornih predmeta odnose se na prilagođavanje njihovog sadržaja naučnim interesima i mogućnostima nastavnika koji su trenutno uposleni na Odsjeku. Osim toga, smatramo da ovim izmjenama, dopunama i tehničkim ispravkama dobijamo nove, modernije, preciznije, jasnije i ujednačene nazive predmeta, koji će potencijalno učiniti studij historije atraktivnijim za buduće studente.
2. Izmjene na predmetu *Uvod u historijsku nauku* (novi naziv: *POVIJEST, HISTORIJA, HISTORIOGRAFIJA*) odraz su ideje da se naziv i sadržaj predmeta u suštinskom smislu približi savremenim historiografskim trendovima, načinima pripreme i izvođenja nastave zasnovanim na iskustvima u radu na drugim univerzitetima (*Erasmus + Teaching and*

Training Mobility iskustva predmetnog nastavnika u proteklim godinama) te želje da se studenti historije na uvodnom studijskom programu upoznaju sa temama vezanim za razvoj historijske nauke kroz udžbeničku ponudu i naslove recentnih izdanja što se odražava i na ponuđenu listu obavezne i dopunske literature. Savremene historiografske trendove, nova teorijska promišljanja izučavanja i podučavanja historije nije moguće izvoditi na zastarjeloj literaturi te su izmjene u navedenim segmentima odraz promjena kroz koje prolazi disciplina.

3. Ponuđene izmjene na predmetu IP Arhivistička istraživanja (novi naziv: IP ARHIVI I HISTORIJA) odraz su želje da se naslijeđeno stanje prilagodi drugačijem podučavanju i upoznavanju sa osnovnim pojmovima iz praktičnog istraživačkog rada u arhivima, ali koji nije orijentiran samo i isključivo na studente historije. Kako se radi o izbornom predmetu kojeg biraju i pohađaju studenti drugih usmjerenja na Filozofskom fakultetu, dijelove sadržaja predmeta, kao i udžbeničku ponudu bilo je potrebno osvježiti i organizirati na način da studentima koji nisu historičari po okončanom pohađanju kolegija omogući stjecanje znanja i vještina potrebnih za osnovne studijske programe koje pohađaju. Iz navedenog je proizašla potreba promjene naziva, ciljeva i ishoda učenja, kao i ponude za čitanje na listi obavezne i dopunske literature.
4. Izmjene u okviru predmeta Historija jugoistočne Evrope 1918-2000 (novi naziv: SAVREMENA HISTORIJA JUGOISTOČNE EVROPE) odraz su želje da se u promišljanju, izučavanju i podučavanju tema iz savremene historije jugoistočne Evrope počne od drugačije konceptualizacije pojma vremena, pa se umjesto određene godine izvedene iz političke historije nudi koncept ideje savremene historije uključujući i transformacije s tim u vezi. Osim navedenog, promjena naziva omogućava i njegovom lakšem administriranju, a dubinska promjena iskazana je u jasno navedenim ciljevima i ishodima učenja kao i u osvježenoj ponudi obavezne i dopunske literature.
5. Predmet *Metodologija historijskih istraživanja* klasični je i obvezujući predmet na studiju historije jer uspješnim okončanjem predviđenih obaveza studenti ovladavaju temeljnim znanjima i vještinama vezanim uz istraživački postupak i stječu znanje, vještine i kompetencije za samostalni istraživački rad. S ciljem boljeg upoznavanja sa savremenim trendovima i transformacijama kroz koje prolazi historijska nauka, izmjenama je ponuđena jasnija koncepcija ciljeva i ishoda učenja kao i izbor obavezne i dopunske literature novijeg datuma.
6. Predmet *Intelektualna historija Evrope (1500-1918)* trebao bi zamijeniti dosadašnji predmet *Ličnosti evropske i svjetske historije novi vijek (1500-1918)* iz više razloga. Sadržaj predmeta uglavnom ostaje isti, ali se mijenja fokus istraživanja i predavanja. Naime, do sada je fokus bio na pojedincu i njegovoj ulozi u društvu. Moderniji pristupi istraživanja prošlosti podrazumijevaju insistiranje na širem evropskom kontekstu, analizi procesa i pojava koji su rezultirali pojavom određenih škola i pravaca u različitim segmentima ljudskog djelovanja. Istaknuti pojedinci su samo dio šire slike evropskog društva u periodu od 1500. do 1918. Osim toga, intelektualna historija vrlo je aktualna u novijim historiografskim strujanjima i doprinosi atraktivnosti studija historije.
7. Naziv predmeta *Historija BiH u osmanskom periodu (do kraja 18. st)*, pod šifrom FIL HIS 226, u četvrtom semestru prvog ciklusa jednopredmetnog studija se mijenja. Novi naziv predmeta je:
  - ☐ *Historija Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu do 1800.*

JK.

Obrazloženje: Riječ je o tehničkoj izmjeni. Promjenom se nastoji istaći u prvi plan puni naziv Bosna i Hercegovina te se na koncizniji način nastoji izraziti sintagma koja određuje hronološki okvir predmeta. Sadržaj predmeta ostaje isti te nema prepreke da predmet zadrži šifru FIL HIS 226. Struktura nastavnih sati ostaje ista (4P+1S+3V), kao i broj ECTS bodova (9 ECTS).

8. Predmet *Osmansko carstvo i Dubrovačka republika – IP*, pod šifrom FIL HIS 263, u trećem semestru prvog ciklusa jednopredmetnog studija, potrebno je zamijeniti novim izbornim predmetom pod naslovom. Strukturu nastavnih sati i ECTS kredite ne treba mijenjati (1P+0S+1V, 2ECTS).

- *Narativi o osmanskoj Bosni i Osmanlijama*

Obrazloženje: Izborni predmet *Osmansko carstvo i Dubrovačka republika* u posljednje vrijeme nije pobuđivao dovoljan interes studenata sa drugih studijskih grupa, što se vidi po malom broju prijavljenih studenata. Uzimajući u obzir činjenicu da bolonjski studij podstiče interdisciplinarnost te da izborni predmeti trebaju omogućiti studentima s različitih studijskih grupa da slušaju predmete koji im mogu biti korisni i zanimljivi, odnosno na kojima će imati priliku stjecati znanja, vještine i kompetencije koji su komplementarni s onim što uče na osnovom studiju, donijeta je odluka da se naslov predmeta promjeni, da se u njega uvedu novi sadržaji te da se interdisciplinarni pristup naglasi. Narativi su pojam koji je prepoznatljiv i zanimljiv različitim studijskim grupama na Filozofskom fakultetu te je odlučeno da oni trebaju biti u fokusu ovog izbornog predmeta. Imajući to u vidu, iz postojećeg izbornog predmeta *Osmansko carstvo i Dubrovačka republika* izdvojeni su sadržaji koje se odnose na narative o Osmanlijama i Osmanskom carstvu; povezani su sa sličnim sadržajima koji se odnose na Bosnu i Zapadni Balkanu te je ponuđen predmet pod naslovom *Narativi o osmanskoj Bosni i Osmanlijama*.

9. Nastavni predmet *Historija osmanske kulture i civilizacije*, pod šifrom FIL HIS 403, u drugom semestru drugog ciklusa jednopredmetnog studija Historije, se mijenja. Novi naslov predmeta je:

- *Historija osmanske države i civilizacije*

Obrazloženje: Riječ je o tehničkoj izmjeni naziva predmeta, dok njegov sadržaj ostaje isti. Navedenom izmjenom želi se dodatno naglasiti da će unutar predmeta posebna pažnja biti posvećivana osmanskom državnom ustrojstvu i političkim idejama. Opseg riječi civilizacija je takav da u sebi obuhvaća i pojam kultura te se zbog toga riječ kultura može izbaciti iz naslova, dok će povijest osmanske kulture biti i dalje sastavni dio predmeta. Navedena promjena slijedi način na koji se navedeni predmet obrađuje u srodnim studijskim programima unutar evropskog obrazovnog prostora. Zbog toga, predmet može zadržati šifru FIL HIS 403, kao i trenutnu strukturu sati i ECTS bodova (2P+1S+2V, 5 ECTS).

10. Nastavni predmet *Društvo i ekonomija u osmanskoj Bosni od 15. do kraja 18.stoljeća*, pod šifrom FIL HIS 413, u trećem semestru drugog ciklusa studija Historije-nastavnički smjer, se mijenja. Novi naslov predmeta je:

- *Osmanska Bosna: društvo, kultura, ekonomija (do 1800.)*

Obrazloženje: Riječ je o tehničkoj izmjeni naziva predmeta, dok njegov sadržaj ostaje isti. Naslov je redefinira kako bi bio atraktivniji, precizniji i koncizniji. Kultura osmanske Bosne i ranije je bila detaljno obrađivana unutar ovog predmeta, ali se nije nalazila u njegovom naslovu. Njenim uvođenjem u naslov predmeta doprinosi se jačenjem povezivanju naslova i

FA.

onoga što je realni sadržaj predmeta te se doprinosi i njegovoj atraktivnosti. Hronološka odrednica predmeta je konciznije formulirana u odnosu na raniji naslov. Imajući sve ovo u vidu, predmet može zadržati šifru FIL HIS 413, kao i trenutnu strukturu sati i ECTS bodova (2P+1S+2V, 5 ECTS).

11. PRVI CIKLUS - DVOPREDMETNI STUDIJ: HISTORIJA I DRUGA STUDIJSKA GRUPA

Naziv predmeta *Historija BiH u osmanskom periodu (do kraja 18. st)*, pod šifrom FIL HIS 226, u četvrtom semestru prvog ciklusa dvopredmetnog studija Historija i druga studijska grupa. Se mijenja. Novi naziv predmeta je:

- *Historija Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu do 1800.*

Obrazloženje: Riječ je o tehničkoj izmjeni. Promjenom se nastoji istaći u prvi plan puni naziv Bosna i Hercegovina te se na koncizniji način nastoji izraziti sintagma koja određuje hronološki okvir predmeta. Sadržaj predmeta ostaje isti te nema prepreke da predmet zadrži šifru FIL HIS 226. Struktura nastavnih sati ostaje ista (2P+1S+1V), kao i broj ECTS bodova (2 ECTS).

12. DRUGI CIKLUS - DVOPREDMETNI STUDIJ: HISTORIJA-NASTAVNIČKI SMJER I DRUGA STUDIJSKA GRUPA

Nastavni predmet *Historija osmanske kulture i civilizacije*, pod šifrom FIL HIS 403, u drugom semestru drugog ciklusa dvopredmetnog studija Historija-nastavnički smjer i druga studijska grupa, se mijenja. Novi naslov predmeta je:

- *Historija osmanske države i civilizacije*

Obrazloženje: Riječ je o tehničkoj izmjeni naziva predmeta, dok njegov sadržaj ostaje isti. Navedenom izmjenom želi se dodatno naglasiti da će unutar predmeta posebna pažnja biti posvećivana osmanskome državnom ustrojstvu i političkim idejama. Opseg riječi civilizacija je takav da u sebi obuhvaća i pojam kultura te se zbog toga riječ kultura može izbaciti iz naslova, dok će povijest osmanske kulture biti i dalje sastavni dio predmeta. Navedena promjena slijedi način na koji se navedeni predmet obrađuje u srodnim studijskim programima unutar evropskog obrazovnog prostora. Predmet može zadržati šifru FIL HIS 403, kao i dosadašnju strukturu sati i ECTS bodova (2P+1S+1V, 3 ECTS).

Nastavni predmet *Društvo i ekonomija u osmanskoj Bosni od 15. do kraja 18. stoljeća*, pod šifrom FIL HIS 413, u trećem semestru drugog ciklusa dvopredmetnog studija Historija-nastavnički smjer i druga studijska grupa, se mijenja. Novi naslov predmeta je:

- *Osmanska Bosna: društvo, kultura, ekonomija (do 1800.)*

Obrazloženje: Riječ je o tehničkoj izmjeni naziva predmeta, dok njegov sadržaj ostaje isti. Naslov je redefiniran kako bi bio atraktivniji, precizniji i koncizniji. Kultura osmanske Bosne i ranije je bila detaljno obrađivana unutar ovog predmeta, ali se nije nalazila u njegovom naslovu. Njenim uvođenjem u naslov predmeta doprinosi se jačem povezivanju naslova i onoga što je realni sadržaj predmeta te se doprinosi i njegovoj atraktivnosti. Hronološka odrednica predmeta je konciznije formulirana u odnosu na raniji naslov. Imajući sve ovo u vidu, predmet može zadržati šifru FIL HIS 413, kao i dosadašnju strukturu sati i ECTS bodova (2P+1S+1V, 4 ECTS).

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

ODSJEK ZA HISTORIJU

NASTAVNI PLAN I PROGRAM
Studijska 2019/2020. godina

Sarajevo, 2019. godina

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
STUDIJ HISTORIJE
ODSJEK ZA HISTORIJU

2019/2020. godina

I CIKLUS STUDIJA

Jednopedmetni studij

Studijska grupa: Historija

Dvopedmetni studij

Studijska grupa: Historija i druga studijska grupa

II CIKLUS STUDIJA

Jednopedmetni studij

Studijska grupa: Historija

Dvopedmetni studij

Studijska grupa: Historija i druga studijska grupa

I CIKLUS STUDIJA
ODSJEK ZA HISTORIJU
 Studijska grupa: **HISTORIJA**
 Jednopedmetni studij

1. SEMESTAR

RB	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMETI
1.	Uvod u historijsku nauku i pomoćne historijske discipline	Povijest, historija, historiografija	FIL HIS 136	4	0	0	4	
2.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija - stari vijek	Historija drevnih civilizacija i klasičnog doba I	FIL HIS 107	5	1	6	13	
3.	Metodika nastavnih predmeta humanističkih nauka	Osnove metodike nastave historije 1	FIL HIS 110	1	0	2	5	
4.	HUMANISTIČKE NAUKE/ JEZICI I KNJIŽEVNOST/FILOLOGIJA/ Klasična filologija	Osnove latinskog jezika I	FIL LAT 100	1	0	1	2	
		Osnove grčkog jezika I	FIL GRK 181					
5.	HUMANISTIČKE NAUKE/ FILOZOFIJA, Opća filozofija	Filozofija (opći predmet)	FIL FIL 100	1	0	1	2	
6.	HUMANISTIČKE NAUKE: NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA): BOSNISTIKA, KROATISTIKA, SRBISTIKA	Bosanski, Hrvatski, Srpski jezik 1 (opći predmet)	FIL BHS 101	1	0	1	2	
7.	HUMANISTIČKE NAUKE: NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA)	Strani jezik 1		1	0	1	2	
			Ukupno	27			30	

2. SEMESTAR

RB	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMETI
1.	Uvod u historijsku nauku i pomoćne historijske discipline	Pomoćne historijske discipline	FIL HIS 134	3	0	1	4	
2.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija - stari vijek	Historija klasičnog doba II	FIL HIS 108	4	1	4	10	
3.	Metodika nastavnih predmeta humanističkih nauka	Osnove metodike nastave historije 2	FIL HIS 111	1	0	2	4	
4.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija - stari vijek	Historija Ilira i rimskih provincija u jugoistočnoj Evropi	FIL HIS 106	2	1	2	6	
		Osnove latinskog jezika II	FIL LAT 101	1	0	1	2	
Osnove grčkog jezika II	FIL GRK 182							
6.	HUMANISTIČKE NAUKE: NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI(FILOLOGIJA): BOSNISTIKA, KROATISTIKA, SRBISTIKA	Bosanski, Hrvatski, Srpski jezik 2 (opći predmet)	FIL BHS 102	1	0	1	2	
7.	HUMANISTIČKE NAUKE: NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI (FILOLOGIJA)	Strani jezik 2		1	0	1	2	
			Ukupno	27			30	

3. SEMESTAR

RB	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – srednji vijek	Rani srednji vijek	FIL HIS 204	2	1	1	4	
2.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – srednji vijek	Jugoistočna Evropa u ranom srednjem vijeku	FIL HIS 222	3	1	0	4	
3.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – srednji vijek	Bosna u ranom srednjem vijeku	FIL HIS 211	2	1	1	4	
4.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Historija jugoistočne Evrope u osmanskom periodu do 1800.	FIL HIS 227	4	1	3	8	
5.	DRUŠTVENE NAUKE / ODGOJNE NAUKE: Psihologija	Osnove psihologije	FIL PSI 222	2	0	0	2	
6.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Narativi o osmanskoj Bosni i Osmanlijama – IP	FIL HIS 264	2	0	0	2	
	Uvod u historijsku nauku i pomoćne historijske discipline	Arhivi i historija – IP	FIL HIS 266	1	1	0		
7.	DRUŠTVENE NAUKE / ODGOJNE NAUKE: Opća pedagogija	Pedagogija 1	FIL PED 203	1	0	1	3	
8.	Metodika nastavnih predmeta humanističkih nauka	Praktična nastava i praktično osposobljavanje studenata	FIL HIS 215	0	0	2	3	
			Ukupno	30			30	

4. SEMESTAR

RB	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – srednji vijek	Kasni srednji vijek	FIL HIS 205	2	1	1	4	
2.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – srednji vijek	Jugoistočna Evropa u kasnom srednjem vijeku	FIL HIS 224	3	1	0	4	
3.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – srednji vijek	Bosna u kasnom srednjem vijeku	FIL HIS 212	2	1	1	4	
4.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Historija Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu do 1800.	FIL HIS 228	5	1	2	8	
5.	Metodika nastavnih predmeta humanističkih nauka /Uvod u historijsku nauku i pomoćne historijske discipline	Nastava historije i multikulturalna društva	FIL HIS 217	2	0	0	3	
6.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – srednji vijek	Bosansko kraljevstvo i Osmansko carstvo – IP	FIL HIS 267	1	0	1	2	
	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – srednji vijek	Sandalj Hranić Kosača – IP	FIL HIS 361	2	0	0		
7.	DRUŠTVENE NAUKE / ODGOJNE NAUKE: Opća pedagogija	Pedagogija 2	FIL PED 204	1	0	1	3	
8.	Metodika nastavnih predmeta humanističkih nauka	Praktična nastava i praktično osposobljavanje studenata	FIL HIS 216	0	0	2	2	
			Ukupno	30			30	

KA.

5. SEMESTAR

RB	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVN PREDME
1.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Evropska i svjetska historija novog vijeka do 1918.	FIL HIS 303	6	1	2	10	
2.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Jugoistočna Evropa od kraja 18. stoljeća do 1918. godine	FIL HIS 325	3	1	1	5	
3.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Savremena historija jugoistočne Evrope	FIL HIS 327	3	1	2	6	
4.	Metodike nastavnih predmeta humanističkih nauka	Metodika nastave historije za osnovne škole 1	FIL HIS 312	1	0	1	4	
5.	DRUŠTVENE NAUKE / ODGOJNE NAUKE: Pedagogija	Inkluzivno obrazovanje	FIL PED 303	1	0	1	3	
6.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Bosna i Hercegovina i njeni susjedi u 19. stoljeću – IP	FIL HIS 362	1	0	1	2	
	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – srednji vijek	Vlasi u srednjovjekovnoj Bosni – IP	FIL HIS 363					
			Ukupno	26			30	

6. SEMESTAR

RB	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVN PREDME
1.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Evropska i svjetska savremena historija (1918–2000)	FIL HIS 302	6	1	2	9	
2.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Bosna i Hercegovina od kraja 18. stoljeća do 1918. godine	FIL HIS 315	3	1	2	6	
3.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Historija Bosne i Hercegovine (1918–2000)	FIL HIS 316	5	1	1	7	
4.	Metodike nastavnih predmeta humanističkih nauka	Metodika nastave historije za osnovne škole 2	FIL HIS 313	1	0	1	4	
5.	DRUŠTVENE NAUKE / ODGOJNE NAUKE: Didaktika	Didaktika	FIL PED 304	1	0	2	4	
			Ukupno	27			30	

I CIKLUS STUDIJA**ODSJEK ZA HISTORIJU**

Dvopredmetni studij

Studijska grupa: **HISTORIJA I DRUGA STUDIJSKA GRUPA****1. SEMESTAR**

RB	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOV PREDM
1.	Uvod u historijsku nauku i pomoćne historijske discipline	Povijest, historija, historiografija	FIL HIS 136	3	0	0	5	
2.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija - stari vijek	Historija drevnih civilizacija i klasičnog doba I	FIL HIS 107	3	1	2	5	
3.	HUMANISTICKE NAUKE/ JEZICI I KNJIŽEVNOST/FILOLOGIJA/ Klasična filologija	Osnove latinskog jezika I	FIL LAT 100	1	0	1	2	
		Osnove grčkog jezika I	FIL GRK 181					
4.	HUMANISTIČKE NAUKE/ FILOZOFIJA, Opća filozofija	Filozofija (opći predmet)	FIL FIL 100	1	0	1	1	
5.	HUMANISTIČKE NAUKE: NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI(FILOLOGIJA): BOSNISTIKA, KROATISTIKA, SRBISTIKA	Bosanski, Hrvatski, Srpski jezik 1 (opći predmet)	FIL BHS 101	1	0	1	1	
6.	HUMANISTIČKE NAUKE: NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI(FILOLOGIJA)	Strani jezik 1		1	0	1	1	
			Ukupno	11+6			15	

(U dvopredmetnom studiju kombinirane studijske grupe imaju zajedničke predmete. Nakon njih podjednako dijele ostatak časova i bodova.)

2. SEMESTAR

RB	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOV PREDM
1.	Uvod u historijsku nauku i pomoćne historijske discipline	Pomoćne historijske discipline	FIL HIS 134	2	0	1	3	
2.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija - stari vijek	Historija klasičnog doba II	FIL HIS 108	2	1	2	5	
3.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija - stari vijek	Historija Ilira i rimskih provincija u jugoistočnoj Evropi	FIL HIS 106	1	0	1	3	
4.	HUMANISTICKE NAUKE/ JEZICI I KNJIŽEVNOST/FILOLOGIJA/ Klasična filologija	Osnove latinskog jezika II	FIL LAT 101	1	0	1	2	
		Osnove grčkog jezika II	FIL GRK 182					
5.	HUMANISTIČKE NAUKE: NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI(FILOLOGIJA): BOSNISTIKA, KROATISTIKA, SRBISTIKA	Bosanski, Hrvatski, Srpski jezik 2 (opći predmet)	FIL BHS 102	1	0	1	1	
6.	HUMANISTIČKE NAUKE: NAUKA O JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI(FILOLOGIJA)	Strani jezik 2		1	0	1	1	
			Ukupno	12+4			15	

3. SEMESTAR

RB	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOV PREDM
1.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – srednji vijek	Rani srednji vijek	FIL HIS 204	1	1	1	3	
2.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – srednji vijek	Jugoistočna Evropa u ranom srednjem vijeku	FIL HIS 222	2	1	0	3	
3.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – srednji vijek	Bosna u ranom srednjem vijeku	FIL HIS 211	1	1	1	3	
4.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Historija jugoistočne Evrope u osmanskom periodu do 1800.	FIL HIS 227	2	1	1	5	
5.	DRUŠTVENE NAUKE / ODGOJNE NAUKE: Opća pedagogija	Pedagogija 1	FIL PED 203	1	0	1	1	
			Ukupno	13+2			15	

4. SEMESTAR

RB	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOV PREDM
1.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – srednji vijek	Kasni srednji vijek	FIL HIS 205	1	1	1	3	
2.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – srednji vijek	Jugoistočna Evropa u kasnom srednjem vijeku	FIL HIS 224	2	1	0	3	
3.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – srednji vijek	Bosna u kasnom srednjem vijeku	FIL HIS 212	1	1	1	3	
4.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Historija Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu do 1800.	FIL HIS 228	2	1	1	5	
5.	DRUŠTVENE NAUKE / ODGOJNE NAUKE: Opća pedagogija, Pedagogija	Pedagogija 2	FIL PED 204	1	0	1	1	
			Ukupno	13+2			15	

FA.

5. SEMESTAR

RB	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOV PREDM
1.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Evropska i svjetska historija novog vijeka do 1918.	FIL HIS 303	2	1	2	5	
2.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Jugoistočna Evropa od kraja 18. stoljeća do 1918. godine	FIL HIS 325	2	1	1	4	
3.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Savremena historija jugoistočne Evrope	FIL HIS 327	1	1	1	4	
4.	Metodike nastavnih predmeta humanističkih nauka	Metodika nastave historije za osnovne škole 1	FIL HIS 312	1	0	1	2	
			Ukupno	14			15	

6. SEMESTAR

RB	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOV PREDM
1.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Evropska i svjetska savremena historija (1918–2000)	FIL HIS 302	2	1	1	4	
2.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Bosna i Hercegovina od kraja 18. stoljeća do 1918. godine	FIL HIS 315	1	1	1	3	
3.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Historija Bosne i Hercegovine (1918–2000)	FIL HIS 316	2	1	1	2	
4.	Metodike nastavnih predmeta humanističkih nauka	Metodika nastave historije za osnovne škole 2	FIL HIS 313	1	0	1	2	
5.		Završni rad	FIL HIS 399	0	2	0	4	
			Ukupno	14			15	

II CIKLUS STUDIJA
ODSJEK ZA HISTORIJU
 Studijska grupa: **HISTORIJA**
 Jednopedmetni studij

1. SEMESTAR

RB	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVN PREDME
1.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija - stari vijek	Civilizacije klasičnog doba Grčke i Rima	FIL HIS 410	1	1	2	5	
2.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija - stari vijek	Bosna i Hercegovina u antičko doba	FIL HIS 411	1	1	1	3	
3.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – srednji vijek	Srednjovjekovna civilizacija	FIL HIS 402	2	1	2	5	
4.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – srednji vijek	Bosansko društvo u srednjem vijeku	FIL HIS 412	1	1	2	4	
5.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – srednji vijek	Trgovina u srednjovjekovnoj Bosni	FIL HIS 419	3	1	0	4	
6.	Metodika nastave historije humanističkih nauka	Kreativna nastava historije	FIL HIS 420	1	0	3	7	
7.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Vojna organizacija u Osmanskom carstvu – IP	FIL HIS 468b					
	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Nacionalni mitovi na Balkanu – IP	FIL HIS 469a	1	0	1	2	
			Ukupno	27			30	

2. SEMESTAR

RB	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVN PREDME
1.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Historija osmanske države i civilizacije	FIL HIS 404	2	1	2	6	
2.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Intelektualna historija Evrope 1500-1918	FIL HIS 401	3	1	1	6	
3.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Bosanskohercegovačko društvo od kraja 18. stoljeća do 1918.	FIL HIS 414	2	1	2	6	
4.	Metodika nastavnih predmeta humanističkih nauka	Metodika nastave historije za srednje škole 1	FIL HIS 417	2	0	4	10	
5.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – srednji vijek	Bosanska heraldička baština - IP	FIL HIS 415	1	0	1		
	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – srednji vijek	Bosna i Dubrovnik u srednjem vijeku – IP	FIL HIS 466a	2	0	0	2	
			Ukupno	25			30	

3. SEMESTAR

RB	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Osmanska Bosna: društvo, kultura, ekonomija (do 1800.)	FIL HIS 513	3	1	1	5	
2.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Političke ideologije u 20. stoljeću	FIL HIS 505	5	1	2	8	
3.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Savremena historija Bosne i Hercegovine	FIL HIS 514	4	1	1	7	
4.	Metodika nastavnih predmeta humanističkih nauka	Metodika nastave historije za srednje škole 2	FIL HIS 517	2	0	4	8	
5.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Bosna i Hercegovina u međunarodnim odnosima u 19. stoljeću– IP	FIL HIS 569a					
	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Identiteti na Balkanu – IP	FIL HIS 569b	1	0	1	2	
			Ukupno		27		30	

4. SEMESTAR

RB	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Uvod u historijsku nauku i pomoćne historijske discipline	Metodologija historijskih istraživanja	FIL HIS 536	4	0	0	5	
2.		Završni rad/Praktična nastava i praktično osposobljavanje studenata	FIL HIS 599	0	25	0	25	
			Ukupno		29		30	

II CIKLUS STUDIJA ODSJEK ZA HISTORIJU

Dvopredmetni studij

Studijska grupa: **HISTORIJA I DRUGA STUDIJSKA GRUPA**

1. SEMESTAR

RB	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija - stari vijek	Civilizacije klasičnog doba Grčke i Rima	FIL HIS 410	1	1	1	3	
2.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija - stari vijek	Bosna i Hercegovina u antičko doba	FIL HIS 411	1	0	1	2	
3.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – srednji vijek	Srednjovjekovna civilizacija	FIL HIS 402	1	0	1	3	
4.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – srednji vijek	Bosansko društvo u srednjem vijeku	FIL HIS 412	1	1	1	3	
5.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – srednji vijek	Trgovina u srednjovjekovnoj Bosni	FIL HIS 419 ¹	2	0	0	2	
6.	DRUŠTVENE NAUKE: Pedagogija, Didaktika	Temeljna nastavna umijeća	FIL PED 403	1	0	2	2	
			Ukupno	12+3			15	

2. SEMESTAR

RB	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Historija osmanske države i civilizacije	FIL HIS 404	2	1	1	3	
2.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Intelektualna historija Evrope 1500–1918	FIL HIS 401	1	1	1	2	
3.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Bosanskohercegovačko društvo od kraja 18. stoljeća do 1918.	FIL HIS 414	1	1	1	3	
4.	Metodike nastavnih predmeta humanističkih nauka	Metodika nastave historije za srednje škole I	FIL HIS 417	2	0	0	2	
5.	DRUŠTVENE NAUKE: Pedagogija, Didaktika	Komunikacija u nastavi	FIL PED 404	1	0	2	2	
6.	DRUŠTVENE NAUKE: Psihologija	Razvojna psihologija	FIL PSI 223	2	0	0	3	
			Ukupno	12+5			15	

3. SEMESTAR

RB	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Osmanska Bosna: društvo, kultura, ekonomija (do 1800.)	FIL HIS 513	2	1	1	3	
2.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Političke ideologije u 20. stoljeću	FIL HIS 505	3	1	1	4	
3.	Svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba	Savremena historija Bosne i Hercegovine	FIL HIS 514	2	1	1	4	
4.	Metodike nastavnih predmeta humanističkih nauka	Metodika nastave historije za srednje škole II	FIL HIS 517	0	0	2	2	
5.	DRUŠTVENE NAUKE: Psihologija	Osnove psihologije	FIL PSI 222	2	0	0	2	
			Ukupno	15+2			15	

4. SEMESTAR

RB	HUMANISTIČKE NAUKE / HISTORIJA	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	S	V	ECTS	USLOVNI PREDMET
1.	Uvod u historijsku nauku i pomoćne historijske discipline	Metodologija historijskih istraživanja	FIL HIS 536	4	0	0	5	
2.		Završni rad	FIL HIS 599	0	10	0	10	
			Ukupno	14			15	

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
SARAJEVO

Broj: 02-06/19
Datum: 21.06.2019. god.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HIS 136		Naziv predmeta: POVIJEST, HISTORIJA, HISTORIOGRAFIJA	
Ciklus: Prvi	Godina: Prva	Semestar: Prvi	Broj ECTS bodova: 4
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 4P	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<p>Osnovni cilj kolegija je sistematski predstaviti razvoj historijske misli i promišljanja prošlosti od najstarijih vremena do danas te razvoj evropske i svjetske historiografije. Centralno pitanje i cilj predmeta je predstaviti osnovne pojmove historijske nauke, njihov razvoj i transformaciju do savremenog doba, sistematizirano ukazati na reprezentativne žanrove, predstavnike, škole, tematski spektar, teorijske i metodološke osobenosti te razumijevanje historije i povijesti u određenom vremenskom periodu. Tokom predavanja studenti se upoznaju sa osnovnim problemima razvoja historijske nauke kao discipline, metodološkim izazovima kako se bi se razvoj historiografije mogao promatrati u cjelini historiografskog naslijeđa i savremenih historiografskih trendova. Ovako koncipiranim kolegijom cilj je uputiti studente, buduće historičare, u značaj razumijevanja povijesti i savremene historiografije i metodologije odnosno, pojedinih historiografija u procesu vlastitog oblikovanja kao historičara.</p>		
Tematske jedinice:	<p>Osnovni pojmovi historijske nauke. Vrijeme, prostor, prošlost, povijest, pamćenje, historija, historiografija. Djelokrug historije. Svijet antike i klasičnih civilizacija. Daleki istok i kineska historiografija. Svijet kršćanstva i svijet islama: srednjovjekovna historiografija. Obnavljanje svjetovne povijesti: od građanskih hronika do humanističke misli. Razvoj historiografije od reformacije do prosvjetiteljstva. Proučavanje prošlosti: od filozofske povijesti do povijesti kao „priče o slobodi“. Novi svijet: američka iskustva. Nastanak struke: Leopold von Ranke, sljedbenici i njemački historizam. Nova historija: strukture, kulturna povijest i škola <i>Anala</i>. Savremeni historiografski trendovi. Pristupi historiji: izvori, metode, historičari. Teorije i pojmovi. Osnove historijske metodologije i opći principi i tehnike naučnoistraživačkog rada.</p>		
Ishodi učenja:	<p>Poznavanje i razumijevanje početaka i povijesnog razvoja evropske i svjetske historiografije do savremenog doba; poznavanje i razumijevanje reprezentativnih historiografskih žanrova, predstavnika, škola, tematskog spektra, teorijskih i metodoloških osobenosti te razumijevanje historije i povijesti u određenom vremenskom periodu. Razumijevanje osnovnih teorijskih i metodoloških problema historije kao discipline, primjenjivanje teorijske i metodološke problematike na vlastitom razvoju, vještina analiziranja historijskih tekstova i historiografskih djela prema njihovim teorijskim i metodološkim obilježjima. Sposobnost vrednovanja kvalitete historijskih tekstova i djela te sintetiziranje i primjenjivanje navedenih znanja, vještina i kompetencija u vlastitim istraživanjima.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja		

Handwritten signature

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Provjera znanja vrši se u članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo i odlukama vijeća organizacione jedinice. Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura²:	Obavezna: 1. Blek, Džeremi i M. Makrejld, Donald. <i>Izučavanje istorije</i> . Beograd: Clio, 2007. 2. Burow, John. <i>Povijest povijesti. Epovi, kronike, romanse i ispitivanja od Herodota i Tukidida do dvadesetog stoljeća</i> . Zagreb: Algoritam, 2010. 3. Karbonel, Šarl Olivije. <i>Istoriografija</i> . Beograd: Plato – XX vek, 1999. 4. Šamić, Midhat. <i>Kako nastaje naučno djelo: uvođenje u metodologiju i tehniku naučnoistraživačkog rad: opći pristup</i> , 9. izdanje. Sarajevo: Svjetlost, 2003. Dopunska: 1. Gross, Mirjana. <i>Suvremena historiografija: korijeni, postignuća, traganja</i> . Zagreb: Novi Liber i Zavod za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 1996. 2. Eko, Umberto. <i>Kako se piše diplomski rad?</i> Beograd: Narodna knjiga – Alfa, 2000. 3. Bloch, Marc. <i>Apologija historije ili Zanat povjesničara</i> . Zagreb: Srednja Europa, 2008.

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: FIL HIS 107	Naziv predmeta: Historija drevnih civilizacija i klasičnog doba I		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS bodova: 13
Status: Obavezan	Ukupan broj sati: 12 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 5 Vježbe 1 Seminar 6 Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je da se studenti na upoznaju sa kuturno - historijskim tekovinama drevnih civilizacija (Egipat, Mezopotamija, Hetiti, Fenikija, Izrael, Palestina, Persija, Indija, Kina). Pored toga studenti trebaju da ovladaju znanjem o razvitku egejsko – grčke (helenske) civilizacije koja se smatra koljevkom evropske civilizacije.		
Tematske jedinice:	Izvorna građa (spomenici materijalne kulture, klinopisni natpisi, svjedočanstva antičkih pisaca) za historiju drevne Mezopotamije, starog Egipta i helenske civilizacije. Opći pojam Starog istoka, geografski smještaj, regionalna podjela i osnovne karakteristike Starog istoka. Prirodni uslovi Mezopotamije. Arhaisko doba. Formiranje najstarijeg društva (III milenij prije nove ere). Sumer i Akad (najstarije države u Mezopotamiji). Egipatska civilizacija (Prehistorija, Kalendar, pismo, Tinisko doba. Doba Stare Države. Odnosi prema susjedima, vjera i arhitektura. Organizacija Stare Države. Društvene prilike, trgovina. Doba Srednje Države. IX i X dinastija, XI i XII dinastija. Provala Hiksa i oslobođenje od Hiksa. <i>Doba Nove Države</i> . Nova vjera. Oživljavanje egipatskog imperijalizma. Vladari ratnici. Vanjska politika. Uređenje imperije. Društvene prilike. Doba Saiske Države. Prevlast Asirije. Psametih. Babilonci. Amazisi, perzijska ekspanzija. Unutarnje prilike. Arhitektura, umjetnost, vjera. Grci u Egiptu.). Kulturno - historijski razvoj prvi država drevnog Istoka (Sumersko-akadsko doba, Starobabilonsko carstvo, Asirija, Hetska država, Kanaan, Fenikija, Urartu, Novobabilonsko carstvo, Perzija, Stara Indija i Stara Kina)		

FA

	<p>Historijska topografija Stare Grčke. Izvori i suvremena historiografija. Periodizacija i hronologija grčke historije. Grčka mitologija. Egejski svijet u III i II milenijumu. Kontinentalna Grčka od XXV do XVII st. e.. Egejski otoci u III i početkom II milenijuma st. e. Kreta od XXX do XII st.e (pismo, umjetnost, religija, arhitektura. Troja, Mikena (arhitektura, umjetnost, pismo, kultura). Migracija grčkih plemena. Pitanje Dorana i dorska seoba. Grci i narodi Male Azije. Homerska Grčka, Sparta, Kreta, Tesalija i Beotija od IX do V st. e. Grčka kolonizacija VIII- VI st. e. (Uzroci i osnovni pravci kolonizacije. Značaj i posljedice). Atika u VII i VI st.e. Kilonova urota. Drakonovi zakoni, Solonovo zakonodavstvo. Pizistratova tiranija. Klisenovo zakonodavstvo. Privredni razvoj Grčke od VII do VI st.e. Grčko-perzijski ratovi.(Jonski ustanak. Prvi i drugi Darijev pohod. Kserksov pohod. Termopili. Salamina. Plateja. Mikale. Posljedice grčko - perziskih ratova). Atenski pomorski savez.. Perikle. Ekonomski razvoj Grčke klasičnog perioda. Umjetnost grčke klasičnog perioda. Peloponeski rat (Faze rata. Sicilska ekspedicija. Završni period rata. Grčka u prvoj polovini IV st. e. Socijalno-privredna kriza u grčkoj početkom IV st. e. Hegemonija Sparte. Korintski rat i carski mir iz 386. st. e. Sparta, Teba i Atena 380-370 st. e. Drugi pomorski savez, pobjeda nad Spartom i mir iz 371. st. e. Boj kod Leuktre i demokratski pokret na Peloponezu. Mlađa tiranija u Grčkoj i Maloj Aziji. Uspon Makedonije i propast nezavisnosti Grčke. Aleksandar Makedonski i stvaranje helenističkih država. Uzrok i propast nezavisnosti stare Grčke. Izvori za izučavanje helenizma. Aleksandar Makedonski i njegovi ratovi. Ratovi među dijadosima i stvaranje helenističkih država. Država Seleukida. Helenistički Egipat. Makedonija i Grčka.</p>
<p>Ishodi učenja:</p>	<p>Znanje: Student stječe znanje o kulturno – historijskom razvoju najstarijih civilizacija (Sumer, Babilon, Egipat itd). Kroz rad na nastavi ovog predmeta student će steći nove spoznaje o grčkoj mitologiji, polisima, helenskom društvu, najznačajnim ličnostima, pojmovima poput demokratije, filozofije, geometrije i slično.</p> <p>Vještine: Razumijevanje historijskih uzročno – posljedičnih veza. Poznavanje i upotreba kritičkog aparata. Prezentiranje usvojenih metodoloških odrednica historijske nauke u kontekstu pisanja eseja / seminara iz bliskoistočne, egipatske i grčke civilizacije. Razvijanje pedagoških i didaktičkih vještina za predavanje u školama jednog od najzanimljivijih perioda u ljudskoj prošlosti.</p> <p>Kompetencije: Studenti će u skladu sa gradivo predviđenim silabusom steći kompetencije za predavanje u školama kulturno – historijskog razvoja sumerske, babilonske, egipatske i grčke civilizacije.</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Analitička metoda (analiza određenih vojno – političkih i kuturnih događaja kroz podjelu na manje tematske cjeline) 2.Heuristička metoda (posticati studente da kroz međusobni razgovor ili kroz razgovor sa nastavnik dođu do zaključaka o uzročno – posljedičnim vezama u periodu koji se obrađuje) 3. Metoda izučavanja hronologije
<p>Metode provjere znanja sa</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere</p>

**strukturuom
ocjene¹:**

znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

1.	Prisustvo na nastavi	10	10%
2.	Aktivnost na nastavi	10	10%
3.	Esej / seminar	10	10%
4.	Polusemestralna provjera znanja	25	25%
5.	Završni ispit	45	45%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- obavezno prisustvo studenata sa redovnim statusom studiranja uz maksimalno tri odsustva po semestru. Za studente sa vanrednim statusom studiranja obavezno je prisustvo u terminima predviđenim akademskim kalendarom za rad sa vanrednim studentim.
- aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te produbljuju prethodna znanja) - evaluacija i praćenja rada studenta tokom semestra
- seminarski rad / esej koji predstavlja slobodan izbor studenta unutar ponuđenih tema u kontekstu civilizacija starog istoka i grčke civilizacije
- parcijalna provjera znanja polovinom semestra. Test će biti koncipiran tako da obuhvati gradivo koje će biti izloženo u prvih sedam sedmica nastave
- završna provjera znanja koja obuhvata gradivo iz druge polovine semestra. Za studente koji nisu skupili dovoljan broj bodova predviđena je pored pismene (eseja) i usmena provjera znanja.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
 b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
 c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
 d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
 e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
 f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura²:

Obavezna:

1. V. I. Avdijev, Istorija Starog Istoka, Beograd, 1952.
2. G. Novak, Egipat, Zagreb, 1967; I. Uranid, Stari Egipat, Zagreb 2002.
3. The Times, Atlas svjetske historije.
4. V. V. Struve-D. P. Kalistov, Stara Grčka, Sarajevo, 1959.

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

5. F. Papazoglu. Istorija helenizma, Beograd, 1967.
6. F. Papazoglu, Istorija helenizma, Vladavina Aleksandra Velikog-Doba dijadoha, Beograd 1995.
7. Kreissig, Povijest helenizma, Zagreb, 1987.
8. Homer, Ilijada i Odiseja.
9. R. Grevs, Grčki mitovi, Beograd, 1969.

Dopunska:

1. Z. Kosidovski, Biblijske legende, Beograd 2002.
2. Historija čovječanstva, Tom II, sv. 1-2, Zagreb, 1969.
3. A.P. Ranovič, Helenizam i njegova istorijska uloga, Sarajevo 1962.
4. Okfordska istorija Grčke i helenističkog sveta, Beograd, 1999.
5. D. Brujid, Vodič kroz svet antike, Beograd, 2002

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HIS 110	Naziv predmeta: Osnove metodike nastave historije 1		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS bodova: 5
Status: Obavezni	Ukupan broj sati: 1P+2V Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 1 Vježbe 2 Seminar Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj nastavnog predmeta Osnove metodike nastave historije 1 je teoretski osposobiti studente/studentice za buduće samostalno izvođenje nastave. Studenti stiču teoretska i praktična znanja o osnovnim pojmovima iz predmeta metodika nastave historije, te razvijaju se opće i specifične studentske kompetencije potrebne za uspješno poučavanje nastave historije.		
Tematske jedinice:	Metodika nastave historije; Predmet i zadaci; Razvoj nastave historije u prošlosti. Savremeni pogledi na nastavu historije. Historija kao nastavni predmet; Značaj nastave historije u obrazovanju i odgoju učenika; Razvoj nastave historije u Bosni i Hercegovini. Savremena nastava historije u Bosni i Hercegovini. Nastavni plan. Nastavni programi Nastava. Vrste nastave. Ciljevi i zadaci nastave historije. Materijalni, funkcionalni i odgojni zadaci nastave historije. Oblici rada. Nastavne metode.		
Ishodi učenja:	Znanje: Upoznati osnovne pojmove i zadatke koji se vežu za predmet metodika nastave historije, kao i njihov značaj u obrazovanju i odgoju učenika. Upoznati značaj, razvoj metodike nastave historije i savremene poglede na nastavu historije. Upoznati mjesto i ulogu nastave historije u obrazovnom sistemu Bosne i Hercegovine u prošlosti i savremenom dobu. Upoznati i kritički promišljati o odgojno-obrazovnim ciljevima nastave historije i znati ih odrediti prilikom planiranja nastave i pripremanja pojedinih nastavnih satova.		

JK

	<p>nastavnih satova. Osposobljati se za korištenje raznovrsnih nastavnih metoda, kao i upotrebu nastavnih sredstava i pomagala.</p> <p>Kompetencije: Diskusija, kritičko mišljenje, vrjednovanje stavova, samostalno planiranje i izvođenje nastave</p>																																				
Metode izvođenja nastave:	<p>Nastava se izvodi u obliku predavanja i vježbi uz demonstraciju osnovnih nastavnih metoda koji su sadržaj predmeta Osnove metodike nastave historije 1. Korištenje različitih medija komuniciranja kao i informaciono-komuniacijske tehnologije.</p>																																				
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<table border="1" data-bbox="512 712 1449 1077"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva provjera znanja (test)</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Esej/Prezentacija</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Studenti/studentice su obavezni redovno pohađati i aktivno sudjelovati u nastavi.</p> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za prisustvo nastavi i aktivno sudjelovanje moguće je dobiti ukupno 10 bodova. • Tokom izvođenja nastave studenti/studentice će imati obavezu čitanja kraćih tekstova i analiza dokumenata vezanih za teme koje se obrađuju na predavanjima te će iste imati priliku prezentirati na nastavi. Za navedene aktivnosti moguće je dobiti ukupno 10 bodova. • Polusemestralni ispit koji se polaže na temelju obavezne literature polaže se u 8. sedmici semestra. Na polusemestralnom ispitu moguće je osvojiti ukupno 40 bodova. • Završni ispit polaže se na kraju semestra u dva termina na temelju obavezne literature. Na završnom ispitu moguće je osvojiti ukupno 40 bodova. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja (test)	40	40	2.	Aktivnost	10	10	3.	Esej/Prezentacija	10	10	4.	Završni ispit	40	40	5.												Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prva provjera znanja (test)	40	40																																		
2.	Aktivnost	10	10																																		
3.	Esej/Prezentacija	10	10																																		
4.	Završni ispit	40	40																																		
5.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
Literatura²:	<p>Obavezna: Senaid Hadžić, Azem Kožar, Metodika nastave historije, Tuzla 2006.</p>																																				

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Lorin Anderson (ur.), Nastava orijentirana na učenje: vodič za nastavnike usmjerene na postignuća, Thessaloniki, 2014.

Dopunska:

Luisa Black, Priručnik za nastavnike historije u Bosni i Hercegovini, Vijeće Evrope, 2008.

Vladimir Vego, Metodika nastave povijesti, Mostar 1998;

FA

Šifra predmeta: FIL LAT 100	Naziv predmeta: Osnove latinskog jezika I.		
Ciklus: I.	Godina: I.	Semestar: 1.	Broj ECTS bodova: 2/3
Status: obvezan	Ukupan broj sati (tjedno): 2 Predavanja: 1 Vježbe: 1		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i suradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduvjet za upis:	Nema.		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Upoznati</u> studente s latinskom morfologijom imena i jednostavnih glagolskih oblika te latinskim izgovorima; - <u>Osposobiti</u> studente za pravilno korištenje rječnika i gramatike u prevodenju gramatički jednostavnijih tekstova; - <u>Upoznati</u> studente s povijesno-kulturnim sadržajima nužnim za razumijevanje okvira nastanka i razvoja rimske civilizacije i klasičnog latinskog jezika.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po tjednima se utvrđuje uvažavajući osobitosti organizacijskih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Latinski alfabet (grafije; klasični izgovor; tradicionalni izgovor) 2. Fonologija (repertoar glasova; pravila o naglašavanju) 3. Morfologija (morfološke kategorije imena; deklinacija imenica, pridjeva, nekih zamjenica i brojeva; morfološke kategorije glagola; vremena prezentske osnove; oblici glagola biti od prezentske osnove) 4. Povijesno-kulturni sadržaj (osnovni pojmovi vezani za ustroj rimske države: kraljevstvo, republika, carstvo; književni žanrovi; važnije osobe iz političke povijesti i književnosti, s naglaskom na posljednja stoljeća Republike)		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: <u>navesti</u> razlike u klasičnom i tradicionalnom izgovoru; <u>nabrojati</u> morfološke kategorije latinskog imena; <u>nabrojati</u> morfološke kategorije latinskog glagola;</p> <p>Vještine: <u>razlikovati</u> dva službena latinska izgovora; <u>primijeniti</u> pravilo o naglašavanju na svakom zadanom tekstu; <u>primijenti</u> deklinacijske i konjugacijske završetke na zadanim primjerima; <u>prepoznati</u>, u tekstu označiti i imenovati imenske i jednostavne glagolske oblike; <u>razlikovati</u> morfološke kategorije imena..</p> <p>Kompetencije: <u>prevesti</u> jednostavne rečenice; pokazati postupak prevodenja latinske rečenice; <u>integrirati</u> povijesni i civilizacijski kontekst; <u>prepoznati</u> vrijednosti antičke baštine</p>		

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

	kao temelja evropske kulture i civilizacije.
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, prezentacije, rad u paru, rad u grupama, rasprave
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Bodovno vrednovanje aktivnosti na nastavi i izrade zadaća, pismene i usmene provjere znanja tijekom semestra, završni ispit.
Literatura²:	<p>Obvezna: GORTAN, V., GORSKI, O., PAUŠ, P., <i>Elementa Latina</i>, Školska knjiga, Zagreb (sva izdanja); ÖRBERG, H. H., <i>Lingua Latina per se illustrata</i> (pars prima): <i>Familia Romana</i>, Grenaa (repr. 2003.).</p> <p>Dopunska: DIVKOVIĆ, M., <i>Latinsko-hrvatski rječnik</i>, Naprijed, Zagreb (sva izdanja); GREČL, D., <i>Iove regnante: ogledi iz antičke mitologije, religije i književnosti</i>, Latina et Greca, Zagreb, 2019; MAREVIĆ, J., <i>Riznica latinskog jezika</i>, Zagreb, 1997; MUSIĆ, A., <i>Nacrt grčkih i rimskih starina</i>, Zagreb, 1942; ŽEPIĆ, M., <i>Latinsko-hrvatski rječnik</i>, Zagreb (sva izdanja); Sukladno sastavu pojedine grupe, nastavnik preporuča dodatnu literaturu svakom studentu posebno.</p>

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Šifra predmeta: FIL GRK 181	Naziv predmeta: Osnove grčkog jezika I		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: 1	Broj ECTS bodova: 3
Status: obvezan		Ukupan broj sati: 45 Predavanja 15 Vježbe 30	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati grčko pismo i glasovni sustav grčkog jezika, svladati morfologiju imenskih oblika te osnove konjugacijskog sustava (vremena i načini prezentske osnove), morfološki analizirati i prevesti na materinji jezik odabrane grčke tekstove te pritom ukazati na osnovne sintaktičke pojavnice u njima. Razviti i proširiti grčki vokabular. Pravilno čitanje i pisanje grčkih riječi te prepoznavanje i točna analiza morfoloških oblika unutar grčkog deklinacijskog i konjugacijskog sustava; na temelju toga snalaženje u predočenom grčkom tekstu, razumijevanje sadržaja i sposobnost samostalnog prijevoda jednostavnih rečenica na materinji jezik.		
Tematske jedinice:	Grčki alfabet, fonologija, pravila pisanja, čitanja i izgovaranja, spirantno <i>h</i> , O-deklinacija, oblici glagola BITI. KONJUGACIJA: ind. prez. aktivnog, imperativ i infinitiv. A-deklinacija, pridjevi o-deklinacije i a- deklinacije, mediopasiv, augmetn, imperf. aktivni i MP, zamjenica <i>autos</i> . Studenti trebaju svladati izgovor i akcentuaciju riječi te intonaciju rečenice. U prevođenju i gramatičkoj analizi zadanog teksta stavlja se naglasak određivanju padežnih oblika pojedinih deklinacija.		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> • primijeniti pravila o pisanju, čitanju i naglašavanju grčkih riječi • prepoznati morfološke oblike deklinacijskog i konjugacijskog sustava prema osnovi i nastavku • morfološki i sintaktički analizirati tekst na grčkome jeziku • prevesti grčki tekst na materinji jezik • prepoznati i opisati specifične kontekstualne, sadržajne i jezične osobine zadanih tekstova • proširiti i razviti upotrebu grčkog vokabulara		
Metode izvođenja nastave:	Usmeno izlaganje, PowerPoint prezentacija, pisanje, diskusija, čitanje i rad na tekstu.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Kontinuirana provjera znanja (pismene provjere znanja gramatike i vokabulara, izrada zadaća); ocjenjivanje aktivnosti; usmeni ispit na kraju semestra.		

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Literatura²:

Obvezna:

- Martinić-Jerčić, Z. – Matković, D., *Prometej*: udžbenik grčkog jezika za 1. i 2. godinu učenja, Školska knjiga, Zagreb, 2003;
- Musić, A. – Majnarić, N., *Gramatika grčkog jezika*, Školska knjiga, Zagreb, ¹⁴1996;

Dopunska:

- Dukat, Z., *Gramatika grčkog jezika*, Školska knjiga, Zagreb (bilo koje izdanje);
- Sabadoš, Dionizije; Sironić, Milivoj; Zmajlović, Zvonimir. *Grčka vježbenica*. Zagreb: Školska knjiga, 2005.
- Senc, S., *Grčko-hrvatski rječnik*, Naprijed, Zagreb (višekratno pretiskivano).

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL FIL 100		Naziv predmeta: FILOZOFIJA (opći)/IP FILOZOFIJA (opći)	
Ciklus: Prvi (I)	Godina: I	Semestar: Prvi (I)	Broj ECTS kredita: 3 (GER, PED, SPEC.PED.) Broj ECTS kredita: 2 (HIS, ROM, SLA, PSI)
Status: Obavezan (PED, SPEC.PED, HIS, ROM, SLA, PSI) IZBORNI (Odsjek za germanistiku)		Ukupan broj sati: 30 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 2 sata (GER, PED, SPEC.PED) /1 sat (HIS, ROM, SLA, PSI) Vježbe 0 sati (GER, PED, SPEC.PED) /1 sat (HIS, ROM, SLA, PSI) Seminar Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Opći ciljevi nastave <i>Filozofije</i> su potaknuti studenta kroz kratak prikaz povijesti filozofskog mišljenja da kroz analizu i racionalnu argumentaciju zauzme kritičko i autonomno stajalište u razumijevanju sebe i svijeta, odnosno da razvije kreativno i kritičko mišljenje.		
Tematske jedinice:	Pregled kursa, ispitne obaveze i literatura: (SOCRATES TO SARTRE: A HISTORY OF PHILOSOPHY By Samuel Enoch Stumph) Antičko razdoblje (predsokratici, Sokrat i sofisti) Platon, Aristotel, antička filozofija nakon Aristotela Srednjovjekovno razdoblje: združivanje filozofije i teologije Skolastički sustav Ibn Rushda/Averroesa Skolastički sustav Maimonidesa		

FA

	<p>Skolastički sustav sv. Tome Akvinskog</p> <p>Polusemestralna provjera znanja studenata</p> <p>Moderno razdoblje: filozofija i razvitak znanosti</p> <p>Renesansa, racionalizam, empirizam.</p> <p>Prosvjetiteljstvo.</p> <p>Njemački idealizam.</p> <p>Suvremeni period.</p> <p>Analitička filozofija i egzistencijalizam.</p> <p>Ka svjetskoj filozofiji.</p> <p>Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)</p> <p>Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po bolonjskom procesu</p>
Ishodi učenja:	<p>Znanje: zna prikazati povijest filozofskog mišljenja, temeljne škole, pravce i predstavnike, kao i osnovne termine</p> <p>Vještine: vješto analizira i racionalno argumentira kritičko i autonomno stajalište u razumijevanju sebe i svijeta</p> <p>Kompetencije: razvijeno kreativno i kritičko mišljenje</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>Predavanja nastavnika uz uključenje asistenata</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Polusemestralni test 30%, dolasci 20% i završni test 50%.</p>
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <p>Branko Bošnjak. <i>Filozofija - uvod u filozofsko mišljenje i rječnik</i>. Zagreb, 1985.</p> <p>Dopunska:</p> <p>U skladu sa vlastitim preferencijama studenata i uklonima.</p>

¹Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL BHS 101	Naziv predmeta: Bosanski jezik 1 / Hrvatski jezik 1 / Srpski jezik 1 (opći predmet)		
Ciklus: 1.	Godina: 1.	Semestar: 1.	Broj ECTS bodova: Hist. 2, Arh. 2, Hist. umj. 1(1), Komp. knjiž. 2
Status: Obavezni	Ukupan broj sati: 2 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja: 1 Vježbe: 1 Seminar Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj je kolegija upoznati studente s važnijim teorijsko-terminološkim pitanjima vezanim za pravopisnu normu i osposobiti ih da u skladu sa stečenim pravopisnim znanjima preispitaju primjenu pravopisne norme u vlastitoj pisanoj komunikaciji.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Termini <i>pravopis</i> i <i>pravopisna norma</i>. 2. Opća obilježja pravopisne norme. Pravopisna načela. Pravopisna norma prema drugim standardnojezičkim normama. 3. Pravila upotrebe <i>velikoga / maloga slova</i>. 4. <i>Sastavljeno i rastavljeno pisanje riječi</i> (imenice, pridjevi). 5. <i>Sastavljeno i rastavljeno pisanje riječi</i> (zamjenice, brojevi, glagoli, prilozni, prijedlozi, veznici i riječice). 6. Pisanje <i>skraćenica</i>. 7. Rastavljanje riječi na kraju retka. 8. Polusemestralna provjera znanja studenata 9. Asimilacija suglasnika po zvučnosti. Asimilacija suglasnika po mjestu tvorbe. 10. Redukcija suglasnika. Alternacija <i>l-o</i>. 11. Pravila o alternaciji <i>ije/je/e/i</i>. 12. Pravila o alternaciji <i>ije/je/e/i</i>.		

Ko.

	<p>13. Glasovi i glasovni skupovi: pisanje i izgovor glasova č-ć, pisanje i izgovor glasova dž-đ; glas h; intervokalno j. 14. Interpunkcija. Pravopisni znaci. 15. Upotreba pravopisnih znakova u popisu literature i ugradbi citatnica u tekst.</p>																				
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Na temelju stečenih pravopisnih znanja studenti će biti osposobljeni da definiraju, opišu i objasne pravopisna pravila. Vještine: Studenti će biti osposobljeni da primjenjuju pravopisna pravila u vlastitoj pisanoj komunikaciji. Kompetencije: Studenti će usavršiti vlastitu pravopisnu i jezičku kulturu.</p>																				
Metode izvođenja nastave:	<p>Predavanja se izvode usmeno.</p>																				
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="443 1041 1382 1290"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>aktivnost</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parcijalni ispit Parcijalni je ispit pismeni, a organizira se osme sedmice u semestru. Parcijalni ispit položen je ako je na njemu osvojeno najmanje 17 bodova. • Aktivnost Aktivnost uključuje različite oblike studentskoga rada, kao npr. isticanje na vježbama, podnošenje pisanih referata i dr. Bodove na aktivnost student može dobiti na časovima predavanja i vježbi. • Završni ispit Završnom ispitu mogu pristupiti studenti koji su osvojili najmanje 55% bodova u toku semestra, tj. 28 bodova. Završni ispit može biti pismeni i usmeni, ili samo pismeni. Na završnom ispitu provjerava se gradivo iz 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	parcijalni ispit	30	30%	2.	aktivnost	20	20%	3.	završni ispit	50	50%	4.	Ukupno:	100 bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	parcijalni ispit	30	30%																		
2.	aktivnost	20	20%																		
3.	završni ispit	50	50%																		
4.	Ukupno:	100 bodova	100%																		

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

	<p>cijeloga semestra. Studenti koji su ranije položili parcijalni ispit ne polažu na završnom ispitu test ili dio testa koji se tiče gradiva obuhvaćenog parcijalnim ispitom. Završni ispit smatra se položenim ako je na njemu osvojeno najmanje 55% bodova, tj. 28 bodova.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popravni ispit <p>Popravnom ispitu mogu pristupiti studenti koji nakon završnog ispita nisu osvojili najmanje 55 bodova. Popravni je ispit integralni i uključuje parcijalni ispit te završni ispit. Na popravnom ispitu studenti imaju pravo polagati svaku od nepoloženih komponenata ispita.</p> <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna: Halilović, S. (1999) Pravopis bosanskoga jezika (priručnik za škole), Zenica: Dom štampe. Hrvatski pravopis (2013) Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Pešikan, M. – Jerković, J. – Pižurica, M. (2015) Pravopis srpskoga jezika – ijekavsko izdanje (priručnik za škole), Novi Sad – Banja Luka: Matica srpska.</p> <p>Dopunska: Ćužić, T. (2015) Pravopisna norma, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada. Čedić, I. (2013) Jezički savjetnik, Sarajevo: Institut za jezik. Ham, S. – Milkota, J. – Baraban, B. – Orlić, A. (2014) Hrvatski jezični savjeti, Zagreb: Školska knjiga. Klajn, I. (2007) Rečnik jezičkih nedoumica, Novi Sad: Prometej.</p>

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: ANG 105	Naziv predmeta: Engleski jezik 1		
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: 1	Broj ECTS bodova: 2
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 2 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 1 Vježbe 1 Seminar Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...		
Učesnici u nastavi	[Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada]		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje studenata sa osnovnim gramatičkim strukturama (vrste riječi i osnovne rečenične strukture) i leksikom na nivou srednjeg stepena poznavanja engleskog jezika, radi lakšeg razumijevanja tekstova općeg karaktera. Ovim bi se studenti pripremili i za nastavu iz predmeta Opći engleski 2, čiji je osnovni cilj produblјivanje postojećeg znanja i priprema studenata za samostalan rad na tekstovima iz struke.		
Tematske jedinice:	Kolegij se sastoji iz tri međusobno povezane cjeline: pregled gramatike engleskog jezika na nivou vrste riječi (morfologija), pregled gramatike engleskog jezika na nivou rečenične strukture (sintaksa), te razumijevanje tekstova. Nastava u vezi sa ponavljanjem pregleda gramatike zamišljena je u vidu predavanja i propratnih vježbi na sljedeće tematske podcjeline: 1. Glagoli; 2. Imenice; 3. Pridjevi; 4. Prilozi; 5. Zamjenice; 6. Član; 7. Brojevi; 8. Rečenica. Sve tematske cjeline podrazumijevaju obradu sa aspekta specifičnosti podjela, osobina, tvorbi, pravilnosti-nepravilnosti i sl. Nastava za treći segmet kolegija (razumijevanje tekstova) vrši se isključivo na satima vježbi. Težište vježbi usmjereno je ka pronalaženju glavne ideje teksta, razumijevanju strukture i organizacije teksta, te prepoznavanju gramatičkih oblika i struktura.		
Ishodi učenja:	Znanje usvajanje teorijskih znanja iz gramatike i leksike engleskog jezika kontrastivno analiziranje gramatičkih struktura u kontekstu Vještine analiziranje sadržaja s ciljem upotrebe odgovarajućeg oblika riječi i odgovarajuće riječi		

JK

	<p>analiziranje sadržaja s ciljem upotrebe odgovarajućeg glagolskog oblika transformiranje rečenične konstrukcije u rečenične konstrukcije istog ili sličnog značenja</p> <p>Kompetencije</p> <p>ovladavanje usvojenim teorijskim znanja u svakodnevnom govornom i pisanom engleskom jeziku</p> <p>samostalno istraživanje kulturoloških osobnosti engleskog jezika</p>																																				
Metode izvođenja nastave:	predavanja, vježbe																																				
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja i praćenje rada studenta se vrši vrednovanjem svakog oblika aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva provjera znanja (Grammar)</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Test provjere znanja vokabulara 1 i 2</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja (Grammar)	30	30	2.	Test provjere znanja vokabulara 1 i 2	20	20	3.	Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)	50	50	4.				5.												Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prva provjera znanja (Grammar)	30	30																																		
2.	Test provjere znanja vokabulara 1 i 2	20	20																																		
3.	Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)	50	50																																		
4.																																					
5.																																					
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																																		
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <p>Raymond, M. (2004). <i>English Grammar in Use</i>, 3rd edition. Cambridge: Cambridge University Press.</p> <p>Walker, E.& S. Elsworth (2000). <i>Grammar Practice (for Intermediate Students)</i>. Essex: Pearson Education Limited.</p> <p>Dodatna:</p> <p>*Kompilacija tekstova dostupna studentima u elektronskoj ili printanoj formi koja se priprema za svaki odsjek posebno.</p>																																				

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL GER 103	Naziv predmeta: Njemački jezik 1		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS bodova: 3
Status: Opći predmet	Ukupan broj sati: 2 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 1 Vježbe1 Seminar Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj je da studenti savladaju sve jezičke vještine na nivou A1/2 predviđene Evropskim referentnim okvirom za strane jezike kao što su formulisanje i razumijevanje informacija o sebi i porodici, komunikacija u kupovini, radnom mjestu i bližoj okolini.		
Tematske jedinice:	<ul style="list-style-type: none"> - Uvodni čas – test predznanja njemačkog jezika, evaluacija testa i predstavljanje kolegija - Predstavljanje , abeceda, brojevi do 100, prvi glagoli u jednini i w- pitanja - Davanje ličnih podataka, priprema za putovanje, davanje osnovnih podataka o prijašnjim putovanjima, glagoli sa akuzativom, prvi pridjevi, izgovor dugih i kratkih samoglasnika - obavljanje kupovine, množina i lične zamjenice - razgovor o porodici, prisvojne zamjenice i modalni glagoli - godišnja doba i mjeseci, razgovor o vremenu - razgovor o toku dana, davanje podataka o datumu i radnom vremenu, razgovor o vikendu, perfekt, vremenski prilozi, prijedlozi - opisivanje stana i davanje informacija o lokaciji, boje, prijedlozi		
Ishodi učenja:	Na kraju kolegija studenti će: moći razumjeti i formulirati jednostavne rečenice koje se tiču svakodnevnog života, dati informacije o sebi, svom porijeklu, interesima, profesiji/studiju, obaviti kupovinu, raspitati se za adresu i sl.		

KA.

<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Oblici: frontalna nastava, grupni oblik rada, rad u parovima, individualni oblik nastave.</p> <p>Metode: metoda demonstracije, metoda pisanja, metoda čitanja i rada na tekstu, metoda razgovora.</p>																																				
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="513 633 1449 999"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Zadaća</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni/popravni/dodatni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ukupno:</td> <td>bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Polusemestralna provjera znanja obuhvata gradivo koje se obrađuje na predavanjima iz prvih sedam sedmica nastave (20 bodova). • Za vrijeme nastave se ocjenjuje aktivnost. Bodovi se dodjeljuju za svako aktivno učešće u nastavi (postavljanje pitanja, odgovaranje na postavljena pitanja, učešće u raspravama, komentarisanje i iznošenje vlastitog stava, kritički osvrt na sadržaje koji se obrađuju na času (0-10 bodova) • Zadaća: Studenti su obavezni do 15. sedmice nastave napisati domaću zadaću koju će dobiti u sedmoj sedmici nastave i koja će se prezentirati u zadnje dvije sedmice nastave. • Završni/popravni/dodatni ispit obuhvata gradivo koje se obrađuje na predavanjima nakon osme sedmice nastave (50 bodova); Polusemestralna provjera znanja i završni/popravni/dodatni ispit se smatra položenim ukoliko je student osvojio minimalno 55% od ukupnog broja bodova koji se može osvojiti na završnom ispitu (10 odnosno 27,5 bodova). Predmet se smatra položenim ukoliko student osvoji minimalno 55% od ukupnog broja bodova (55 bodova). <p>Napomena: Vanredni studenti su obavezni javiti se predmetnom nastavniku i saradniku na početku semestra. Obavezni su pristupiti provjeri znanja, ispitima kao i</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost	10	10%	2.	Zadaća	20	20%	3.	Polusemestralna provjera znanja	20	20%	4.	Završni/popravni/dodatni ispit	50	50%	5.	Ukupno: 100 bodova	100%											Ukupno:	bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Aktivnost	10	10%																																		
2.	Zadaća	20	20%																																		
3.	Polusemestralna provjera znanja	20	20%																																		
4.	Završni/popravni/dodatni ispit	50	50%																																		
5.	Ukupno: 100 bodova	100%																																			
	Ukupno:	bodova	100%																																		

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

KA

	uraditi zadaću koja će činiti 30% ukupne ocjene.
Literatura²:	Obavezna: Böschel/Giersberg/Hägi (2010) Ja genau! A 1 Band 1, Augsburg, Cornelsen Böschel/Giersberg/Hägi (2010) Ja genau! A 1 Band 2, Augsburg, Cornelsen Dvojezični rječnici Bos- Njem i Njem-Bos

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL ROM 102	Naziv predmeta: Francuski jezik I																									
Ciklus: I	Godina: 1.	Semestar: 1.	Broj ECTS bodova: 2																							
Status: opći		Ukupan broj sati: 1P+1V																								
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet																									
Preduslov za upis:	Nema Predmet mogu odabrati i studenti bez predznanja.																									
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je usvajanje osnovnih znanja iz francuskog jezika i upoznavanje s njegovom strukturom.																									
Tematske jedinice:	Usvajanje fonetskog sistema francuskog jezika; upoznavanje sa osnovnim gramatičkim kategorijama: određeni, neodređeni i partitivni član, imenice, pridjevi, prijedlozi, lične zamjenice, brojevi, glagolska vremena- prezent indikativa, perfekat i futur, upitna forma, najfrekventniji nepravilni glagoli.																									
Ishodi učenja:	Nakon odslušanog kolegija i ispunjenih svih obaveza, student treba imati nivo A1 po Zajedničkom evropskom referentnom okviru za jezike (ZEROJ).																									
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i vježbe usmene i pismene komunikacije																									
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:																									
	<table border="1"><thead><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr></thead><tbody><tr><td>1.</td><td>Prisustvo i aktivnost</td><td>10</td><td>10</td></tr><tr><td>2.</td><td>Prva polusestrialna provjera, test A1.1</td><td>25</td><td>25</td></tr><tr><td>3.</td><td>Druga polusestrialna provjera, test A1.2</td><td>25</td><td>25</td></tr><tr><td>4.</td><td>Usmeni</td><td>40</td><td>40</td></tr><tr><td colspan="2">Ukupno:</td><td>_____ bodova</td><td>100%</td></tr></tbody></table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnost	10	10	2.	Prva polusestrialna provjera, test A1.1	25	25	3.	Druga polusestrialna provjera, test A1.2	25	25	4.	Usmeni	40	40	Ukupno:		_____ bodova	100%	
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																							
1.	Prisustvo i aktivnost	10	10																							
2.	Prva polusestrialna provjera, test A1.1	25	25																							
3.	Druga polusestrialna provjera, test A1.2	25	25																							
4.	Usmeni	40	40																							
Ukupno:		_____ bodova	100%																							
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:																										

¹ Struktuuru bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64, st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

KA

	<ul style="list-style-type: none"> • Pripremom za čas • Redovnim izvršavanjem domaćih zadataka • Učešćem na vježbama <p>Vanrednim studentima se boduje prisustvo na konsultacijama i aktivnost (10), integralni pismeni (50) i usmeni ispit (40). Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura²:	Obavezna: Berthet, Annie et al., <i>Alter Ego A1+</i> , Paris, Hachette, 2012. Dopunska: 1. Poisson-Quinton et al., <i>Grammaire expliquée du français, Précis de grammaire - niveau débutant</i> , Clé International, Paris, 2003; 2. Kostucki, Alina, Merlo, Gracia, <i>Grammaire progressive du français</i> , Clé International, Paris, 2004. 3. Gregoire, Maïa, <i>Grammaire progressive du français</i> , Clé International, Paris, 1995.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Šifra predmeta: FIL SLA 103	Naziv predmeta: Ruski jezik 1 (opći predmet)																		
Ciklus: 1.	Godina: 1.	Semestar: I.	Broj ECTS kredita: 2																
Status: opći		Ukupan broj sati: 1P; 1V																	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet																		
Preduslov za upis:	Nema																		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj programa je ovladavanje ruskim jezikom na početnom nivou, tj. usvajanje leksičkog i gramatičkog minimuma kao i savladavanje određenih govornih modela. Tokom semestra cilj je također razvijanje komunikacijskih jezičkih kompetencija i služenje ruskom stručnom literaturom, rječnicima i gramatikama.																		
Tematske jedinice:	Ruska azbuka. Ruski fonetski sistem. Akcenat i intonacija. Imenice (rod imenica). Lične i prisvojne zamjenice. Pridjevi. Glagoli (vid glagola, povratni glagoli, sadašnje vrijeme – 1. i 2. konjugacija). Prilozi. Prošlo i buduće vrijeme. Komparacija pridjeva. Čitanje i prevođenje adaptiranog novinskog teksta.																		
Ishodi učenja:	Znanje: Nabrojati slova ruske azbuke; Objasniti tvorbu prošlog, sadašnjeg i budućeg vremena u ruskom jeziku; Vještine: Tumačiti ruski fonetski sistem; Prepoznavati i praktično primjenjivati intonacijske konstrukcije; Kompetencije: Samostalno pisati kraće eseje koristeći naučena pravila ruske gramatike; Čitati, prevoditi i analizirati tekstove na ruskom jeziku.																		
Metode izvođenja nastave:	Frontalna metoda predavanja uz korištenje power point prezentacija i sadržaja sa interneta; rad u grupama; interaktivno razmatranje problema; rješavanje zadataka na časovima, kao i samostalno rješavanje domaćih zadaća.																		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:																		
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusestrialni ispit</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Završni ispit pismeni</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit usmeni</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusestrialni ispit	25	25	2.	Završni ispit pismeni	25	25	3.	Završni ispit usmeni	25	25		
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																
1.	Polusestrialni ispit	25	25																
2.	Završni ispit pismeni	25	25																
3.	Završni ispit usmeni	25	25																

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

KA

4.	Redovni dolasci	8	8
5.	Aktivnost na času, zadaci, domaće zadaće	17	17
Ukupno: 100 bodova			100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Za elemente pod 1 i 2 predviđen je pismeni test, za koji se izračunava broj bodova i procenat (prema Skali koja vrijedi za sve ispite), a zatim se izračunava koliko taj procenat podrazumijeva bodova prema skali ocjenjivanja;
- pod 3 – usmeni ispit – čitanje i prijevod teksta (10 bodova), razgovor na zadanu temu (5 bodova), rječnik i brzalice (10 bodova), (maksimalno 25 bodova).
- Student ima pravo na tri izostanka i u tom slučaju dobija (6 bodova); maksimalan broj bodova dobija bez izostanaka.
- Studentima se boduju zadaće (maksimalno 10 bodova) i aktivnost na času (7).
- Svi se bodovi sabiraju i zaključuje ocjena.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura²:

Obavezna:

1. K. B. Baburina, I. V. Kurlova, M. V. Kul'gavčuk (2008) Škatulka: posobie po čteniju dlja inostrancev, načinajuščih izučat' ruskij jazyk, Moskva.
2. R. F. Poljanec (1973) Očerik grammatiki ruskogo jazyka (Pregled grammatike ruskoga jezika), Školska knjiga, Zagreb.

Dopunska:

1. S. A. Havronina, L. A. Harlamova (2008) Russkij jazyk: leksiko-grammatičeskij kurs dlja načinajuščih: [učebnoe izdanie], 7-e izd., stereotipnoe, Drofa : Russkij jazyk Media, Moskva.
2. B. Tošović (1990) Ruska gramatika u poređenju sa srpskohrvatskom. Sarajevo.
3. Vera Hruš. (1997) Sputnik – Udžbenik ruskog jezika za srednjoškolce i odrasle početnike. Zagreb.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

K.A.

4. N. Ju. Shvedova, gl. red. (1980) Russkaja grammatika. Tom I. Nauka, Moskva.

5. Rječnici dostupni na: <http://gramota.ru/slovari/>

KA

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HIS 134		Naziv predmeta: Pomoćne historijske discipline	
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 4 sata Predavanja - 3 Vježbe - 1	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	----		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ovladavanje osnovnim znanjima iz niza naučnih grana koje se tradicionalno smatraju elementarnima u radu na antičkoj i srednjovjekovnoj izvornoj građi.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje s predmetom; Pregled izvora i literature; 2. Historijski razvoj pomoćnih historijskih disciplina; 3. Paleografija (nastanak i razvoj, pojava pisma, materijali za pisanje); 4. Paleografija (latinsko pismo rimskog perioda i srednjeg vijeka); 5. Paleografija (ćirilsko i glagoljsko pismo); 6. Epigrafika; 7. Državni arhiv u Dubrovniku; 8. Diplomatika (definicija i zadaća, historijski razvoj, isprava); 9. Diplomatika (razvoj latinske diplomatike, struktura isprave); 10. Diplomatika (bizantska diplomatika, kancelarije i notarijati); 11. Hronologija; 12. Sfragistika ili sigilografija; Pečati srednjovjekovne Bosne; 13. Numizmatika; Novac srednjovjekovne Bosne; 14. Heraldika; Grbovi srednjovjekovne Bosne; 15. Filigranologija, kodikologija i egdotika.		
Ishodi učenja:	Znanje: Upoznavanje sa paleografijom i diplomatikom, kao i serijom disciplina koje pokrivaju druge segmente istraživačkog rada, poput hronologije, heraldike, veksilologije, sfragistike, numizmatike, historijske metrologije, genealogije, historijske geografije s kartografijom, onomastike i arhivistike. Vještine: Uvođenje u temeljne vještine istraživačkog rada te ovladavanje tehničkim znanjima i postupcima za rad na tumačenju pisanih historijskih spomenika. Kompetencije: Na kraju kursa trebali bi biti osposobljeni za samostalan rad na dokumentima i historijskim spomenicima, s posebnim		

KA.

Metode izvođenja nastave:	Metoda usmenog izlaganja; metoda razgovora; metoda rada s tekstom; metoda demonstracije; frontalni, individualni rad, rad u skupini i rad u paru.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Evaluacija znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti na nastavi, kroz pismene testove u toku semestra, za učešće u odbranama seminarskih radova, kao i na završnom usmenom ispitu. U okviru cjelokupnog predmeta studentima stoji na raspolaganju maksimalno 100 BODOVA na osnovu kojih se kreira i utvrđuje konačna ocjena.
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jakov Stipišić, <i>Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi</i>, Zagreb, 1991; - Bartol Zmajčić, <i>Heraldika, sfragistika, genealogija</i>, Zagreb, 1971; Zagreb, 1999. <p>Dopunska:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stjepan Antoljak, <i>Pomoćne istorijske nauke</i>, Kraljevo, 1971; - Viktor Novak, <i>Latinska paleografija</i>, Beograd, 1980; - James M. Powell (ed.), <i>Medieval Studies. An Introduction</i>, Syracuse University Press, 1992.

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HIS 108	Naziv predmeta: Historija klasičnog doba II		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 10
Status: Obavezan	Ukupan broj sati: 9 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 4 Vježbe 4 Seminar 1 Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj nastavnog predmeta „Historija klasičnog doba II“ je kvalitetno osposobljavanje studenta da ovlada znanjem o historiji rimske civilizacije, kao i da stekne vještine i znanja kojima može da razumije njenu baštinu i nasljeđe, kao i sticanje sposobnosti da naučeno primijeni u modernim historijskim procesima.		
Tematske jedinice:	Nastavni predmet „Historija klasičnog doba II“ izučava historijski razvoj rimskoga svijeta od VIII. st. p. n. e. sve do kraja VI. i početka VII. st. n. e. U tome okviru se bavi sljedećim temama : 1. Upoznavanje sa predmetom. Literatura. Značaj rimske klasične civilizacije i njena dostignuća. 2. Izvorna građa. 3. Preduvjeti nastanka rimskoga svijeta. Indoeuroljani, Mediteran, Drevna Italija, Etrurci, „Sveta loza trojanska“ : Enejidska priča. 4. Regalna epoha. 5. Rana Republika. 6. Srednja Republika. 7. Agrarna kriza i Kasna Republika. 8. Fenomeni I. 9. Fenomeni II. 10. Uspostava principata i Augustovsko doba. 11. Dinastije Julijevaca – Klaudijevaca i Flavijevaca. 12. Dinastija Antonina. 13. Dinastija Severa i “Pedesetogodišnjica”. 14. Dominat.		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti stječu temeljna znanja o rimskom svijetu kroz njegovo 12 stoljetno postojanje. Ovladavanje ovim znanjem, studentu omogućava da sustavno razumije kulturološke i historijske procese (razvitke, prožimanja i sinkretiziranja) koji su se odvijali u navedenom periodu na širem Euromediterranskom prostoru. Istovremeno se stiče i znanje o nastavnim metodama u prezentiranju rimske civilizacije. Vještine: Upotreba kritičkog aparata. Rad na izvornoj građi.		

KA

	<p>Nastavne, pedagoške i didaktičke sposobnosti prenošenja znanja o rimskoj civilizaciji.</p> <p>Kompetencije: Sposobnost prezentiranja usvojenih metodoloških odrednica historijske nauke u kontekstu pisanja eseja / seminara / naučnog rada. Motivacija za izučavanje, istraživanje i prezentiranje (i u naučnom, i u stručnom, i u medijskom i u nastavnom smislu) rimske klasične civilizacije.</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Usmeno izlaganje (<i>ex cathedra</i>), prezentacije, kartografija dokumentarni filmovi, referati i razgovori sa studentima u okvirima tematskih cjelina.</p>
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Ocjena je rezultat redovitog pohađanja nastave, sudjelovanja u diskusijama i uspjeha na ispitu. Ispit se sastoji od pismenog dijela (u formi eseja) i usmenog dijela.</p> <p>Prisustvo na nastavi 10 bodova = 10 % ocjene Aktivnost na nastavi 10 bodova = 10 % ocjene Esej/referat/seminar 10 bodova = 10 % ocjene Polusestrialni ispit 25 bodova = 25 % ocjene Završni ispit 45 bodova = 45 % ocjene</p> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obavezno prisustvo studenata sa redovnim statusom studiranja uz maksimalno tri odsustva po semestru. • Aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te produbljuju prethodna znanja) - evaluacija i praćenja rada studenta tokom semestra • Seminarski rad / esej koji predstavlja slobodan izbor studenta unutar nastavnih oblasti rimske klasične civilizacije. • Parcijalna provjera znanja polovinom semestra. Usmeni ispit sa gradivom iz prvih sedam tematskih jedinica. • Završna provjera znanja. Pismeni i usmeni ispit koji obuhvata materiju iz svih oblasti izučavanja nastavnog predmeta. <p>Napomena: Popis tema za seminarske radove biti će dostupan studentima na web stranici Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p>

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 3

	f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura²:	<p>Obavezna: Salmedin Mesihović, <i>ORBIS ROMANVS (Udžbenik za historiju klasične rimske civilizacije)</i>, Sarajevo, 2015.</p> <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Oksfordska istorija Rimskog sveta, Beograd, 1999. 2. D. Brujić, <i>Vodič kroz svet antike</i>, Beograd, 2002.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HIS 111	Naziv predmeta: Osnove metodike nastave historije 2		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 4
Status: Obavezni	Ukupan broj sati: 1P+2V Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 1 Vježbe 2 Seminar Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj nastavnog predmeta Metodika nastave historije za srednje škole I je teoretski osposobiti studente/studentice za samostalno izvođenje nastave historije u srednjoj školi. Studenti stiču teoretska i praktična znanja o osnovnim pojmovima iz predmeta historija u srednjim školama, te razvijaju se opće i specifične studentske kompetencije potrebne za uspješno poučavanje nastave historije u srednjim školama.		
Tematske jedinice:	Oblici i tipovi nastavnog sata. Uvodni sat. Obrade novog gradiva. Ponavljanje. Vježbanje. Provjeravanje. Sistematiziranje. Priprema nastavnog sata. Dijelovi nastavnog sata; Nastavna sredstva i pomagala u nastavi historije u srednjim školama. Udžbenik. Radna sveska. Priručnik. Historijska karta i atlas. Informatičke tehnologije i mediji. Rad s historijskim izvorima. Rad sa vizualnim izvorima. Terenska nastava. Nastava historije i muzeji. Ocjenjivanje; Nastavnik i njegova uloga.		
Ishodi učenja:	Znanje: Upoznati osnovne pojmove koji se vežu za izvođenje nastave historije. Upoznati didaktičko-metodičke karakteristike savremene nastave povijesti. Usvojiti osnovna teorijska znanja i metodološke postavke savremene historiografije o učenju i poučavanju historije. Poznavati osnovne metode rada u nastavi. Razlikovati tipove časova i odabrati odgovarajuće metode za uspješnije izvođenje nastave za te tipove časova.		

KA

	<p>Vještine: Osposobljavati se za kreativan pristup pripremanju nastave. Osposobljati se za korištenje raznovrsnih nastavnih metoda, kao i upotrebu nastavnih sredstava i pomagala.</p> <p>Kompetencije: Diskusija, kritičko mišljenje, analiziranje nastavnih materijala za buduće samostalno planiranje i izvođenje nastave.</p>																																				
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Nastava se izvodi u obliku predavanja i vježbi uz demonstraciju osnovnih nastavnih metoda koji su sadržaj predmeta Osnove metodike nastave historije 2. Korištenje različitih medija komuniciranja kao i informaciono-komuniacijske tehnologije.</p>																																				
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<table border="1" data-bbox="507 824 1449 1182"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva provjera znanja (test)</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Esej/Prezentacija</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Studenti/studentice su obavezni redovno pohađati i aktivno sudjelovati u nastavi.</p> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za prisustvo nastavi i aktivno sudjelovanje moguće je dobiti ukupno 10 bodova. • Tokom izvođenja nastave studenti/studentice će imati obavezu čitanja kraćih tekstova i analiza dokumenata vezanih za teme koje se obrađuju na predavanjima te će iste imati priliku prezentirati na nastavi. Za navedene aktivnosti moguće je dobiti ukupno 10 bodova. • Polusemestralni ispit koji se polaže na temelju obavezne literature polaže se u 8. sedmici semestra. Na polusemestralnom ispitu moguće je osvojiti ukupno 40 bodova. • Završni ispit polaže se na kraju semestra u dva termina na temelju obavezne literature. Na završnom ispitu moguće je osvojiti ukupno 40 bodova. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja (test)	40	40	2.	Aktivnost	10	10	3.	Esej/Prezentacija	10	10	4.	Završni ispit	40	40	5.												Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prva provjera znanja (test)	40	40																																		
2.	Aktivnost	10	10																																		
3.	Esej/Prezentacija	10	10																																		
4.	Završni ispit	40	40																																		
5.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna: Senaid Hadžić, Azem Kožar, Metodika nastave historije, Tuzla 2006.</p>																																				

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Lorin Anderson (ur.), Nastava orijentirana na učenje: vodič za nastavnike usmjerene na postignuća, Thessaloniki, 2014.

Dopunska:

Luisa Black, Priručnik za nastavnike historije u Bosni i Hercegovini, Vijeće Evrope, 2008.

Vladimir Vego, Metodika nastave povijesti, Mostar 1998;

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: FIL HIS 106	Naziv predmeta: Historija Ilira i rimskih provincija u jugoistočnoj Evropi		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 6
Status: Obavezan	Ukupan broj sati: 5 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 2 Vježbe 2 Seminar 1 Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj kolegija je upoznati studente sa najstarijom regionalnom i nacionalnom historijom kroz izvore i literaturu. Korištenjem savremenih terminoloških postavki zasnovanih na modernoj metodološkoj misli historijske nauke težiti će se sagledavanju kulturno, ekonomskog i političkog razvoja autohtonih naroda zapadnog Balkana u antičkom periodu. Jedan od ciljeva ovog predmeta također je afirmisati kreativno, kritičko promišljanje o prošlosti zapadnog Balkana i društvenoj stvarnosti u antici.		
Tematske jedinice:	Upoznavanje sa literaturom. Zemljopisni kontekst. Problem ilirskog etničkog kompleksa. Izvorna građa. Topografija ilirskih naroda. Odnos prema paleobalkanskom supstratu, tračkom, skitskom i posebno helenskom susjedui keltskim zajednicama na Balkanu. Autarijatska politija. Grčka kolonizacija na srednjem Jadranu. Keltska najezda i Skordisci. Kraljevina dinastije Agronida. Rimsko-ilirski ratovi. Ratovi sa Delmatima i Japodima. Oktavijanov pohod 35-33 god. p. n. e. Provincija Ilirik. Veliki Ilirski ustanak od 6 do 9 god. n. e. Podjela jedinstvene provincije. Peregrinske <i>civitates</i> i jedinice municipalne organizacije. Kulturno – historijski razvoj rimskih provincija na prostoru Zapadnog Balkana (<i>Dalmatia, Moesia Superior, Pannonia Superior, Pannonia Inferior</i>). Rimska naselja u jugoistočnoj Evropi. Rimski carevi sa prostora Balkana.		
Ishodi	Znanje: Student stječe znanje o kulturno – historijskom razvoju najstarijih		

KAO

učenja:	<p>zajednica koje su naseljavale ovaj prostor u helenskom i rimskom razdoblju. Vještine: Razumijevanje historijskih uzročno – posljedičnih veza. Poznavanje i upotreba kritičkog aparata. Prezentiranje usvojenih metodoloških odrednica historijske nauke u kontekstu pisanja eseja / seminara iz perioda od 6.st.p.n.e do 6 st.n.e. Usvanje pedagoških i didaktičkih vještina za predavanje najstarije regionalne i nacionalne historije. Kompetencije: Studenti će u skladu sa gradivo predviđenim silabusom steći kompetencije za predavanje najstarije historije BiH i regije. Također steće osnove za buduće bavljenje naučno – istraživačkim radom koji se temelji na izučavanju antičkih literarnih vrela, epigrafskih izvora i kritičkog osvrtu na literature.</p>																				
Metode izvođenja nastave:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analitička metoda (analiza određenih vojno – političkih i kuturnih događaja kroz podjelu na manje tematske cjeline) 2. Heuristička metoda (posticati studente da kroz međusobni razgovor ili kroz razgovor sa nastavnik dođu do zaključaka o uzročno – posljedičnim vezama u periodu koji se obrađuje) 3. Metoda izučavanja hronologije 																				
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="475 1102 1417 1290"> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Esej / seminar</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obavezno prisustvo studenata sa redovnim statusom studiranja uz maksimalno tri odsustva po semestru. Za studente sa vanrednim statusom studiranja obavezno je prisustvo u terminima predviđenim akademskim kalendarom za rad sa vanrednim studentim. • aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te produbljuju prethodna znanja) - evaluacija i praćenja rada studenta tokom semestra • seminarski rad / esej koji predstavlja slobodan izbor studenta unutar ponuđenih tema iz perioda 6.st.p.n.e do 6.st.n.e u kontekstu predrimске Ilirije i rimskog Ilirika • parcijalna provjera znanja polovinom semestra. Test će biti koncipiran tako da obuhvati gradivo koje će biti izloženo u prvih sedam sedmica nastave • završna provjera znanja koja obuhvata gradivo iz druge polovine semestra. 	1.	Prisustvo na nastavi	10	10%	2.	Aktivnost na nastavi	10	10%	3.	Esej / seminar	10	10%	4.	Polusemestralna provjera znanja	25	25%	5.	Završni ispit	45	45%
1.	Prisustvo na nastavi	10	10%																		
2.	Aktivnost na nastavi	10	10%																		
3.	Esej / seminar	10	10%																		
4.	Polusemestralna provjera znanja	25	25%																		
5.	Završni ispit	45	45%																		

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

	<p>Za studente koji nisu skupili dovoljan broj bodova predviđena je pored pismene (eseja) i usmena provjera znanja.</p> <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> MESIHOVIĆ & ŠAČIĆ 2015. : Salmedin Mesihović & Amra Šaćić, <i>Historija Ilira</i>, Sarajevo. Grupa autora 1966. : <i>Kulturna istorija BiH</i>, Sarajevo (poglavlja E.Pašalić i Đ. Basler). CABANES 2002. : Pierre Cabanes, <i>Iliri od Bardileja do Gencija</i>, Split. WILKES 2001: J. J. Wilkes, <i>Iliri</i>, Split. STIPČEVIĆ 1989.: Alkesandar Stipčević, <i>Iliri – povjest, život, kultura</i>, Zagreb. <p>Dopunska:</p> <p>BOJANOVSKI 1988. : Ivo Bojanovski, <i>BiH u antičko doba</i>, ANU BiH, Djela knj. LXVI, CBI knj. 6, Sarajevo.</p> <p>BUSLADŽIĆ 2017. : Adnan Busladžić, <i>Tragovi antičkog teatra – muzike, gladijatorskih borbi i takmičenja iz arheoloških zbirki u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo.</p> <p>DUŠANIĆ 2010. : Slobodan Dušanić, <i>Selected Essays in Roman history and epigraphy</i>, Beograd.</p> <p>DŽINO 2010. : Danijel Džino, <i>Illyricum in Roman Politics, 229 BC – AD 68</i>, Cambridge</p> <p>DŽINO & DOMIĆ KUNIĆ 2013: Danijel Džino & Alka Domić Kunić, <i>Rimski ratovi u Iliriku – povijesni antinarativ</i>, Zagreb.</p> <p>GRBIĆ 2014.: Dragana Grbić, <i>Plemenske zajednice u Iliriku – predurbane administrativne strukture u rimskim provincijama između Jadrana i Dunava (I - III vek)</i>, Beograd.</p> <p>GRUPA AUTORA 2014.: <i>Zemlje antičkog Ilirika prije i poslije Milanskog edikta</i>, Sarajevo.</p> <p>IMAMOVIĆ 1977.: Enver Imamović, <i>Antički kultni i votivni spomenici na području Bosne i Hercegovine</i>, Sarajevo.</p> <p>KALJANAC 2010.: Adnan Kaljanac, <i>Legenda o Kadmu i problem Enhelejaca</i>, Godišnjak ANUBIH, CBI 39, 53 — 81, Sarajevo.</p> <p>KOVÁCS 2014: Péter Kovács, <i>A history of Pannonia during the Principate</i>, Bonn.</p> <p>KOVÁCS 2016: Péter Kovács, <i>A History of Pannonia in the Late Roman Period I (284–363 AD)</i>, Bonn.</p> <p>MATIJAŠIĆ 2009.: Robert Matijašić, <i>Povijest hrvatskih zemalja u antici do cara Dioklecijana</i>, Zagreb.</p> <p>MESIHOVIĆ 2011. : Salmedin Mesihović, <i>Rimski vuk i ilirska zmija</i>, Sarajevo.</p> <p>MLADENOVIĆ 2012. : Dragana Mladenović, <i>Urbanism and Settlement in the Roman</i></p>

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Province of Moesia Superior (BAR International Series), Oxford.
NOVAK 1952.: Grga Novak, *Issa i isejska država*, VAHD, 54, 5 - 70, Split.
NOVAK 1961.: Grga Novak, *Stari Grci na Jadranskom moru*, JAZU 332, 145 - 221, Zagreb
PAŠALIĆ 1975. : Esad Pašalić, *Sabrano djelo*, Sarajevo.
PERINIĆ 2017. : Ljubica Perinić, *The Nature and Origin of the Cult of Silvanus in the Roman Provinces of Dalmatia and Pannonia*, Oxford.
RENDIĆ – MIOČEVIĆ 1989.: Duje Rendić – Miočević, *Iliri i antički svijet*, Ilirološke studije, Split.
ŠAŠEL KOS 2005: Marjeta Šašel Kos, *Appian and Illyricum*, Ljubljana.
ZANINOVIĆ 2015.: Marin Zaninović, *Ilirski ratovi*, Zagreb.

KA

Šifra predmeta: FIL LAT 101	Naziv predmeta: Osnove latinskog jezika II.		
Ciklus: I.	Godina: I.	Semestar: 2.	Broj ECTS bodova: 2/3
Status: obavezan	Ukupan broj sati (tjedno): 2 Predavanja: 1 Vježbe: 1		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i suradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduvjet za upis:	Nema. (za polaganje ovog predmeta potrebno je položiti predmet <i>Osnove latinskog jezika I.</i>)		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Upoznati</u> studente s izuzecima u deklinaciji imena i složenijim glagolskih oblicima; - <u>Osposobiti</u> studente za pravilno korištenje rječnika i gramatike u prevođenju gramatički zahtjevnijih tekstova; - <u>Upoznati</u> studente s povijesno-kulturnim sadržajima nužnim za razumijevanje okvira nastanka i razvoja rimske civilizacije i klasičnog latinskog jezika.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po tjednima se utvrđuje uvažavajući osobitosti organizacijskih jedinica)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Morfologija (komparacija pridjeva; tvorba i komparacija priloga; zamjenice; brojevi; vremena perfektne i participijske osnove; jednostavnije sintaktičke konstrukcije) 2. Povijesno-kulturni sadržaj (proces adaptacije latinskog alfabeta; važniji događaji s kraja Republike: građanski ratovi, ratovi s Karthagom; rimska satira; važnije osobe iz političke povijesti i književnosti, s naglaskom na posljednja stoljeća Republike i početak Carstva; rimske filozofske škole; neknjiževni dokumenti latinskog jezika (poznatiji epigrafski spomenici); odnos klasičnog i vulgarnog latiniteta; postanak romanskih jezika)		
Ishodi učenja:	<p>Znanje: <u>nabrojati</u> morfološke kategorije latinskog glagola; <u>nabrojati</u> osnovne sintaktičke konstrukcije; <u>navesti</u> važnija imena i događaje s kraja Republike i početka Carstva.</p> <p>Vještine: <u>primijenti</u> deklinacijske i konjugacijske završetke na zadanim primjerima; <u>prepoznati</u>, u tekstu <u>označiti</u> i <u>imenovati</u> sve imenske i glagolske oblike; <u>analizirati</u> latinsku rečenicu jednostavnijih sintaktičkih konstrukcija.</p> <p>Kompetencije: <u>prevesti</u> složenije tekstove; <u>pokazati</u> postupak prevođenja latinske rečenice; <u>usporediti</u> glagolski sustav latinskog s onime u materinjem jeziku; <u>integrirati</u> povijesni i civilizacijski kontekst; <u>prepoznati</u> vrijednosti</p>		

KA

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

	antičke baštine kao temelja evropske kulture i civilizacije.
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, prezentacije, rad u paru, rad u grupama, rasprave
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Bodovno vrednovanje aktivnosti na nastavi i izrade zadaća, pismene i usmene provjere znanja tijekom semestra, završni ispit.
Literatura²:	<p>Obvezna: GORTAN, V., GORSKI, O., PAUŠ, P., <i>Elementa Latina</i>, Školska knjiga, Zagreb (sva izdanja); ÖRBERG, H. H., <i>Lingua Latina per se illustrata</i> (pars prima): <i>Familia Romana</i>, Grenaa (repr. 2003.).</p> <p>Dopunska: DIVKOVIĆ, M., <i>Latinsko-hrvatski rječnik</i>, Naprijed, Zagreb (sva izdanja); GREČL, D., <i>Love regnante: ogledi iz antičke mitologije, religije i književnosti</i>, Latina et Greca, Zagreb, 2019; MAREVIĆ, J., <i>Riznica latinskog jezika</i>, Zagreb, 1997; MUSIĆ, A., <i>Nacrt grčkih i rimskih starina</i>, Zagreb, 1942; ŽEPIĆ, M., <i>Latinsko-hrvatski rječnik</i>, Zagreb (sva izdanja); Sukladno sastavu pojedine grupe, nastavnik preporuča dodatnu literaturu svakom studentu posebno.</p>

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

JA

Šifra predmeta: FIL.GRK.182	Naziv predmeta: Osnove grčkog jezika II		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: 2	Broj ECTS bodova: 3
Status: obvezan		Ukupan broj sati: 45 Predavanja 15 Vježbe 30	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema. Za polaganje ovog predmeta potrebno je položiti <i>Osnove grčkog jezika I</i> .		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Pravilno čitanje i pisanje grčkih riječi te prepoznavanje i točna analiza morfoloških oblika unutar grčkog konjugacijskog i deklinacijskog sustava; na temelju toga snalaženje u predočenom grčkom tekstu, razumijevanje sadržaja i sposobnost samostalnog prijevoda jednostavnih rečenica na materinji jezik.		
Tematske jedinice:	Nastavlja se s tumačenjem i uvježbavanjem morfologije nominalnih tvorbi u grčkom jeziku: deklinacija i upotreba zamjenica i brojeva. Morfološke kategorije grčkog glagola; Uvježbava se korektno čitanje i pisanje grčkih riječi i prepoznavanje oblika prema osnovi i nastavku. U prevođenju i gramatičkoj analizi zadanog teksta stavlja se naglasak na određivanju oblika pojedinih glagolskih osnova. Teme: Uvod u III. deklinaciju, guturalne i labijalne osnove s osobitostima, dentalne osnove i osobitosti, <i>verba contracta</i> , osnove na <i>-nt</i> , particip prezenta, imenice i pridjevi osnova na <i>-n</i> , pridjevi s osobitom deklinacijom.		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> • primijeniti pravila o pisanju, čitanju i naglašavanju grčkih riječi • prepoznati morfološke oblike deklinacijskog i konjugacijskog sustava prema osnovi i nastavku • morfološki i sintaktički analizirati tekst na grčkome jeziku • prevesti grčki tekst na materinji jezik • prepoznati i opisati specifične kontekstualne, sadržajne i jezične osobine zadanih tekstova • proširiti i razviti upotrebu grčkog vokabulara		
Metode izvođenja nastave:	Usmeno izlaganje, PowerPoint prezentacija, pisanje, diskusija, čitanje i rad na tekstu.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Kontinuirana provjera znanja (pismene provjere znanja gramatike i vokabulara, izrada zadaća); ocjenjivanje aktivnosti; usmeni ispit na kraju semestra.		

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

KA.

Literatura²:

Obvezna:

- Martinić-Jerčić, Z. – Matković, D., *Prometej*: udžbenik grčkog jezika za 1. i 2. godinu učenja, Školska knjiga, Zagreb, 2003;
- Musić, A. – Majnarić, N., *Gramatika grčkog jezika*, Školska knjiga, Zagreb, ¹⁴1996;

Dopunska:

- Dukat, Z., *Gramatika grčkog jezika*, Školska knjiga, Zagreb (bilo koje izdanje);
- Sabadoš, Dionizije; Sironić, Milivoj; Zmajlović, Zvonimir. *Grčka vježbenica*. Zagreb: Školska knjiga, 2005.
- Senc, S., *Grčko-hrvatski rječnik*, Naprijed, Zagreb (višekratno pretiskivano).

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

FA

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL BHS 102	Naziv predmeta: Bosanski jezik 2 / Hrvatski jezik 2 / Srpski jezik 2 (opći predmet)		
Ciklus: 1.	Godina: 1.	Semestar: 1.	Broj ECTS kredita: Hist. 2, Arh. 2, Hist. umj. 1(1), Komp. knjiž. 2
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 2 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja: 1 Vježbe: 1 Seminar Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj je predmeta da kod studenata učvrsti svijest o potrebi za kontinuiranim radom na usavršavanju vlastitog jezičkog izraza te da im olakša pisanje tekstova naučnim stilom sa što manje pravopisnih, gramatičkih i stilskih grešaka.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Raslojavanje jezika 2. Funkcionalno raslojavanje jezika 3. Osnovne osobine naučnog funkcionalnog stila 4. Osnovne vrste naučnih tekstova 5. Citiranje, parafraziranje i plagijat 6. Izrada bibliografije 7. Kompozicija naučnog rada. Esej 8. Polusemestralna provjera znanja studenata 9. Riječ. Vrste riječi 10. Osnove učenja o rečenici. Prosta rečenica 11. Sastav proste rečenice 12. Složena rečenica. Nezavisnosložene rečenice 13. Zavisnosložene rečenice 14. Vezani tekst 15. Red riječi		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će usvojiti bogata znanja o raslojavanju jezika i naučnom funkcionalnom stilu. Vještine: Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju objasniti		

KA

	<p>osnove učenja o raslojavanju jezika, opisati osnovne osobine funkcionalnih stilova, opisati naučni funkcionalni stil i njegove žanrove te uspoređivati različite tekstove i vrednovati jezička sredstva koja su u njima upotrijebljena. Kompetencije: Uspješni će studenti moći u vlastitim tekstovima izbjeći veće gramatičke, pravopisne i stilske greške.</p>																				
Metode izvođenja nastave:	<p>Predavanja se izvode usmeno te pomoću multimedijalnih sredstava. Na vježbama se posebna pažnja posvećuje izradi zadataka koji su pokazatelj stvarnog razumijevanja prezentiranih teorijskih postavki.</p>																				
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="448 792 1385 1039"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>parcijalni ispit</td> <td>40</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>aktivnost</td> <td>10</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Polusestrialni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita • Aktivnosti na nastavi – pismeno ili usmeno, samoinicijativno ili na poticaj nastavnika ili asistenta, isključivo na nastavi • Završni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita <p>Da bi uspješno završili predmet i dobili ocjenu, studenti moraju položiti i polusestrialni i završni ispit, odnosno i na jednoj i na drugoj provjeri steći 55% od mogućeg broja bodova.</p> <p>Napomene</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vanredni studenti mogu steći bodove za aktivnost i u terminima konsultacija ili posebnim terminima namijenjenim vanrednim studentima (radne subote). 2. Studenti kojima maternji jezik nije bosanski, hrvatski, srpski ili crnogorski mogu završiti obaveze prema ovom predmetu tako što će uraditi nastavne i ispitne obaveze prikladne za one koji jezik uče kao strani, o čemu će se na vrijeme dogovoriti s nastavnikom i asistentom. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	parcijalni ispit	40	30%	2.	aktivnost	10	20%	3.	završni ispit	50	50%	4.	Ukupno:	100 bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	parcijalni ispit	40	30%																		
2.	aktivnost	10	20%																		
3.	završni ispit	50	50%																		
4.	Ukupno:	100 bodova	100%																		

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 3

	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85–94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75–84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55–64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <p>Milorad Radovanović, Sociolingvistika, Novi Sad, 1986. Marina Katnić-Bakaršić, Stilistika, Sarajevo, 2001. Dževad Jahić, Senahid Halilović, Ismail Palić, Gramatika bosanskoga jezika, Zenica, 2000. ili Josip Silić, Ivo Pranjković, Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta, Zagreb, 2005. ili Živojin Stanojčić, Ljubomir Popović, Gramatika srpskog jezika: Udžbenik za I, II, III i IV razred srednje škole, Beograd, 2004.</p> <p>Dopunska:</p> <p>Umberto Eko, Kako se piše diplomski rad, Beograd, 2000. Kvalitetni jezički i stilski priručnici</p>

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

KA

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: ANG 106	Naziv predmeta: Engleski jezik 2 opći predmet		
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: 2	Broj ECTS bodova: 2
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 2 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 1 Vježbe 1 Seminar Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...		
Učesnici u nastavi	[Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada]		
Preduslov za upis:	Položen Engleski jezik 1 (ANG 105)		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj nastavnog predmeta je produbljivanje postojećeg znanja i priprema studenata za samostalan rad na tekstovima iz struke i pospješivanje komunikacijskih vještina s posebnim fokusom na upravni i neupravni govor, relativne rečenice, kondicionalne rečenice i pasiv.		
Tematske jedinice:	Kolegij se sastoji iz tri međusobno povezane cjeline: pregled gramatike engleskog jezika na nivou vrsta riječi i sintagme s posebnim osvrtom na engleski jezik struke, pregled gramatike engleskog jezika na nivou rečenične strukture, te razumijevanje tekstova. Nastava u vezi sa ponavljanjem pregleda gramatike zamišljena je u vidu predavanja i vježbi na sljedeće tematske cjeline: 1. Pregled gramatike; 2. Kondicionalne rečenice; 3. Pasiv; 4. Upravni i neupravni govor; 5. Relativna rečenica. Sve tematske cjeline podrazumijevaju obradu sa aspekta specifičnosti podjela, osobina, tvorbi, pravilnosti-nepravilnosti i sl. Nastava za treći segment kolegija (razumijevanje teksta i diskusija o tekstu) vrši se isključivo na satima vježbi. Težište vježbi usmjereno je ka pronalaženju glavne ideje teksta, razumijevanju strukture i organizacije teksta.		
Ishodi učenja:	Znanje produbljivanje teorijskih znanja iz gramatike i leksike engleskog jezika usvojenih na predmetu Engleski jezik 1 kontrastivno analiziranje gramatičkih struktura u kontekstu struke Vještine ovladavanje upotrebom odgovarajućeg oblika riječi i odgovarajuće riječi ovladavanje upotrebom odgovarajućeg glagolskog oblika transformiranje rečenične konstrukcije u rečenične konstrukcije istog ili sličnog		

KA

	značenja Kompetencije integriranje usvojenih teorijskih znanja u svakodnevni govorni ili pisani engleski jezik istraživanje osobnosti engleskog jezika u kontekstu struke																																				
Metode izvođenja nastave:	predavanja, vježbe																																				
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja i praćenje rada studenta se vrši vrednovanjem svakog oblika aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva provjera znanja (Grammar)</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Test provjere znanja vokabulara 1 i 2</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja (Grammar)	30	30	2.	Test provjere znanja vokabulara 1 i 2	20	20	3.	Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)	50	50	4.				5.												Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prva provjera znanja (Grammar)	30	30																																		
2.	Test provjere znanja vokabulara 1 i 2	20	20																																		
3.	Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)	50	50																																		
4.																																					
5.																																					
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																																		
Literatura²:	<p>Obavezna: Raymond, M. (2004). <i>English Grammar in Use</i>, 3rd edition. Cambridge: Cambridge University Press. Jones, L. (1990). <i>Progress to First Certificate</i>. Cambridge: Cambridge University Press. (odlomci) Dodatna: *Kompilacija tekstova dostupna studentima u elektronskoj ili printanoj formi koja se priprema za svaki odsjek posebno.</p>																																				

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL GER 104		Naziv predmeta: Njemački jezik II	
Ciklus: 1.	Godina: 1.	Semestar: 2.	Broj ECTS bodova: 2
Status: opći		Ukupan broj sati: 2 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 1 Vježbe 1 Seminar Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je da studenti usvoje jezične konstrukcije njemačkog jezika koje se najčešće pojavljuju u znanstvenim tekstovima, pojedine kombinacije takvih konstrukcija, a naposljetku i određenu količinu leksika njemačkog jezika svojstvenog društvenim i humanističkim znanostima.		
Tematske jedinice:	Shematske konstrukcije u znanstvenim tekstovima: 1. subjekat + oblik glagola <i>sein</i> + imenski dio predikata 2. subjekat + punoznačni glagol 3. pasiv prezenta 4. glavna + atributska rečenica 5. glavna + vremenska rečenica, prošireni atribut u njemačkim znanstvenim tekstovima, sastavne, rastavne i suprotne nezavisno složene rečenice u znanstvenim tekstovima, kratice u njemačkim znanstvenim tekstovima, leksik društvenih i humanističkih znanosti u njemačkom jeziku, formule u funkciji organizacije teksta u njemačkom jeziku.		
Ishodi učenja:	Znanje: studenti će obogatiti vokabular sa leksikom svojstvenim društvenim i humanističkim znanostima koje studiraju, usvojiti će nove jezične konstrukcije svojstvene znanstvenim tekstovima. Vještine: studenti će podići vlastitu razinu razumijevanja znanstvenih i stručnih tekstova društvenih i humanističkih znanosti na njemačkom jeziku. Kompetencije: student će moći razlikovati znanstveni tekst na njemačkom jeziku od neznanstvenog i moći će ocijeniti njegovu primjenjivost na rješavanje određenih zadataka.		

FA

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

Metode izvođenja nastave:	Presentiranje teksta, potom presentiranje jezičnih konstrukcija izdvojenih iz njihovog jezičnog okruženja, naposljetku vježbe tvorbe rečenica uz pomoć dobivenog jezičnog materijala.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: <ul style="list-style-type: none"> • obaveznom izlaskom na polusestrialni test u osmoj sedmici (50% udjela u ocjeni) • izlaskom na završni ispit (50% udjela u ocjeni)
Literatura²:	Obavezna: 1. Gerhard Helbig / Joachim Buscha. (2000) Leitfaden der deutschen Grammatik. Langenscheidt Dopunska:

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

KA

		Obrazac SP2
UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta		Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL ROM 103	Naziv predmeta: Francuski jezik II		
Ciklus: I	Godina: 1.	Semestar: 2.	Broj ECTS bodova: 2
Status: opći		Ukupan broj sati: 1P+1V	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je usvajanje osnovnih znanja iz francuskog jezika i upoznavanje s njegovom strukturom s naglaskom na usmenu komunikaciju.		
Tematske jedinice:	Na nastavi se obrađuju osnovne tematske cjeline koje student treba poznavati kako bi ovladao pismenom i usmenom komunikacijom u svakodnevnicima (hobiji, profesije, ukusi, ishrana, kulturne aktivnosti, putovanje, stilovi odijevanja).		
Ishodi učenja:	<p>Nakon odslušanog semestra na ovom predmetu, studenti će biti sposobni da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. razumiju vrlo jednostavne fraze i rečenice iz svakodnevnog govora koje su jasno i sporo izgovorene i/ili popraćene vizuelnim sadržajima 2. verbalno ili neverbalno reaguju na vrlo jednostavna pitanja o sebi, svojoj porodici i neposrednom okruženju te odgovaraju na kratka i jednostavna pitanja 3. daju vrlo jednostavne informacije o sebi 4. čitaju i razumiju vrlo jednostavan tekst sa bliskim temama 5. popune kraći formular, upitnik, odgovore na vrlo jednostavnu poruku i napišu jednostavnim vokabularom razglednicu. <p>Očekivani jezički nivo na kraju odslušanog semestra po ZEROJ-u je A1.2.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Frontalni, interaktivni pristup i komunikativni pristup. Individualni i grupni rad kao i rad u paru. Vježbe razvijanja pismenog i usmenog izražavanja i razumijevanja, strukturalne vježbe.		
Metode provjere znanja sa	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:		

KA.

strukturuom ocjene¹:	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.	Test A1.2. (prvi dio)		30%
	2.	Test A1.2. (drugi dio)		30%
	3.	Usmeni ispit		30%
	4.	Prisustvo i aktivnost		10%
Ukupno:			100 bodova	100%
<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obavezno prisustvo uz maksimalno tri odsustva po semestru • aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te produbljuju prethodna znanja) - evaluacija i praćenja rada studenta tokom semestra • parcijalna provjera znanja polovinom semestra (test 1) • završna provjera znanja koja obuhvata materiju koju student nije polagao na prvoj provjeri znanja (test 2) <p>nakon položena oba testa studenti pristupaju usmenom ispitu Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>				
Literatura²:	<p>Obavezna: 1. Udžbenik <i>Alter Ego A1+</i> (nivoi A1 i A2) (grupa autora). 2. Horetzky, Edita, <i>Précis pratique de grammaire française</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1990.</p> <p>Dopunska: Dodatna literatura će studentima biti podijeljena na nastavi.</p>			

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL.SLA 104	Naziv predmeta: Ruski jezik 2 (opći predmet)		
Ciklus: 1.	Godina: 1.	Semestar: II.	Broj ECTS kredita: 2
Status: opći		Ukupan broj sati: 1P; 1V	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj programa je ovladavanje ruskim jezikom na elementarnom nivou kao i savladavanje određenih govornih modela. Tokom semestra cilj je također razvijanje komunikacijskih jezičkih kompetencija i služenje ruskom stručnom literaturom: rječnicima i gramatikama.		
Tematske jedinice:	Imenice na <i>-ия</i> . Nazivi država. Glagolski vid; prošlo vrijeme. Prošlo vrijeme povratnih glagola. Pridjevi u jednini. Upitna zamjenica <i>какой</i> . Imenice u množini, kategorija živo/neživo u množini. Upitne zamjenice <i>кто</i> i <i>что</i> . Padeži ličnih zamjenica. Glagoli na <i>-овать/-евать</i> (prezent i perfekat). Upotreba glagola <i>интересоваться</i> . Pridjevi u množini. Predikativ <i>должен</i> . Strane svijeta. Perfekat glagola <i>идти, пойти, найти</i> . Glagol <i>мочь</i> . Imperativ. Osnovni brojevi od 70 do 199. Genitiv množine imenica. <i>Много, мало, несколько</i> . Opisivanje stana/ sobe. Buduće vrijeme. Razgovor o budućnosti, razgovor o rasporedu časova i omiljenim školskim predmetima. Glagoli <i>есть, пить, угреть</i> . Razgovor o hrani. Rečenica s veznikom <i>который</i> . Izražavanje mišljenja, slaganja/ neslaganja.		
Ishodi učenja:	Znanje: Razumijevati značenja odabranog i obrađenog leksičkog minimuma; Vještine: Uočavati i praktično primjenjivati pravila izgovora ruskih riječi, rečeničnih konstrukcija i intonacija; Kompetencije: Primijeniti osnovne komunikacijske modele u odgovarajućim situacijama; Samostalno pisati kraće eseje koristeći naučena pravila ruske gramatike; Čitati, prevoditi i analizirati tekstove na ruskom jeziku u skladu s obrađenim materijalima		
Metode izvođenja nastave:	Prilikom objašnjavanja gramatičkih pravila u nastavi se koristi direktni metod. Postavljaju se pitanja i dobijaju odgovori, dopunjavaju rečenice, formiraju se dijalozi po uzoru na model. Gramatika se usvaja i u kontekstu komunikacijskih struktura – čitanje, slušanje, razumijevanje odabranih tekstova. Pisanje, čitanje, rad studenata na tabli, razgovori. Kombinuju se audio-lingvalna i audio-vizuelna metoda, gdje se uz uvodni tekst daje slika (ili niz slika), uz pomoć koje se razvija dijalog/priča. Po potrebi se, za realizaciju ovih metoda, koriste savremeni elektronski uređaji		

KA

	(projektor, kompjuter).																												
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Završni ispit pismeni</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit usmeni</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Redovni dolasci</td> <td>8</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Aktivnost na času, zadaci, domaće zadatke</td> <td>17</td> <td>17</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za elemente pod 1 i 2 predviđen je pismeni test, za koji se izračunava broj bodova i procenat (prema Skali koja vrijedi za sve ispite), a zatim se izračunava koliko taj procenat podrazumijeva bodova prema skali ocjenjivanja; • pod 3 – usmeni ispit – čitanje i prijevod teksta (10 bodova), razgovor na zadanu temu (5 bodova), rječnik i brzalice (10 bodova), (maksimalno 25 bodova). • Student ima pravo na tri izostanka i u tom slučaju dobija (6 bodova); maksimalan broj bodova dobija bez izostanaka. • Studentima se boduju zadatke (maksimalno 10 bodova) i aktivnost na času (7). • Svi se bodovi sabiraju i zaključuje ocjena. <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	25	25	2.	Završni ispit pismeni	25	25	3.	Završni ispit usmeni	25	25	4.	Redovni dolasci	8	8	5.	Aktivnost na času, zadaci, domaće zadatke	17	17	Ukupno: 100 bodova			100%
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																									
1.	Polusemestralni ispit	25	25																										
2.	Završni ispit pismeni	25	25																										
3.	Završni ispit usmeni	25	25																										
4.	Redovni dolasci	8	8																										
5.	Aktivnost na času, zadaci, domaće zadatke	17	17																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <p>1. S. A. Havronina, L. A. Harlamova (2008) Russkij jazyk: leksiko-grammatičeskij kurs dlja načinajuščih: [učebnoe izdanje], 7-e izd., stereotipnoe, Drofa : Russkij jazyk Media, Moskva.</p>																												

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Dopunska:

1. B. Tošović (1990) Ruska gramatika u poređenju sa srpskohrvatskom. Sarajevo.
2. Vera Hruš. (1997) Sputnik – Udžbenik ruskog jezika za srednjoškolce i odrasle početnike. Zagreb.
3. N. Ju. Shvedova, gl. red. (1980) Russkaja grammatika. Tom I. Nauka, Moskva.
4. Rječnici dostupni na: <http://gramota.ru/slovari/>

FA.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HIS 204	Naziv predmeta: Rani srednji vijek		
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS bodova: 4
Status: Redovni		Ukupan broj sati: 4 Predavanja 2; Vježbe 1; Seminar 1	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Stjecanje znanja studenata o najvažnijim segmentima političke, ekonomske, društvene i kulturne historije ranosrednjovjekovne Evrope		
Tematske jedinice:	Velika seoba naroda. Pad Zapadnog Rimskog Carstva. Ostrogoti i Vizigoti. Huni. Vandali. Burgundi. Langobardi. Burgundi. Franačka u doba Merovinga. Franačka u doba Karolinga. Srednja i Zapadna Evropa poslije raspada karolinške države. Arapi. Bizant od VI do XI stoljeća. Britanija u ranom srednjem vijeku. Feudalno društvo na Zapadu do XI stoljeća. Vjerske prilike u ranom srednjem vijeku. Ekonomski razvitak Zapadne Evrope krajem XI st.		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će moći navesti, objasniti i izložiti najvažnije događaje koji su se zbili na evropskom prostoru u ranom srednjem vijeku Vještine: Razvijanje kritičkog mišljenja, čitanje i analiziranje historijskih izvora i historiografskih tekstova. Kompetencije: Studenti će moći stečeno znanje primjeniti i iskoristiti za analiziranje i preispitivanje historijskih događaja, kritičkim pristupanjem proučavanju historijskih vrela formilirati osobne zaključke te sintetizirati stečeno znanje u cjelinu i opći društveno-historijski kontekst.		
Metode izvođenja nastave:	Metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda rada s tekstom, metoda demonstracije, istraživačka, problemska, heuristička metoda		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Evaluacija znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti na nastavi, kroz pismene testove u toku semestra, za učešće u odbranama seminarskih radova, kao i na završnom usmenom ispitu. U okviru cjelokupnog predmeta studentima stoji na raspolaganju maksimalno 100 bodova na		

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

	osnovu kojih se kreira i utvrđuje konačna ocjena.
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Marko Šunjić, Narodi i države ranog srednjeg vijeka, Sarajevo 2003. 2. Marko Šunjić, Hrestomatija izvora za opštu istoriju srednjeg vijeka, Sarajevo, 1980. 3. Miroslav Brandt, Srednjovjekovno doba povijesnog razvitka, Zagreb, 1980 <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Henri Pirenne, Povijest Evrope od seobe naroda do XVI stoljeća, Zagreb, 1956. 2. Сидни Пеинтер, Историја средњег века (284-1500), Београд, 1997. 3. Filip Hiti, Istorija Arapa, Sarajevo, 1967. 4. Marc Bloch, Feudalno društvo, Zagreb, 1958. 5. Jacques Le Goff, Srednjovjekovna civilizacija zapadne Evrope, Beograd, 1974. 6. Roberto Lopez, Rođenje Evrope, Zagreb, 1978. 7. Georgije Ostrogorski, Istorija Vizantije, Beograd, 1959.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HIS 222	Naziv predmeta: Jugoistočna Evropa u ranom srednjem vijeku		
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS bodova: 4
Status: Redovni		Ukupan broj sati: 4 Predavanja 3; Vježbe 1	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Stjecanje znanja studenata o najvažnijim segmentima političke, ekonomske, društvene i kulturne historije jugoistočne Evrope u ranom srednjem vijeku.		
Tematske jedinice:	Upoznavanje s nastavnim planom i programom. Pregled izvora i literature. Karakteristike epohe: vrijeme, prostor, feudalizam, ekonomija, kršćanstvo, kultura i civilizacija. Feudalizam na jugoistoku Evrope: baština i pronija. Doseljavanje Slavena. Odnos Avara i Slavena. Slaveni između Franaka, Bizanta i Mađara. Odnos prema zatečenim stanovnicima. Stvaranje teritorijalnih i političkih organizacija kod Slavena. Društveni odnosi. Kršćanstvo i pismenost na jugoistoku Evrope. Germanizacija. Bogumilstvo u Makedoniji i Bugarskoj. Razvoj ranosrednjovjekovnih slavenskih država. Država karantanskih Slavena. Samuilovo carstvo. Hrvatska država (Trpimirovići). Duklja. Srbija. Bugarska. Bizantska uprava u Dalmaciji. Dolazak Mađara. Slobode dalmatinskih gradova. Kultura i umjetnost ranosrednjovjekovlja.		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će moći navesti, objasniti i izložiti najvažnije događaje koji su se zbili na prostoru jugoistoka Evrope u ranom srednjem vijeku. Vještine: Razvijanje kritičkog mišljenja, čitanje i analiziranje historijskih izvora i historiografskih tekstova. Kompetencije: Studenti će moći stečeno znanje primjeniti i iskoristiti za analiziranje i preispitivanje historijskih događaja, kritičkim pristupanjem pružavanju povjesnih vrela formulirati osobne zaključke te sintetizirati stečeno znanje u cjelinu i opći društveno-historijski kontekst.		
Metode izvođenja nastave:	Metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda rada s tekstom, metoda demonstracije, istraživačka, problemska, heuristička metoda.		
Metode provjere	Evaluacija znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik		

JKa.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

znanja sa strukturom ocjene¹:	aktivnosti na nastavi, kroz pismene testove u toku semestra, za učešće u odbranama seminarskih radova, kao i na završnom usmenom ispitu. U okviru cjelokupnog predmeta studentima stoji na raspolaganju maksimalno 100 bodova na osnovu kojih se kreira i utvrđuje konačna ocjena.
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kurtović, E. (2008) Historija jugoistočne Evrope u ranom srednjem vijeku (skripta). <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ćirković, S. (1995) Srbi u srednjem veku. Beograd. 2. Frensis, K. (1989) Sloveni. I-II. Beograd. 3. Istorija Crne Gore I (1967). Titograd. 4. Historija (Istorija) naroda Jugoslavije I (1953). Zagreb (Beograd). 5. Raukar, T. (1997) Hrvatsko srednjovjekovlje. Zagreb. 6. Živković, T. (2002) Južni Sloveni pod vizantijskom vlašću (600-1025). Beograd. 7. Istorija makedonskog naroda I (1970). Skopje. 8. Kos, M. (1960) Istorija Slovenaca. Beograd. 9. Voje, I. (1994) Nemirni Balkan. Ljubljana.

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HIS 211		Naziv predmeta: Bosna u ranom srednjem vijeku	
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 4 sata Predavanja - 2 Vježbe - 1 Seminar - 1	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	---		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje s osnovnim rezultatima historiografije i problemima historijskog razvoja bosanskohercegovačkog prostora u ranom srednjem vijeku.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje s predmetom; Pregled izvora i literature; 2. Izvori za historiju srednjovjekovne Bosne 3. Područje Bosne i Hercegovine u ranom srednjem vijeku; Seoba naroda, Doseljavanje Slavena; 4. Bosna, bosanski prostor i Karolinzi; O postanku imena Bosna; 5. Bosna i bosanski prostor u djelu Konstantina VII Porfirogeneta 6. Vijesti o Bosni u Ljetopisu popa Dukljanina 7. Vjera Starih Slavena – pokršćavanje; Kršćanstvo i crkvena organizacija u Bosni – Bosanska biskupija 8. Bosna i susjedne zemlje; Historija Bosne do kraja 11. stoljeća 9. Bosna i Ugarska u prvoj polovini 12. stoljeća; Rama u titulaturi ugarskih kraljeva; Vladavina bana Boriča; Nasljednici/potomci bana Boriča 10. Bosna i Bizantsko carstvo 11. Humska zemlja do početka 14. stoljeća 12. Prve vijesti o banu Kulinu 13. Povelja bana Kulina 14. Granice i ustrojstvo Bosne u vrijeme bana Kulina 15. Crkvene prilike i optužbe za herezu, Sabor na Bilinom polju		
Ishodi učenja:	Znanje: Kombiniranje rezultata arheoloških istraživanja s pozitivnim znanjima crpljenim iz pisanih historijskih izvora. Vještine: Čitanje suvremenih narativnih izvora i razvijanje kritičkog odnosa prema njima, što doprinosi samostalnosti u donošenju zaključaka o prošlosti i njenom značenju. Kompetencije: Kritičko čitanje, pisanje i razmišljanje, uz sposobnost da se ta znanja prenesu i u formalne prilike pismenog i usmenog izražavanja.		

FA

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

Metode izvođenja nastave:	Metoda usmenog izlaganja; metoda razgovora; metoda rada s tekstom; metoda demonstracije; frontalni, individualni rad, rad u skupini i rad u paru.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Evaluacija znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti na nastavi, kroz pismene testove u toku semestra, za učešće u odbranama seminarskih radova, kao i na završnom usmenom ispitu. U okviru cjelokupnog predmeta studentima stoji na raspolaganju maksimalno 100 BODOVA na osnovu kojih se kreira i utvrđuje konačna ocjena.
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nada Klaić, <i>Srednjovjekovna Bosna. Politički položaj bosanskih vladara do Tvrtkove krunidbe (1377. g.)</i>, Zagreb, 1994, 1-88; - Sima Ćirković, <i>Istorija srednjovekovne bosanske države</i>, Beograd, 1964, 1-58. <p>Dopunska:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anto Babić, "O pitanju formiranja srednjovjekovne bosanske države", <i>Radovi ND BiH</i> 3 (1955), 57-79; - Muhamed Hadžijahić, <i>Povijest Bosne u IX i X stoljeću</i>, Sarajevo, 2004. - Nada Miletić, "Rani srednji vijek", u: <i>Kulturna istorija Bosne i Hercegovine</i>, Sarajevo, 1984, 375-423; - Nada Miletić, <i>Bosna i Hercegovina u doba Karolinga</i>, Sarajevo, 2001; - Tibor Živković, "O počecima Bosne u ranom srednjem vijeku", <i>Godišnjak CBI</i> 39 (2010), 149-161.

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HIS 227	Naziv predmeta: Historija jugoistočne Evrope u osmanskom periodu do 1800.										
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: 3	Broj ECTS bodova: 8								
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 8 Predavanja 4 Vježbe 3 Seminar 1									
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet										
Preduslov za upis:	Nema										
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je upoznavanje studenta s historijskim prilikama u jugoistočnoj Europi u periodu od stvaranja i jačanja Osmanskog carstva do konca 18 stoljeća. Također, cilj je ukazati na to kako je silovito teritorijalno širenje Carstva utjecalo na društveno-političku zbilju društava jugoistočne Europe.										
Tematske jedinice:	Nastanak osmanske dinastije. Teritorijalno širenje Osmanskog carstva. Interregnum i kriza. Osmanlije kao prijetnja Europi. Od Fatiha do Kanunija: transformacija osmanskog društva. Carstvo na vrhuncu moći. Odnos Osmanskog carstva i Habsburgovaca, Mlečana i Rusije u 17. i 18. stoljeću (poseban osvrt na zemlje jugoistočne Europe). Trgovina Osmanskog carstva: sistem kapitulacija. Svakodnevni život u osmanskom periodu. Osmanska kuhinja i njen utjecaj na kuhinje zemalja jugoistočne Europe.										
Ishodi učenja:	Znanje: Student pokazuje razumijevanje procesa nastanka i širenja Osmanskog carstva. Također, razumije na koji način su osmanska osvajanja promijenila ne samo političku sliku jugoistočne Europe, nego i društvene i ekonomske structure osvojenjih zemalja. Vještine: Student može primijeniti analizu izvora i narativa o Osmanskom carstvu i njegovu teritorijalnom širenju. Kompetencije: Student je prilagođen timskom radu, tj. radu u grupama koje analiziraju različite tekstove iz oblasti osmanske historije.										
Metode izvođenja nastave:	Prezentacije; interaktivna predavanja; debata, posjete muzejima, arhivima, promocijama, konferencijama i sl.										
Metode provjere znanja sa	<table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost	10	10		
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)								
1.	Aktivnost	10	10								

JK

strukturuom ocjene¹:	2.	Esej / Seminarski rad	10	10
	3.	Polusemestralni ispit	40	40
	4.	Završni ispit	40	40
	5.			
	Ukupno: _____			100_bodova
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Historija osmanske države i civilizacije</i> (prir. E. Ihsanoglu) (2004). Sarajevo. 2. Inaldžik, H. (1974, 2002) <i>Osmansko carstvo, klasično doba 1300-1600</i>. Beograd. Zagreb. 3. <i>Istorija Osmanskog carstva</i> (prir. R. Mantran) (2002). Beograd. 4. Matuz, J. (1992) <i>Osmansko carstvo</i>. Zagreb. 5. Zirojević, O. (2007) <i>Srbija pod turskom vlašću (1450-1804)</i>. Beograd 6. Popov, D. (2008) <i>Istorija Bugarske</i>. Beograd 7. <i>Istorija makedonskog naroda 1</i> (1970). Beograd 8. Stanojević, G. i Vasić, M. <i>Istorija Crne Gore, Knj. 3</i> (1975). Titograd <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Đurđev, B. (1953) <i>Turska vlast u Crnoj Gori u XVI i XVII vijeku</i>. Sarajevo 2. Miović, V., (2005) <i>Dubrovačka republika u spisima osmanskih sultana</i>. Dubrovnik 3. Filipović, N. (1952) <i>Pogled na osmanski feudalizam</i>, u: GDI BiH IV. Sarajevo 			

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Šifra predmeta: FIL PSI 222	Naziv predmeta: Osnove psihologije		
Ciklus: 1.	Godina: 2.	Semestar: 3.	Broj ECTS kredita: 2
Status: Obavezni/izborni		Ukupan broj sati: 30 sati Predavanja 2 sata sedmično	
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj kolegija je upoznati studente nastavnčkih smjerova sa temeljnim obilježjima psihologije kao prirodne i društvene nauke, pri čemu je fokus na pregledu i osnovnim informacijama, a ne na dubinskom obrađivanju nastavnih cjelina.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Šta je psihologija? Učenje i pamćenje: definicije i klasifikacije; Inteligencija: pokušaji definiranja inteligencije. Emocionalna i socijalna inteligencija; Motivacija: klasični pogledi na motivaciju; Emocije: izražavanje i prepoznavanje emocija; Ličnost: glavne teorije ličnosti.		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će moći pokazati sistematično razumijevanje u području psihologije koje se nadograđuje na nivo dodiplomskog studija. Vještine: Studenti će moći primijeniti svoje znanje i razumijevanje unutar šireg interdisciplinarnog konteksta. Kompetencije: Studenti će imati sposobnost da integriraju znanje i da se bave složenim pitanjima uz razmišljanje o socijalnim i etičkim odgovornostima vezanim za područje psihologije.		
Metode izvođenja nastave:	Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, demonstracioni i analitički pristup		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Struktura bodova i bodovni kriterij utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.		
Literatura²:	Obavezna: 1. Rathus, S. A. (2001). <i>Temelji psihologije</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap. Dopunska: 1. Bajraktarević, J. (2013). <i>Opća psihologija</i> . Sarajevo: Avery. 2. Petz, B. (2003). <i>Uvod u psihologiju. Psihologija za nepsihologe</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap. 3. Rot, N. (2000). <i>Opšta psihologija</i> . Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.		

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56, st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

JK

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

	4. Stojaković, P. (2012). <i>Psihologija za nastavnike</i> . Banja Luka: Prelom.
--	--

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
Narativi o osmanskoj Bosni i Osmanlijama

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HIS 264	Naziv predmeta: Narativi o osmanskoj Bosni i Osmanlijama		
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS bodova: 2
Status: izborni	Ukupan broj sati: 2 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 2 Vježbe Seminar Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je osposobljavanje studenata da razumijevaju, kritički evaluiraju i dekonstruiraju ključne historiografske i književne narative o Osmanlijama i osmanskoj Bosni, njihovu recepciju u različitim kulturalnim i društvenim kontekstima te razvijanje sposobnosti da se kritički razumijeva i tumači uloga koju navedeni narativi imaju u kulturnom sjećanju različitih nacionalnih, vjerskih i religijskih zajednica u Evropi i mediteranskom svijetu.		
Tematske jedinice:	Narativ i interpretiranje svijeta. Historiografski narativi o osmanskom zlatnom dobu. Osmanofobni narativi: narativ o strašnom Turčinu i osmanskom jarmu. Imaginarni Turčin. Balkanski narativi o Bosni i Osmanlijama u vrijeme borbe protiv Osmanlija i nacionalnih pokreta. Bosna i Osmanlije u hrvatskoj ranonovovjekovnoj književnosti. Britanski narativi o osmanskoj Bosni i Osmanlijama. Francuski narativi o osmanskoj Bosni i Osmanlijama. Njemački narativi o osmanskoj Bosni i Osmanlijama. Bosna i Osmanlije u franjevačkim ljetopisima. Narativi srpske pravoslavne crkve. Osmanske političko-didaktičke rasprave. Osmanski hroničari i reprezentacija sebe i drugog. Osmanska putopisna literatura. Bošnjački hodočasni putopis. Svoj i tuđi u ljetopisu Mula Mustafe Bašeskije. Osmanlije i Osmansko carstvo očima bivših zatvorenika.		

KA.

<p>Ishodi učenja:</p>	<p>Znanje: Studenti razumijevaju način na koji su konstruirani izabrani historiografski i književni narativi o osmanskoj Bosni i Osmanlijama u rasponu od kasnog srednjeg vijeka do suvremenog doba. Upoznaju se s mnogostrukošću načina na koji su u putopisima, ljetopisima, hronikama, političko-didaktičkim raspravama i drugim narativnim tekstovima stvarane kulturalne predodžbe o tome ko su i kakvi su bili Osmanlije i Osmansko carstvo te kakve su bile posljedice njihove vlasti na području Bosne i njoj susjednih zemalja. Kritički ih razumijevaju, kao i njihovu međusobnu povezanost, kulturalnu i situacijsku situiranost, multiperspektivnost te ih uspješno povezuju s društveno-kulturalnim kontekstima sredina u kojima su nastali i odnosima moći koji su u njima vladali.</p> <p>Vještine: Student je osposobljen za primjenu znanja o kritičkom razumijevanju i analizi narativnih tekstova u kojima se govori o Osmanlijama i osmanskoj Bosni; u stanju je formirati i potkrepljivati argumente te upotrebljavati stečene vještine u rješavanju historijskih problema, na nivou složenosti koji odgovara prvom ciklusa studija.</p> <p>Kompetencije: Može prikupljati i tumačiti relevantne podatke o narativima o osmanskoj Bosni i Osmanlijama te ima sposobnost donositi zaključke na kreativan način. Može voditi debate slijedeći temeljne postulate akademske komunikacije te može iskomunicirati ideje o problematici koja uključuje osmansku povijest i analizu narativa u auditoriju koji je specijaliziran i koji nije specijaliziran u znanstvenom polju Historija, oblast Humanističke discipline.</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Metoda usmenog izlaganja. Metoda razgovora. Metoda rada s tekstom. Metoda praktičnih radova. Problemska metoda. Istraživačka metoda.</p>
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.</p>

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Literatura²:

Obavezna:

1. Jezernik, B. (ur.) (2010), *Imaginarni Turčin*, Beograd.
2. Dukić, D. (2004), *Sultanova djeca: predodžbe Turaka u hrvatskoj književnosti ranog novovjekovlja*, Zadar.
3. Šamić, M. (1966), *Francuski putopisci u Bosni na pragu XIX stoljeća i njihovi utisci o njoj*, Sarajevo.
4. Hadžiselimović, O. (1989), *Na vratima Istoka: Engleski putnici o Bosni i Hercegovini*, Sarajevo.
5. Todorova, M. (2006), *Imaginarni Balkan*, Beograd.
6. Kamberović, H. (ur.) (2003), *Historijski mitovi na Balkanu*. Sarajevo.

Dopunska:

1. Filan, K. (2014), *Sarajevo u Bašeskijino doba: Jezik kao stvarnost*. Sarajevo.
2. Gligo, V. (1983), *Govori protiv Turaka*. Split.
3. Grorišar, A. (1988), *Struktura saraja – azijski despotizam kao tvorevina mašte na Zapadu u 18. veku*. Beograd.
4. Nikšić, B. (2001), *Osmansko carstvo 17. stoljeća očima bivšeg zatvorenika*. Zagreb.
5. Čelebi, E. (1996), *Putopis: odlomci o jugoslovenskim zemljama*, Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HIS 266	Naziv predmeta: ARHIVI I HISTORIJA		
Ciklus: Prvi	Godina: Druga	Semestar: Treći	Broj ECTS bodova: 2
Status: Izborni		Ukupan broj sati: 1P+1S	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studente sa osnovnim pojmovima arhivistike, arhiva i njihovog značaja za historiju i historiografiju te njihove međusobne povezanosti i uvjetovanosti.		
Tematske jedinice:	Arhivi i historija. Arhivistika i historiografija. Pojam, predmet i zadatak arhivistike. Arhivi, arhivistika i društvo. Arhivska djelatnost i tranzicija društva. Arhivi, historija i druge baštinske ustanove: historija i značaj. Arhivska djelatnost u Bosni i Hercegovini. Arhivi u Bosni i Hercegovini. Arhivi u jugoistočnoj Evropi. Arhivi i historija Bosne i Hercegovine. Arhivi, arhivistika i kultura. Uloga arhiva u javnosti. Arhivistika, demokratija i arhivistička etika. Standardizacija arhivske djelatnosti. Međunarodni standardi i standardizacija arhivskog znanja. Arhivska djelatnost i Evropska unija. Izazovi savremenog doba: digitalizacija i sloboda pristupa informacijama.		
Ishodi učenja:	Nakon okončanog kolegija studenti su upoznati sa značajem arhiva i arhivistike za historiju te razumiju društvenu, kulturnu te obrazovnu dimenziju arhivskih ustanova i njihove međusobne povezanosti sa historijom. Studenti razumiju, povezuju i praktično koriste stečena znanja i vještine u vlastitom profiliranju i izgradnji. Stečena znanja i vještine mogu praktično primijeniti u svome istraživanju i istraživačkom radu u arhivu.		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i seminar		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Provjera znanja vrši se u članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo i odlukama vijeća organizacione jedinice. Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.		
Literatura²:	Obavezna: 1. Kožar, Azem. <i>Arhivistika u teoriji i praksi</i> , knj. 1. Tuzla: Regionalni istorijski arhiv Tuzla i Filozofski fakultet Tuzla, 1995. 2. Kožar, Azem. <i>Arhivistika u teoriji i praksi</i> , knj. 2. Tuzla: Društvo arhivskih		

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

zaposlenika Tuzlanskog kantona – Arhiv Tuzlanskog kantona, 2005.

Dopunska:

1. *Priručnik za polaganje stručnog arhivističkog ispita*. Sarajevo: DES, drugo dopunjeno izdanje, 2007.
2. *Šezdeset godina Arhiva Bosne i Hercegovine (1947-2007)*. Sarajevo: Arhiv Bosne i Hercegovine, 2007.
3. *Šezdeset godina Historijskog arhiva Sarajevo (1948-2008) - priča o nama*. Sarajevo: Istorijski arhiv Sarajevo, 2008.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL PED 203	Naziv predmeta: Pedagogija 1 (Odsjek za historiju, Odsjek za orijentalnu filologiju)		
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS bodova: 3
Status: Obavezni/izborni*		Ukupan broj sati: 2 Predavanja 1 Vježbe 1	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	U okviru nastavnih sadržaja poticati kritičko mišljenje, razumijevanje i samostalno promišljanje o teoretskim i praktičnim aspektima opće pedagogije.		
Tematske jedinice:	Pedagogija – znanost o odgoju Temeljni i srodni pojmovi pedagogije - terminološke raznolikosti Fenomen odgoja: antropološke pretpostavke i strukturna obilježja Opća teorija odgoja Wolfganga Sunkela Pedagoški odnos - odgoj iz perspektive relacijske pedagogije Kontekstualno razumijevanje odgoja Pedagoški pioniri u svijetu – Marija Montesori Opća načela i metode odgojnog rada Sredstva odgojnog rada Odgojni stilovi		
Ishodi učenja:	Nakon odslušanog kolegija student će moći: - Definirati temeljne pojmove i razumjeti različita shvatanja pedagogije kao znanosti; - Analizirati antropolojske i strukturne odrednice odgoja; - Kritički promišljati i raspravljati o osnovnim pedagoškim koncepcijama; - Razumjeti značenje pedagoških teorija za djelovanje u pedagoškoj praksi; - Analizirati i uporediti prednosti i nedostatke različitih stilova odgoja, odgojnih metoda i sredstava.		
Metode izvođenja nastave:	U nastavnom procesu kombinirat će se različite metode i oblici rada u skladu sa sadržajem kolegija.		

JKB

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:			
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.	Prisustvo na nastavi	10	10%
	2.	Polusestrialni ispit	45	45%
	3.	Završni ispit	45	45%
	4.			
	5.			
	6.			
	Ukupno: 100 bodova			100%
	Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: redovnim dolaskom i aktivnim učešćem u nastavi te pristupanjem redovnim ispitnim terminima.			
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> Gudjons, H. (1994). <i>Pedagogija: temeljna znanja</i>. Zagreb: Educa. (Odabrana poglavlja) Matijević, M., Bilić, V. i Opić, S. (2016). <i>Pedagogija za učitelje i nastavnike</i>. Zagreb: Školska knjiga. (Odabrana poglavlja) Palekčić, M. (2015). <i>Pedagogijska teorijska perspektiva</i>. Zagreb, Erudita. (Odabrana poglavlja) <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> Lenzen, Dieter (2002). <i>Vodič za studij znanosti o odgoju</i>. Zagreb: Tipotisak. Mijatović, Antun (1999). <i>Osnove suvremene pedagogije</i>. Zagreb: Hrvatski pedagoško-književni zbor. Vukasović, Ante (1993). <i>Pedagogija</i>. Zagreb: Školska knjiga. 			

*U skladu sa NPP svakog odsjeka.

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

JA.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HIS 215	Naziv predmeta: Praktična nastava i praktično osposobljavanje studenata		
Ciklus: 1.	Godina: 2.	Semestar: 3.	Broj ECTS kredita: 3
Status: obavezni		Ukupan broj sati: vježbe 2	
Preduslov za upis:	Povijest, historija, historiografija; Pomoćne historijske discipline; Osnove metodike nastave historije 1 I osnove metodike nastave historije 2		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj obavljanja praktične nastave upoznaju sa različitim radnim mjestima historičara, u nastavi, institutima, arhivima, muzejima itd.. Praktično iskustvo pripremit će studente za početak rada u struci, jer će im omogućiti bolje razumijevanje nastavnih sadržaja prezentiranih tokom studija te integraciju i upotrebu znanja u radnom okruženju. Osim toga, studenti će imati priliku da neka od znanja i vještina stečenih na predavanjima i vježbama primjene u realnom okruženju.		
Tematske jedinice:	Praktična nastava izvodi se kroz saradnju sa širim društvenim okruženjem i ima za cilj razvijanje znanja, vještina i kompetencija studenata. Praktična nastava realizira se u prostorijama Filozofskog fakulteta te u ustanovama koje čine nastavnu bazu Univerziteta u Sarajevu. Izvođenje praktične nastave studenata prate metodičar nastave, nastavnik metodologije i mentori za seminarske i završni diplomski rad. Student po završenoj praktičnoj nastavi (hospitacijama, istraživanjima za seminarski i diplomski rad) podnosi izvještaj koji svojim potpisom ovjerava nastavnik. Zadatak studenata je da posmatraju poslove i zadatke koje obavlja njihov mentor, da samostalno izvode neke od poslova i zadataka i da svakodnevno vode Dnevnik praktične nastave.		
Ishodi učenja:	Znanje: Upoznavanje sa organizacijom i djelatnostima institucije/ organizacije u kojoj radi historičar. Usvajanje etičkih principa rada i upoznavanje sa praktičnim metodama, tehnikama i procedurama rada. Vještine: Unapređenje vještina samostalnog planiranja, pripremanja, organiziranja i realiziranja poslova i zadataka. Kompetencije: integrisanje teorijskih i praktičnih znanja u profesionalnoj ulozi i priprema za samostalan rad. razvoj interpersonalnih vještina i vještina timskog rada kao i prezentacijskih i samoprezentacijskih vještina; unapređenje komunikacije i saradnje sa profesionalcima i institucijama.		
Metode izvođenja nastave:	Demonstracije i instrukcije; opservacija rada mentora i rad pod suprevizijom; opservacija, analiza i razmatranje slučajeva/ grupa;		

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisatinazivfakulteta/akademije OPISpredmeta	Obrazac SP2
	Stranica2 od 2

	timski rad, grupni rad; diskusija; rad na projektu.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i odlukom NNV –a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Literatura²:	Po potrebi se konsultira literatura iz srodnih predmeta.

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prijepočetka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

²Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HIS 205	Naziv predmeta: Kasni srednji vijek		
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS bodova: 4
Status: Redovni		Ukupan broj sati: 4 Predavanja 2; Vježbe 1; Seminar 1	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Stjecanje znanja studenata o najvažnijim segmentima političke, ekonomske, društvene i kulturne historije Evrope u periodu od XI do XV stoljeća.		
Tematske jedinice:	Razvoj gradova feudalne Evrope. Prevlast crkve na Zapadu. Križarski ratovi. Njemačko Carstvo poslije borbe za investituru. Francuska u razvijenom srednjem vijeku. Engleska od XI do XIII stoljeća. Opadanje srednjovjekovne crkve. Francuska u XIV i XV stoljeću. Engleska u XIV i XV st. Stogodišnji rat. Kultura Zapadne Evrope od XI do XV st. Renesansa. Humanizam u Evropi.		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će moći navesti, objasniti i izložiti najvažnije događaje koji su se zbili na evropskom prostoru u periodu od XI do XV st. Vještine: Razvijanje kritičkog mišljenja, čitanje i analiziranje historijskih izvora i historiografskih tekstova. Kompetencije: Studenti će moći stečeno znanje primjeniti i iskoristiti za analiziranje i preispitivanje historijskih događaja, kritičkim pristupanjem proučavanju povjesnih vrela formulirati osobne zaključke te sintetizirati stečeno znanje u cjelinu i opći društveno-historijski kontekst.		
Metode izvođenja nastave:	Metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda rada s tekstom, metoda demonstracije, istraživačka, problemska, heuristička metoda.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Evaluacija znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti na nastavi, kroz pismene testove u toku semestra, za učešće u odbranama seminarskih radova, kao i na završnom usmenom ispitu. U okviru cjelokupnog predmeta studentima stoji na raspolaganju maksimalno 100 bodova na osnovu kojih se kreira i utvrđuje konačna ocjena.		

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Literatura²:

Obavezna:

1. H. Pirenne, *Povijest Evrope od seobe naroda do XVI stoljeća*, Zagreb 1956.
2. S. Peinter, *Istorija srednjeg veka (284-1500)*, Beograd, 1997.
3. M. Šunjić, *Hrestomatija izvora za opštu istoriju srednjeg vijeka*, Sarajevo 1980.

Dopunska:

1. R. Lopez, *Rođenje Evrope*, Zagreb 1978.
2. J. Le Goff, *Srednjovjekovna civilizacija zapadne Evrope*, Beograd 1974.
3. J. Le Goff, *Za jedan drugi srednji vek*, Novi Sad 1997.
4. M. Bloch, *Feudalno društvo*, Zagreb 1958.
5. J. Kulischer, *Opća ekonomska povijest*, Zagreb 1957.
6. B. Tuchman, *Daleko zrcalo (Zlosretno XIV stoljeće)*, I-II, Zagreb 1984

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HIS 224	Naziv predmeta: Jugoistočna Evropa u kasnom srednjem vijeku		
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS bodova: 4
Status: Redovni		Ukupan broj sati: 4 Predavanja 3; Vježbe 1	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Stjecanje znanja studenata o najvažnijim segmentima političke, ekonomske, društvene i kulturne historije jugoistočne Evrope u kasnom srednjem vijeku.		
Tematske jedinice:	Upoznavanje s nastavnim planom i programom. Pregled izvora i literature. Slovenačke zemlje u razvijenom srednjem vijeku. Razvoj gradova. Hrvatska: Hrvatska pod Arpadovićima i Anžuvincima. Razvoj dalmatinskih gradova. Mletačka vlast u Dalmaciji. Istra i Slavonija. Ekonomija. Društveni odnosi. Dubrovnik: postanak i razvoj, državno i društveno uređenje, dubrovačko posredništvo između zaleđa i Evrope. Srbija Nemanjića. Crkveno i državno osamostaljivanje. Raspad Srpskog carstva. Despotovina Lazarevića i Brankovića između Mađara i Osmanlija. Ekonomija (rudarstvo) i razvoj gradova. Društvena hijerarhija. Zeta pod Nemanjićima i Balšićima. Ekonomija. Makedonija i Bugarska između Srbije, Bizanta i Osmanskog carstva. Albanija u srednjem vijeku. Kultura i umjetnost u razvijenom srednjem vijeku. Pad srednjovjekovnih država pod osmansku vlast.		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će moći navesti, objasniti i izložiti najvažnije događaje koji su se zbili na prostoru jugoistoka Evrope u kasnom srednjem vijeku. Vještine: Razvijanje kritičkog mišljenja, čitanje i analiziranje historijskih izvora i historiografskih tekstova. Kompetencije: Studenti će moći stečeno znanje primjeniti i iskoristiti za analiziranje i preispitivanje historijskih događaja, kritičkim pristupanjem proučavanju povjesnih vrela formulirati osobne zaključke te sintetizirati stečeno znanje u cjelinu i opći društveno-historijski kontekst.		
Metode izvođenja nastave:	Metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda rada s tekstom, metoda demonstracije, istraživačka, problemska, heuristička metoda.		

KA.

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Evaluacija znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti na nastavi, kroz pismene testove u toku semestra, za učešće u odbranama seminarskih radova, kao i na završnom usmenom ispitu. U okviru cjelokupnog predmeta studentima stoji na raspolaganju maksimalno 100 bodova na osnovu kojih se kreira i utvrđuje konačna ocjena.
Literatura²:	Obavezna: 1. Kurtović, E. (2010), Historija jugoistočne Evrope u razvijenom srednjem vijeku. Sarajevo. (skripta) Dopunska: 1. Ćirković, S. (1995) Srbi u srednjem veku. Beograd. 2. Frensis, K. (1989) Sloveni. I-II. Beograd. 3. Istorija Crne Gore I (1967). Titograd. 4. Historija (Istorija) naroda Jugoslavije I (1953). Zagreb (Beograd). 5. Raukar, T. (1997) Hrvatsko srednjovjekovlje. Zagreb. 6. Živković, T. (2002) Južni Sloveni pod vizantijskom vlašću (600-1025). Beograd. 7. Istorija makedonskog naroda I (1970). Skopje. 8. Kos, M. (1960) Istorija Slovenaca. Beograd. 9. Voje, I. (1994) Nemirni Balkan. Ljubljana

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

KA

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HIS 212	Naziv predmeta: Bosna u kasnom srednjem vijeku		
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 4 sata Predavanja - 2 Vježbe - 1 Seminar - 1	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	---		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje s historijom srednjovjekovne Bosne od početka 13. stoljeća do pada Bosanskog kraljevstva pod osmansku vlast 1463. godine.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje s predmetom; Pregled izvora i literature; 2. Bosna u prvoj polovini 13. stoljeća; ban Matej Ninoslav 3. Bosna u drugoj polovini 13. stoljeća; Knezovi Bribirski kao banovi Bosne 4. Vladavina bana Stjepana II; Teritorijalno širenje Bosne i njeni odnosi s okruženjem u 14. stoljeću; 5. Teritorijalno-političko ustrojstvo Bosne i privredni napredak zemlje; 6. Vladavina bana Tvrtka; 7. Vjerna služba i vjera gospodska 8. Proglašenje Bosne kraljevstvom 1377. godine; Vladavina kralja Tvrtka 9. Vladavina Tvrtkovih nasljednika; Stanak – Državni sabor 10. Gospoda rusaška: Hrvatinići – Pavlovići – Kosače; Bosna početkom 15. stoljeća 11. Kralj Tvrtko II Tvrtković i kralj Stefan Tomaš Ostojić 12. Vladavina Stjepana Tomaševića; Pad Bosanskog kraljevstva pod osmansku vlast 13. Crkva bosanska, Franjevačka vikarija i vjerske prilike 14. Privreda; Trgovina; Rudarstvo; Zemljoradnja; Stočarstvo 15. Kultura; Pismenost; Umjetnost; Arhitektura; Stećci		
Ishodi učenja:	Znanje: Ovladavanje osnovnim pojmovima i problemima iz bosanske historije kasnog srednjeg vijeka. Vještine: Čitanje djela autora historiografske produkcije s ciljem razvijanja kritičkog odnosa prema njima i sposobnosti vrednovanja postignutih rezultata u historiografiji. Kompetencije: Kritičko čitanje, pisanje i razmišljanje, uz sposobnost da se ta znanja prenesu i u formalne prilike pismenog i usmenog izražavanja.		

KA

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

Metode izvođenja nastave:	Metoda usmenog izlaganja; metoda razgovora; metoda rada s tekстом; metoda demonstracije; frontalni, individualni rad, rad u skupini i rad u paru.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Evaluacija znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti na nastavi, kroz pismene testove u toku semestra, za učešće u odbranama seminarskih radova, kao i na završnom usmenom ispitu. U okviru cjelokupnog predmeta studentima stoji na raspolaganju maksimalno 100 BODOVA na osnovu kojih se kreira i utvrđuje konačna ocjena.
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nada Klaić, <i>Srednjovjekovna Bosna. Politički položaj bosanskih vladara do Tvrtkove krunidbe (1377. g.)</i>, Zagreb, 1994, 89-266. - Sima Ćirković, <i>Istorija srednjovekovne bosanske države</i>, Beograd, 1964, 58-341. <p>Dopunska:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sima Ćirković, <i>Herceg Stefan Vukčić Kosača i njegovo doba</i>, Beograd, 1964. - Pejo Ćošković, <i>Crkva bosanska u XV. stoljeću</i>, Sarajevo, 2005. - Desanka Kovačević, <i>Trgovina u srednjovjekovnoj Bosni</i>, Sarajevo, 1961. - Desanka Kovačević-Kojić, <i>Gradska naselja srednjovjekovne bosanske države</i>, Sarajevo, 1978. - Esad Kurtović, <i>Veliki vojvoda bosanski Sandalj Hranić Kosača</i>, Sarajevo, 2009. - Dubravko Lovrenović, <i>Na klizištu povijesti (sveta kruna ugarska i sveta kruna bosanska) 1387-1463</i>, Zagreb – Sarajevo, 2006. - Marko Šunjić, <i>Bosna i Venecija (odnosi u XIV. i XV. st.)</i>, Sarajevo, 1996.

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

KA

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
Historija Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu do 1800.

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: FIL HIS 228	Naziv predmeta: Historija Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu do 1800.		
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS bodova: 8
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 8 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 5 Vježbe 2 Seminar 1 Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je osposobljavanje studenata da razumijevaju i kritički evaluiraju temeljne historiografske predodžbe o političkim, društveno-ekonomskim i kulturnim prilikama na tlu Bosne i Hercegovine te ostalim područjima koja su ulazila u sastav Bosne kao osmanske provincije, u periodu od uspostavljanja osmanske vlasti do 1800. Na nastavi će se nastojati razviti osnovna znanja i vještina koje će studentima omogućiti razvijanje kritičkog promišljanja o prošlosti i sadašnjosti, ljudskom društvu, povijesnim događajima i procesima te načinima njihove reprezentacije, na razini koja je primjerena ishodima učenja na prvom ciklusu studija.		
Tematske jedinice:	Temeljne historiografske predodžbe o osmanskoj Bosni, ključne debate i polemike. Osnovni primarni izvori za izučavanje povijesti BiH u osmanskom periodu. Osmansko-bosanski odnosi do pada Bosanskog kraljevstva. Rat i ekspanzija u 15. i 16. stoljeću. Odnos centar-periferija i institucionalno ustrojstvo. Religija i vjerski identiteti. Urbanizacija i gradski život. Osmanska vojska u 15. i 16. stoljeću. Rat i vojna organizacija u 17. i 18. stoljeću. Finansijski sistem i institucionalna transformacija. Oblici otpora osmanskoj vlasti. Život na selu i agrarna ekonomija. Odnosi moći i ključni akteri društveno-političkog života. Kulturno stvaralaštvo i intelektualna elita.		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti stječu osnovna znanja o načinu na koji su		

KA

	<p>izgrađene i reproducirane historiografske predodžbe o ključnim povijesnim događajima i procesima na području Bosne i Hercegovine u periodu od kasnog srednjeg vijeka do konca 18. stoljeća. Razumijevaju osnove osmanskog društvenog, ekonomskog i političkog uređenja, kao i karakteristike kulturnog života navedenog vremena i prostora te poznaju osnovne stručne koncepte i terminologiju, primarne izvore i literaturu, suprotstavljene narative, polemike i debate. Razumijevaju povezanost historiografije sa drugim humanističkim i društvenim disciplinama, uspješno uočavaju i tumače multiperspektivnost pogleda na prošlost te se upoznaju s temeljnim akademskim strategijama i metodama koji se u historiografiji koriste pri vođenju rasprava o povijesti Bosne i Hercegovine u osmanskome društveno-političkom kontekstu.</p> <p>Vještine: Student je osposobljen za praktičnu primjenu stečenih znanja te može kritički evaluirati, komparirati, kontekstualizirati, tumačiti i analizirati temeljne historiografske tekstove o ranonovovjekovnoj Bosni, Balkanu i Osmanskom carstvu. Može formirati i potkrjepljivati argumente te upotrebljavati stečene vještine u rješavanju historijskih problema, na nivou složenosti koji odgovara prvom ciklusa studija.</p> <p>Kompetencije: Može prikupljati i tumačiti relevantne podatke o povijesti Bosne u kasnom srednjem i ranom novom vijeku te ima sposobnost donositi zaključke o navedenoj problematici na kreativan način. Može voditi debate slijedeći temeljne postulate akademske komunikacije te može iskomunicirati ideje o problematici koja uključuje povijest osmanske Bosne u auditoriju koji je specijaliziran i koji nije specijaliziran u znanstvenom polju Historija, oblast Humanističke discipline.</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Metoda usmenog izlaganja. Metoda razgovora. Metoda rada s tekstom. Metoda praktičnih radova. Problemska metoda. Istraživačka metoda.</p>
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.</p>

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Literatura²:

Obavezna:

1. Šabanović, H. (1982) *Bosanski pašaluk*. Sarajevo.
2. Handžić, A. (1994) *Studije o Bosni*. Istanbul.
3. Kreševljaković, H. (1991) *Izabrana djela I-IV*. Sarajevo.
4. Aličić, A. (1996) *Pokret za autonomiju Bosne od 1831. do 1832*. Sarajevo.
5. Kasumović, I. (1999) *Školstvo i obrazovanje u bosanskom ejaletu za vrijeme osmanske uprave*. Mostar.
6. Sućeska, A. (1965) *Ajani: prilog izučavanju lokalne vlasti u našim zemljama za vrijeme Turaka*. Sarajevo.
7. Hafizović, F. (2016). *Kliški sandžak: od osnivanja do početka Kandijskog rata (1537-1645. godine)*. Sarajevo.
8. Pelidija, E. (1989) *Bosanski ejalet od Karlovačkog do Požarevačkog mira (1699-1718)*. Sarajevo.
9. Zlatar, B. (1996) *Zlatno doba Sarajeva*. Sarajevo.
10. Šabanović, H. (1969) „Vojno uređenje Bosne od 1463. g do kraja XVI st.“. U: GDI BiH XI
11. Močanin, N. (1999) *Turska Hrvatska*. Zagreb.
12. Kasumović, F. (2014) "Osmanska agrarna politika i nadmetanje za zemlju u jugoistočnoj Evropi". U: Anali GHB XXXV.
13. Naučni skup „Širenje islama i islamska kultura u bosanskom ejaletu“ (1991). U: POF 41.

Dodatna:

1. Grupa autora (1998) *BiH od najstarijih vremena do kraja drugog svjetskog rata*. Sarajevo.
2. Taslidža, F. (2018) *Bosanski ejalet u doba Bečkog rata 1683-1699*. Mostar.
3. Zlatar, B. (2010) *Gazi Husrev-beg*. Sarajevo.
3. Korić, E. (2015) *Životni put prvog beglerbega Bosne: Ferhad-paša Sokolović (1530-90)*. Sarajevo.
4. Čar-Drnda, H. (2014) *Nastanak Mostara: urbani i demografski razvoj grada do kraja 16. stoljeća*. Sarajevo.
5. Handžić, A. (1975) *Tuzla i njena okolina u XVI vijeku*. Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

KA

FA.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HIS 217	Naziv predmeta: NASTAVA HISTORIJE I MULTIKULTURALNA DRUŠTVA		
Ciklus: Prvi	Godina: Druga	Semestar: Četvrti	Broj ECTS bodova: 3
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 2P	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet:		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je studente osposobiti za razumijevanje vrijednosti multikulturalnih društava u globalnom okviru, historijsku uvjetovanost nastanka i razvoja multikulturalnih društava, na odabranim primjerima pokazati način funkcioniranja multikulturalnih društava u prošlosti, a kroz analizu udžbeničke ponude u nastavi historije kod studenata razviti znanja, vještine i kompetencije promoviranja vrijednosti multikulturalnih društava kroz nastavu historije.		
Tematske jedinice:	Teorijski pristupi razmatranju multikulturalnih društava. Historiografija i multikulturalna društva. Metode i pristupi u izučavanju multikulturalnih društava. Imperije i nacionalne države: historijska naslijeđa. Nacije i nacionalne manjine. Historiografija i povijesti „uspješnih“ i „neuspješnih“. Evropska dimenzija nastave historije. Razvoj vještina i koncepata u predavanju historije u multikulturalnim društvima. Kontraverzna i osjetljiva pitanja. Višestruki uglovi gledanja u nastavi historije – multiperspektivnost. Mogućnosti učenja „izvan škole“: grad kao „učionica“ i „tekst“. Udžbenici historije, udžbeničke politike i historijski narativi. Korištenje novih tehnologija: internet i historija. Nastava historije u zemljama Jugoistočne Evrope: sličnosti i razlike.		
Ishodi učenja:	Po okončanom kolegiju studenti razumiju vrijednosti multikulturalnih društava u globalnom i regionalnom okviru, historijsku uvjetovanost nastanka i razvoja multikulturalnih društava, poznaju metode i pristupe u izučavanju multikulturalnih društava. Stečena znanja, vještine i kompetencije koriste u promoviranju vrijednosti multikulturalnih društava kroz nastavu historije.		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Provjera znanja vrši se u članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo i odlukama vijeća organizacione jedinice. Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;		

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

KA

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

	e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Robert Stradling, <i>Kako predavati historiju Evrope 20. vijeka</i>. Council of Europe, 2001. 2. <i>Klio na Balkanu: usmjerenja i pristupi u nastavi povijesti</i>. Zagreb: Srednja Europa, 2005. 3. Robert Stradling, <i>Multiperspektivnost u nastavi iz historije: uputstvo za nastavnike</i>. Council of Europe, 2003. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Amir Duranović (ur.), <i>Na margini povijesti. Zbornik radova</i>. Sarajevo: Udruženje za modernu historiju, 2018. 2. Hišam Džait, <i>Evropa i Islam</i>. Sarajevo: Starješinstvo IZ BiH, Hrvatske i Slovenije, 1989.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HIS 267	Naziv predmeta: Bosansko kraljevstvo i Osmansko carstvo		
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 2
Status: izborni	Ukupan broj sati: 2 sata Predavanja - 1 Vježbe - 1		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	---		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ovladavanje osnovnim znanjima o vojnim, političkim, ekonomskim i kulturnim odnosima Bosanskog kraljevstva i Osmanskog carstva do 1463. godine.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje s nastavnim planom i programom; Pregled izvora i literature; 2. Prvi kontakti Bosanskog kraljevstva i Osmanskog carstva; 3. Bitka na Kosovu 1389. godine iz bosanske perspektive; 4. Bosansko plemstvo između Ugarskog kraljevstva i Osmanskog carstva tokom posljednje decenije 14. stoljeća; 5. Bosansko kraljevstvo i osmanska prijestolna kriza početkom 15. stoljeća; Bitka u Lašvi 1415. godine; 6. Osmanski vojni, politički i ekonomski pritisak na Bosnu tokom vladavine kralja Tvrtka II Tvrtkovića; 7. Utjecaj osmanskih osvajanja na privredne i trgovačke tokove u srednjovjekovnoj Bosni; 8. Osmansko carstvo i Konavoski rat; Skopski Ishakovići; 9. Protuosmanska politika kralja Stefana Tomaša; 10. Herceg Stjepan Vukčić i osmanski Turci; 11. Bosanski kralj i pad Smedereva pod osmansku vlast 1459. godine; 12. Osmansko osvojenje Bosanskog kraljevstva 1463. godine; 13. Akcija kralja Matijaša Korvina u Bosni; 14. Pokušaji uspostave Bosanskog kraljevstva poslije 1463. godine; 15. Tradicija o Bosanskom kraljevstvu od kraja 15. stoljeća.		
Ishodi učenja:	Znanje: Razumijevanje osnovnih pojmova i problema iz bosansko-osmanskih odnosa. Vještine: Čitanje historijskih izvora i djela autora historiografske produkcije o relacijama Bosanskog kraljevstva i Osmanskog carstva s ciljem razvijanja kritičkog odnosa prema njima. Kompetencije: Kritičko čitanje, pisanje i razmišljanje o odnosima između Bosanskog kraljevstva i Osmanskog carstva i njihova primjena u trenutnom društveno-političkom kontekstu.		

KA

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

Metode izvođenja nastave:	Metoda usmenog izlaganja; metoda razgovora; metoda rada s tekstom; metoda demonstracije; frontalni, individualni rad, rad u skupini i rad u paru.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Evaluacija znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti na nastavi, kroz pismene testove u toku semestra, za učešće u odbranama seminarskih radova, kao i na završnom usmenom ispitu. U okviru cjelokupnog predmeta studentima stoji na raspolaganju maksimalno 100 BODOVA na osnovu kojih se kreira i utvrđuje konačna ocjena.
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Emir O. Filipović, <i>Bosansko kraljevstvo i Osmansko carstvo, 1386-1463</i>, Sarajevo, 2019. <p>Dopunska:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Desanka Kovačević, "Prilog pitanju ranih bosansko-turskih odnosa", <i>GIDBiH</i> 11 (1960), 257-263; - Hazim Šabanović, "Pitanje turske vlasti u Bosni do pohoda Mehmeda II 1463 g.", <i>GIDBiH</i> 8 (1955), 37-51.

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

FA

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HIS 361	Naziv predmeta: Sandalj Hranić Kosača		
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS bodova: 2
Status: Izborni		Ukupan broj sati: 2 Predavanja 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Stjecanje znanja studenata o mjestu i ulozi velikog vojvode Sandalja Hranića Kosače u historiji srednjovjekovne bosanske države.		
Tematske jedinice:	Upoznavanje s nastavnim planom i programom. Izvori i literatura. Rusaška gospoda. Karakteristike bosanskih velmoža. Kosače. Sandalj Hranić, predvodnik Kosača. Uzdizanje Sandalja Hranića do 1405. Samostalni velmoža (1405-1418), Stablnija vremena 1419-1435, Kupoprodaja Konavala, Konavoski rat, Ekonomski profil, kultura, vjera.		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će moći navesti, objasniti i izložiti najvažnije činjenice o velikom vojvodi Sandalju Hraniću Kosači. Vještine: Razvijanje kritičkog mišljenja, čitanje i analiziranje historijskih izvora i historiografskih tekstova. Kompetencije: Studenti će moći stečeno znanje o Sandalju Hraniću kontekstualizirati u opće društveno-historijske tokove i valorizirati djelovanje i doprinos Sandalja Hranića u historijskom razvoju srednjovjekovne Bosne.		
Metode izvođenja nastave:	Metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda rada s tekstom, metoda demonstracije, istraživačka, problemska, heuristička metoda.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Evaluacija znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti na nastavi, kroz pismene testove u toku semestra, za učešće u odbranama seminarskih radova, kao i na završnom usmenom ispitu. U okviru cjelokupnog predmeta studentima stoji na raspolaganju maksimalno 100 bodova na osnovu kojih se kreira i utvrđuje konačna ocjena.		

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Literatura²:

Obavezna:

1. Kurtović Esad, Veliki vojvoda bosanski Sandalj Hranić Kosača, Sarajevo 2009.

Dopunska:

1. S. Ćirković, Rusaška gospoda, Istorijski časopis 21, Beograd 1974, 5-17.

2. S. Ćirković, Kosače u istoriografiji, Kosače-osnivači Hercegovine, Beograd 2002, 209-220.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

FA.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL PED 204	Naziv predmeta: Pedagogija 2 (Odsjek za historiju, Odsjek za orijentalnu filologiju)		
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS bodova: 3
Status: Obavezni/izborni*		Ukupan broj sati: 2 Predavanja 1 Vježbe 1	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Pedagogija 1		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Proučavanje sadržaja koji se vežu za interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja i pedagogiju odnosa u različitim grupama kojima pojedinci pripadaju (porodica, vršnjaci, škola, školski kolektiv).		
Tematske jedinice:	Međuljudski odnos - temelj odgojnog procesa Interakcija i komunikacija u odgoju Interakcija i komunikacija u razredu Uspješna odgojna komunikacija Odgoj u obitelji i obiteljska komunikacija (Ne)nasilna komunikacija Zlostavljanje i zapuštanje djece kao fenomen maltretiranja Pedagogija odnosa – poštovanje pristupa drugom ti Vršnjački odnosi i nasilje među vršnjacima Prezentacija video materijala o nasilju među vršnjacima – analiza i refleksija Pozitivna disciplina u svakodnevnom roditeljstvu Pozitivna disciplina u svakodnevnom poučavanju		
Ishodi učenja:	Nakon odslušanog kolegija student će moći: - Definirati ključne pojmove - Spoznati mogućnost primjene teorijskih spoznaja u interpersonalnim odnosima - Analizirati i kritički promišljati mikropedagoške situacije i odnose - Svjesnost i senzibiliziranost za pedagoški odnos: ja vrijedim – ti vrijediš, kroz implikacije na (ne)poželjan odnos prema djeci.		
Metode izvođenja nastave:	U nastavnom procesu kombinirat će se različite metode i oblici rada u skladu sa sadržajem kolegija.		

KA.

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:			
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.	Prisustvo	10	10
	2.	Polusestrialni ispit	45	45
	3.	Završni ispit	45	45
	4.	Integralni ispit	90	90
	5.			
6.				
	Ukupno: 100 bodova			100%
Literatura²:	Obavezna:			
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M. (1993). <i>Mikropedagogija: interakcijsko – komunikacijski aspekt odgoja</i>. Zagreb: Školska knjiga. 2. Bilić, V. i Zloković, J. (2004). <i>Fenomen maltretiranja djece: prepoznavanje i oblici pomoći obitelji i školi</i>. Zagreb: Naklada Ljevak. 3. Daly Mary (2008). <i>Roditeljstvo u suvremenoj Europi</i>. Zagreb: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. Poglavlje: Nenasilni odgoj djece. 4. Pavić-Orešković, L. i Tomić, D. (2018). <i>Filozofija i pedagogija Martina Bubera s poveznicom prema waldorfskoj pedagogiji</i>. <i>Napredak</i>, Vol. 159, br. 3, str. 247-265 Dopunska:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bilić, V. i Bašić, S. (2016). <i>Odnosi u školi: prilozi za pedagogiju odnosa</i>. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. 2. Camović, Dž. i Isanović Hadžimerović, A. (2017). <i>Nove paradigme porodičnog odgoja i roditeljstva</i>. U: M. Prljača, ur. <i>Zbornik radova sa konferencije „Muslimanska porodica - prava i dužnosti“</i>. Sarajevo: El-Kalem, str. 19-34. 3. Durrant J. (2010). <i>Pozitivna disciplina u svakodnevnom poučavanju</i>. Online izdanje knjige. 4. Juul, J. (2011). <i>Vaše kompetentno dijete: prema novim temeljnim vrijednostima obitelji</i>. Zagreb: Pelago. 5. Pašalić-Kreso, A. (2012). <i>Koordinate obiteljskog odgoja: prilog sistematskom razumijevanju obitelji i obiteljskog odgoja</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. 				

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

KA

--	--

*U skladu sa NPP svakog odsjeka.

Šifra predmeta: FIL HIS 216	Naziv predmeta: Praktična nastava i praktično osposobljavanje studenata		
Ciklus: 1.	Godina: 2.	Semestar: 4.	Broj ECTS kredita: 2
Status: obavezni		Ukupan broj sati: vježbe 2	
Preduslov za upis:	Povijest, historija, historiografija; Pomoćne historijske discipline; Osnove metodike nastave historije 1 I osnove metodike nastave historije 2		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<p>Cilj obavljanja praktične nastave upoznaju sa različitim radnim mjestima historičara, u nastavi, institutima, arhivima, muzejima itd.. Praktično iskustvo pripremit će studente za početak rada u struci, jer će im omogućiti bolje razumijevanje nastavnih sadržaja prezentiranih tokom studija te integraciju i upotrebu znanja u radnom okruženju. Osim toga, studenti će imati priliku da neka od znanja i vještina stečenih na predavanjima i vježbama primjene u realnom okruženju.</p> <p>Za osposobljavanje studenata za rad u školama predviđena je nastavna praksa u školama. Ovaj dio nastavnog procesa prilagođen je izlaznim kvalifikacijama svršenih studenata, pa je studentima u prvom ciklusu nastavna baza osnovna škola, a u drugom ciklusu srednja škola, kao i Arhiv Bosne i Hercegovine, Historijski arhiv Sarajevo, Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine, Historijski muzej Bosne i Hercegovine, Muzej grada Sarajeva, Arhiv Federacije BiH, NUB BiH i Gazi Husrev-begova biblioteka.</p>		
Tematske jedinice:	Praktična nastava izvodi se kroz saradnju sa širim društvenim okruženjem i ima za cilj razvijanje znanja, vještina i kompetencija studenata. Praktična nastava realizira se u prostorijama Filozofskog fakulteta te u ustanovama koje čine nastavnu bazu Univerziteta u Sarajevu. Izvođenje praktične nastave studenata prate metodičar nastave, nastavnik metodologije i mentori za seminarske i završni diplomski rad. Student po završenoj praktičnoj nastavi (hospitacijama, istraživanjima za seminarski i diplomski rad) podnosi izvještaj koji svojim potpisom ovjerava nastavnik. Zadatak studenata je da posmatraju poslove i zadatke koje obavlja njihov mentor, da samostalno izvode neke od poslova i zadataka i da svakodnevno vode Dnevnik praktične nastave.		
Ishodi učenja:	Znanje: Upoznavanje sa organizacijom i djelatnostima institucije/ organizacije u kojoj radi historičar. Usvajanje etičkih principa rada i upoznavanje sa praktičnim metodama, tehnikama i procedurama rada.		

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisatinazivfakulteta/akademije OPISpredmeta	Obrazac SP2
	Stranica2 od 2

	Vještine: Unapređenje vještina samostalnog planiranja, pripremanja, organiziranja i realiziranja poslova i zadataka Kompetencije: integrisanje teorijskih i praktičnih znanja u profesionalnoj ulozi i priprema za samostalan rad. razvoj interpersonalnih vještina i vještina timskog rada kao i prezentacijskih i samoprezentacijskih vještina; unapređenje komunikacije i saradnje sa profesionalcima i institucijama.
Metode izvođenja nastave:	Demonstracije i instrukcije; opservacija rada mentora i rad pod suprevizijom; opservacija, analiza i razmatranje slučajeva/ grupa; timski rad, grupni rad; diskusija; rad na projektu.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i odlukom NNV –a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Literatura²:	Po potrebi se konsultira literatura iz srodnih predmeta.

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prijepočetka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

²Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj Internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HIS 303	Naziv predmeta: Evropska i svjetska historija novog vijeka do 1918.										
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: 5	Broj ECTS bodova: 10								
Status: Obavezni	Ukupan broj sati: 9 Predavanja 6 Vježbe 2 Seminar 1										
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet										
Preduslov za upis:	Nema										
Cilj (ciljevi) predmeta:	Studente treba upoznati sa osnovnim pojmovima koji su vezani za period ranog novog vijeka i tzv. dugog devetnaestog stoljeća, bez kojih se ne bi moglo shvatiti gradivo s kojim će se studenti upoznati u nastavku studija. Shvatanja evropskih i svjetskih historijskih dešavanja i procesa olakšat će studentima uočavanje i razumijevanje takvih ili sličnih pojava u nacionalnoj historiji, te ih usmjeriti na komparativni pristup određenim historijskim problemima.										
Tematske jedinice:	Europsko otkriće "drugog" u periodu renesanse. Vjerski identiteti u ranonovovjekovnoj Europi. Obrazovni sistem evropskih zemalja u 17. i 18. stoljeću. Merkantilizam. Tridesetogodišnji rat. Rađanje američke nacije. Habsburgovci u 18. stoljeću. Uzroci Francuske revolucije 1789. Revolucionarna kretanja u Europi 1830-1848. Evropska svakodnevnica u 19. stoljeću. Razvoj bankarstva. Meiji reforme u Japanu. Krize i sukobi pred Prvi svjetski rat. Historiografija o Prvom svjetskom ratu.										
Ishodi učenja:	Znanje: Student pokazuje znanje i razumijevanje procesa modernizacije kroz koji prolaze evropska društva u ranom novom vijeku i dugom 19. stoljeću. Vještine: Student primjenjuje stečeno znanje i koristi ga pri analizi historiografskih tekstova i historijskih izvora. Kompetencije: Student analizira i izdvaja najvažnije procese i događaje iz obimne evropske i svjetske historije u periodu od 1500. do 1918.										
Metode izvođenja nastave:	Heuristička i problemska metoda.										
Metode provjere znanja sa strukturom	<table border="1"><thead><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr></thead><tbody><tr><td>1.</td><td>Aktivnost</td><td>10</td><td>10%</td></tr></tbody></table>			R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost	10	10%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)								
1.	Aktivnost	10	10%								

KA

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

ocjene¹:	2.	Esej / Seminarski rad	10	10%
	3.	Polusemestralni ispit	40	40%
	4.	Završni ispit	40	40%
	5.			
	Ukupno:		100 bodova	100%
Literatura²:	Obavezna: Anderson, M. S. (2002) <i>Evropa u XVIII veku</i> . Beograd: Clio. Kenigsberger, H., Mouz, Dž., Bouler, Dž. (2002) <i>Evropa u šesnaestom veku</i> Penington, D. H. (2002) <i>Evropa u sedamnaestom veku</i> . Beograd. <i>Povijest svijeta, II</i> (2005). Split: Marjantisak. Herder, H. (2003) <i>Evropa u devetnaestom veku</i> . Beograd. Parks, H. B. (1985) <i>Istorija SAD</i> . Beograd Luis, Bernard (2002) <i>Kulture u konfliktu</i> . Sarajevo Kardum, Livia (2013) <i>Suton stare Evrope: europska diplomacija i Prvi svjetski rat</i> , Zagreb.			
	Dopunska: Žan Delimo, <i>Nastanak i učvršćenje reformacije</i> , Izdavačka knjižara Z.S, Sremski Karlovci-Noví Sad 1998. Slobodan Štampar (ur.), <i>Ekonomisti XVII. i XVIII. stoljeća</i> , Kultura, Zagreb 1952.			

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HIS 325	Naziv predmeta: Jugoistočna Evropa od kraja 18. stoljeća do 1918. godine		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: V	Broj ECTS bodova: 5
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 5 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 3 Vježbe 1 Seminar 1 Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Studenti bi trebali steći temeljna znanja i ovladati osnovnim pojmovima iz historije Jugoistočne Evrope od konca 18. stoljeća do 1918. godine, te se osposobiti za kritičko vrednovanje historiografskih rezultata. Cilj je, također, osposobljavanje studenata za komparativno sagledavanje modernizacijskih procesa i stvaranja nacija kod pojedinih balkanskih naroda i usporedba tih procesa na Balkanu sa onima u Srednjoj i Zapadnoj Evropi. Cilj je da se studenti osposobe da mogu uspoređivati položaj "drugog" u pojedinim balkanskim državama, kao i I osposobljavanje za usporedbu poštivanja ljudskih prava u nacionalnoj državi i imperiji.		
Tematske jedinice:	Upoznanje s nastavnim planom i programom i najznačajnijim izvorima i literaturom za ovaj kolegij. Politička karta, stanovništvo, socijalna, etnička i vjerska struktura stanovništva jugoistočne Evrope.		
	Karakteristike historijskog razvoja Balkana XIX stoljeću, analiza društvenih procesa i najznačajnijih događaja - kritičko čitanje M. Mazowera.		
	Karakteristike historijskog razvoja naroda jugoistočne Evrope u XIX stoljeću, analiza društvenih procesa i najznačajnijih događaja - kritičko čitanje M. Todorove.		
	Nacija, definiranje pojma i društvenih okolnosti u kojima nastaje.		

KA.

	Nacionalni pokret kod Srba i stvaranje državnih institucija.
	Nacionalni pokret kod Hrvata i stvaranje nacionalnih institucija.
	Specifičnosti crnogorskog plemenskog društva i stvaranje državnih institucija.
	Balkan u doba istočne krize 1875-1878. San-Stefanski ugovor i Berlinski kongres. Posljedice Berlinskog ugovora za jugoistočnu Evropu.
	Srbija i Crna Gora kao nezavisne države.
	Austro-Ugarska monarhija od 1878. do 1914. s naglaskom na društvene promjene u hrvatskim i slovenačkim zemljama
	Osmansko carstvo na jugoistoku Evrope. Albansko i makedonsko pitanje i njihovi nacionalni pokreti
	Grčka, Rumunija i Bugarska
	Balkanski ratovi - tok, rezultati i posljedice.
	Narodi i zemlje jugoistočne Evrope u Prvom svjetskom ratu. Stvaranje Države SHS i Kraljevine SHS.
Ishodi učenja:	Znanje: Poznavanje i razumijevanje glavnih karakteristika historijskog razvoja jugoistočnoevropskog prostora u 19. stoljeću kao i razumijevanje i komparativno vrednovanje društvenih promjena iz perspektive univerzalnih ljudskih vrijednosti, posebno slobode i jednakosti. Vještine: Sposobnost kritičkog čitanja historijskih izvora i historiografskih tekstova i jasno razlikovanje historiografskog stava, mišljenja i interpretacije s jedne i historijske činjenica s druge strane. Kompetencije: Primjena stečenog znanja o pojedinim događajima i vremenski kraćim procesima za razumijevanje cjeline i općih društvenih procesa.
Metode izvođenja nastave:	Predavanje, seminar, vježbe, radionice, grupni rad, individualni rad
Metode provjere znanja sa	Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Polusemestralna pismena provjera znanja 30 bodova (30%), SeminarSKI rad ili esej 10

JK

strukturuom ocjene¹:	bodova (10%) Aktivnost u nastavi 10 bodova (10%), Završni pismeni i usmeni ispit 50 bodova /50%/, (Pismena provjera znanja za drugi dio semestra 30 bodova i Završni usmeni ispit 20 bodova). Da bi student pristupio završnom usmenom ispitu nužno je da sakupi minimalno 40 bodova (50% od ukupnog broja bodova do završnog ispita).
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Istorija Jugoslavije</i>. Beograd, 1971. 2. <i>Stevan K. Pavlović: Istorija Balkana 1804-1945</i>. Beograd 1999 (2004). 3. M. Mazower, <i>Balkan, kratka povijest</i>, Zagreb, 2003 4. Marija Todorova, <i>Imaginarni Balkan</i>, Beograd 1999. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A. J. P. Taylor, <i>Habsburška monarhija 1809-1918. godine</i>, Zagreb 1990. 2. B. Jelavich, <i>History of the Balkans</i>, Cambridge 1983, sv. 1-2 3. J. Šidak-D. Šepić-I. Karaman-M. Gross, <i>Povijest hrvatskog naroda 1860-1914.</i>, Zagreb, 1968. 4. <i>Istorija srpskog naroda</i>, V-1, Beograd, 1981. 5. B. Pavićević, <i>Stvaranje Crnogorske države.</i>, Beograd 1955.

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HIS 327	Naziv predmeta: SAVREMENA HISTORIJA JUGOISTOČNE EVROPE		
Ciklus: Prvi	Godina: Treća	Semestar: Peti	Broj ECTS bodova: 6
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 3P+1S+2V	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje s glavnim fenomenima i društveno-političkim procesima na prostoru jugoistočne Evrope u 20. stoljeću s ciljem razumijevanja savremenih društvenih kretanja.		
Tematske jedinice:	Predavanja će obuhvatiti obradu ključnih pitanja razvoja jugoistočne Evrope u 20. stoljeću: od raspada dviju imperija [Osmanskoga carstva i Austro-Ugarske monarhije] i stvaranje novih država u jugoistočnoj Evropi; politički odnosi i društveni razvoj u pojedinim državama, s fokusom na jugoslavenski prostor; razvoj stanovništva (nacionalna, vjerska i socijalna struktura - sličnosti i razlike u pojedinim zemljama jugoistočne Evrope). Politički odnosi između zemalja jugoistočne Evrope: kontakti i problemi; značaj jugoistočne Evrope u širem kontekstu evropske historije; pokušaji stvaranja saveza balkanskih zemalja: Mala Antanta i Balkanski sporazum; jugoistočna Evropa u Drugom svjetskom ratu: sudbina pojedinih zemalja, sa akcentom na jugoslavenski prostor. Materijalne i demografske posljedice Drugog svjetskog rata. Kontekstualiziranje historije jugoistočne Evrope u okvire odnosa velikih sila [različiti utjecaji na historiju jugoistočne Evrope: politički i privredni razvoj zemalja u kojima Sovjetski savez ima veliki utjecaj - Albanija, Rumunija, Bugarska; stanje u Jugoslaviji u kontekstu evropske i svjetske politike; politički odnosi zemalja jugoistočne Evrope - različite faze u tim odnosima; ideje o stvaranju Balkanske federacije; Balkanski pakt]. Komunistički i socijalne promjene u zemljama jugoistočne Evrope. Jugoistočna Evropa u postkomunističko doba [transformacija komunističkih partija i sudbina komunističkih lidera; kriza i raspad komunističkog poretka, disolucija Jugoslavije - nastanak i razvoj novih država, perspektive regionalne saradnje].		
Ishodi učenja:	Po okončanom kolegiju studenti razumiju međusobnu povezanost fenomena i društveno-političkih procesa na prostoru jugoistočne Evrope tokom 20. i na pragu 21. stoljeća. Stečeno znanje, vještine i kompetencije studenti uspješno povezuju sa prethodno stečenim znanjima i koriste u izgradnji vlastitog kritičkog propitivanja savremenih odnosa u jugoistočnoj Evropi.		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, seminar, vježbe		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Provjera znanja vrši se u članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo i odlukama vijeća organizacione jedinice. Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;		

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

	d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Чалић, Мари-Жанин. <i>Историја Југославије у 20. веку</i>. Београд: Клио, 2013. 2. <i>Jugoslavija u istorijskoj perspektivi</i>. Beograd: Helsinški odbor za ljudska prava Srbije, 2017. 3. Kamberović, Husnija (ur.) <i>Historijski mitovi na Balkanu</i>. Sarajevo: Institut za istoriju, 2003. 4. Katz, Vera (ur.). <i>Revizija prošlosti na prostorima bivše Jugoslavije</i>. Sarajevo: Institut za istoriju, 2007. 5. Mazower Mark. <i>Balkan – kratka povijest</i>. Zagreb: Srednja Europa, 2003. 6. Ramet, Sabria P. <i>Tri Jugoslavije – Izgradnja države i izazov legitimacije 1918.-2005</i>. Zagreb: Golden Marketing, 2009. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lampe, John R. & Mazower, Mark (eds). <i>Ideologies and National Identities: The Case of Twentieth-Century Southeastern Europe</i>. Budapest: CEUPress, 2004. 2. Ристовић, Милан. <i>На прагу Хладног рата: Југославија и грађански рат у Грчкој (1945-1949)</i>. Београд: Филозофски факултет Универзитета у Београду, 2016. 3. Tomasevich, Jozo. <i>Rat i revolucija u Jugoslaviji 1941-1945: okupacija i kolaboracija</i>. Zagreb: Europapress i Novi Liber, 2010. 4. Takis, Michas. <i>Nečasni savez: Grčka i Miloševićeva Srbija</i>. Sarajevo: Centar za napredne studije (CNS), 2016. 5. Hakov, Džengiz. <i>Istorija savremene Turske</i>. Prizren: Centar za kulturološka istraživanja Balkana, 2011.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HIS 312	Naziv predmeta: Metodika nastave historije za osnovne škole 1		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: V	Broj ECTS bodova: 4
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 1P+1V Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 1 Vježbe 1 Seminar Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj nastavnog predmeta Metodika nastave historije I je teoretski osposobiti studente/studentice za samostalno izvođenje nastave historije u osnovnoj školi. Studenti stiču teoretska i praktična znanja o osnovnim pojmovima iz predmeta historija u školama, te razvijaju se opće i specifične studentske kompetencije potrebne za uspješno poučavanje historije.		
Tematske jedinice:	Historija kao nastavni predmet u osnovnim školama; Zakonski okvir; Nastava historije u osnovnoj školi; Nastavni planovi i programi i kurikulum; Planiranje nastave -godišnji i mjesečni planovi; Priprema nastavnog sata: analiza i osnovni pojmovi; Artikulacija sata; Koraci nastavnog procesa; (Struktura nastavnog sata historije); Oblici i tipovi nastavnog sata; Nastavna sredstva i pomagala u nastavi historije; Udžbenik u nastavi historije; Informatička tehnologija u nastavi historije. Ocjenjivanje i provjeravanje; Pravilnici o ocjenjivanju; Nastavnik historije i njegova uloga u nastavnom procesu.		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti/studentice će: Upoznati osnovne pojmove i zadatke koji se vežu za predmet metodika nastave historije, kao i njihov značaj u obrazovanju i odgoju učenika. Upoznati značaj, razvoj metodike nastave historije i savremene poglede na nastavu historije. Upoznati mjesto i ulogu nastave historije u obrazovnom sistemu Bosne i Hercegovine te ulogu i značaj nastavnih planova i programa za osnovne škole.		

JK

	<p>Upoznati didaktičko-metodičke karakteristike savremene nastave povijesti. Usvojiti osnovna teorijska znanja i metodološke postavke savremene historiografije o učenju i poučavanju historije u osnovnim školama.</p> <p>Vještine: Upoznati i kritički promišljati o odgojno-obrazovnim ciljevima nastave historije i znaju ih odrediti prilikom planiranja nastave i pripremanja pojedinih nastavnih satova.</p> <p>Osposobljavati se za izradu godišnjih planova te planiranje, pripremanje i izvođenje pojedinih nastavnih satova.</p> <p>Osposobljavati se za praćenje, provjeravanje i ocjenjivanje učeničkih postignuća.</p> <p>Osposobljavati se za kreativan pristup pripremanju nastave.</p> <p>Osposobljati se za korištenje raznovrsnih nastavnih metoda, kao i upotrebu nastavnih sredstava i pomagala.</p> <p>Kompetencije: Samostalno izvođenje nastave</p>																																				
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Nastava se izvodi u obliku predavanja uz demonstraciju osnovnih nastavnih metoda koji su sadržaj predmeta Metodika nastave historije. Korištenje različitih medija komuniciranja kao i informaciono-komuniacijske tehnologije.</p>																																				
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<table border="1" data-bbox="497 1043 1437 1406"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva provjera znanja (test)</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prezentacija</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Studenti/studentice su obavezni redovno pohađati i aktivno sudjelovati u nastavi.</p> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za prisustvo nastavi i aktivno sudjelovanje moguće je dobiti ukupno 10 bodova. • Tokom izvođenja nastave studenti/studentice će imati obavezu čitanja kraćih tekstova i analiza dokumenata vezanih za teme koje se obrađuju na predavanjima te će iste imati priliku prezentirati na nastavi. Za navedene aktivnosti moguće je dobiti ukupno 10 bodova. • Polusemestralni ispit koji se polaže na temelju obavezne literature polaže se u 8. sedmici semestra. Na polusemestralnom ispitu moguće je osvojiti ukupno 40 bodova. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja (test)	40	40	2.	Aktivnost	10	10	3.	Prezentacija	10	10	4.	Završni ispit	40	40	5.												Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prva provjera znanja (test)	40	40																																		
2.	Aktivnost	10	10																																		
3.	Prezentacija	10	10																																		
4.	Završni ispit	40	40																																		
5.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

	<ul style="list-style-type: none"> Završni ispit polaže se na kraju semestra u dva termina na temelju obavezne literature. Na završnom ispitu moguće je osvojiti ukupno 40 bodova.
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <p>Robert Stradling, Nastava europske povijesti 20. stoljeća, Zagreb: Srednja Europa, 2003.</p> <p>Senaid Hadžić, Azem Kožar, Metodika nastave historije, Tuzla 2006</p> <p>Luisa Black, Priručnik za nastavnike historije u Bosni i Hercegovini, Vijeće Evrope, 2008.</p> <p>Nastavni planovi i programi iz historije/istorije/povijesti za osnovnu školu (6. – 9. razred)</p> <p>Smjernice za pisanje i ocjenu udžbenika povijesti za osnovne i srednje škole u Bosni i Hercegovini, Službeni glasnik BiH 05/07.</p> <p>Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa za historiju definirane na ishodima učenja, Službeni glasnik BiH br. 3/16.</p> <p>Dopunska: Vladimir Vego, Metodika nastave povijesti, Mostar 1998;</p> <p>Okrugli stol „Nastava historije u školama u Bosni i Hercegovini“, Radovi Filozofskog fakulteta u Sarajevu (Historija, Historija umjetnosti, Arheologija), 2, Sarajevo 2012, 108-184.</p>

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

FA.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL PED 303	Naziv predmeta: Inkluzivno obrazovanje		
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: V	Broj ECTS bodova: 3
Status: Obavezni/izborni*	Ukupan broj sati: 2 Predavanja: 1 Vježbe: 1		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj nastavnog predmeta je razvijanje pedagoških kompetencija studenata za oblast inkluzivnog obrazovanja.		
Tematske jedinice:	Upoznati studente sa temeljnim polazištima inkluzivnog odgoja i obrazovanja. Osigurati situacije analize vlastitih stereotipa i predrasuda, te rada na njihovom smanjenju. Osposobiti studente za uočavanje karakteristika učenika i individualizacije nastave u odnosu na nalaze pedagoške opservacija. Upoznavanje studenata sa elementima kreiranja univerzalnog dizajna za učenje. Osnaživanje studenata za kreiranje okruženja koje podupire aktivno učenje i učešće svih učenika. Poticanje studenata na saradnju s drugima u cilju kreiranja inkluzivnog okruženja. Upoznavanje studenata sa primjenom Indeksa inkluzivnosti u odgojno-obrazovnim ustanovama.		
Ishodi učenja:	Znanje: <ol style="list-style-type: none"> 1. Definirati osnovne pojmove iz oblasti inkluzivnog obrazovanja 2. Koristiti adekvatne termine u komunikaciji 3. Dati argumente za primjenu inkluzivnog odgoja i obrazovanja 4. Obrazložiti elemente upravljanja inkluzivnim odjeljenjem Vještine: <ol style="list-style-type: none"> 1. Primijeniti osnovne elemente pedagoške opservacije u odjeljenju 2. Primijeniti diferencirano podučavanje u cilju podrške aktivnom učenju i učešću učenika 3. Kreirati inkluzivno okruženje u odjeljenju Profesionalne vrijednosti i lična odgovornost: <ol style="list-style-type: none"> 1. Analizirati vlastite stereotipe i predrasude u cilju njihovog smanjenja 2. Djelovati u zajednici s ciljem unapređenja kvalitete života svih građana		

<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Način realizacije nastavnog procesa (predavanja i vježbi) u skladu je s prirodom sadržaja poučavanja i učenja, strukturom i obimom nastavne jedinice.</p> <p>Nastavni sadržaj realizira se kroz frontalni, grupni, individualni i individualizirani oblik rada. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne uz upotrebu RWCT tehnika poučavanja i učenja.</p>
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Rad studenata u toku semestra se kontinuirano prati i vrednuje. Konačna ocjena izvodi se na temelju postignuća na svakom od elemenata provjere: portfolij, praktični rad i završni ispit.</p>
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bouillet, D. (2010); <i>Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja</i>; Zagreb: Školska knjiga 2. Ivasović, V; Habel, V. i Ratkajec, S. (2011), <i>Izazovi u radu sa učenicima sa poteškoćama</i>, Zagreb: Centar za odgoj i obrazovanje "Slava Raškaj" 3. Materijali s nastave <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kostelnik, J. M; Onaga, E; Rohde, B. i Whiren, A. (2004); <i>Djeca s posebnim potrebama</i>; Zagreb: Educa 2. Krizmanić, M. (2010), <i>Život s različitima</i>; Zagreb: Profil 3. Kvalitetne inkluzivne prakse: priručnik za nastavnike (2018); Sarajevo: Udruženje „Društvo ujedinjenih građanskih akcija“ 4. Zrilić, S. (2013), <i>Djeca s posebnim potrebama u vrtiću i nižim razredima osnovne škole</i>; Zadar: Sveučilište <p>On-line resursi za učenje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Booth, T. i Ainscow, M. (2008); <i>Indeks inkluzivnosti – Promicanje učenja i sudjelovanja u školama</i>; Zenica: Pedagoški zavod Zenica. Internet izvor: http://www.eenet.org.uk/resources/docs/Index_Bosnian_revised.pdf 2. Čilić, A. i dr. (2009); <i>Priče o stvaranju škola po mjeri djeteta</i>; UNICEF BiH i COI Step by Step ("Amajli treba vrijeme i imat će ga."); Internet izvor: https://www.unicef.org/bih/ba/media_12401.html 3. Panjeta A. (2011); <i>Iz našeg svijeta različitosti</i>, Sarajevo: UNICEF BiH i DUGA; Internet izvor: https://www.unicef.org/bih/ba/media_17909.html

*U skladu sa NPP svakog odsjeka.

**Opterećenje i aktivnosti studenata Katedre za historiju umjetnosti bit će usklađene s brojem ECTS kredita koji su dodijeljeni nastavnom predmetu.

¹ Strukturnu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

KA.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HIS 362	Naziv predmeta: Bosna i Hercegovina i njeni susjedi u 19. stoljeću		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: V	Broj ECTS bodova: 2
Status: Izborni		Ukupan broj sati: 2	
		Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 1 Vježbe 1 Seminar Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	da studenti steknu temeljna znanja i razumijevanja o odnosima nacionalnih pokreta i nacionalnih država u nastajanju u bosanskohercegovačkom susjedstvu (Srbija, Crna Gora, Hrvatska) sa Bosanskim ejaletom kao dijelom Osmanskog carstva te sa bosanskohercegovačkim stanovništvom; da se osposobljavaju za kritičko vrednovanje historijskih izvora, da multiperspektivno sagledavaju različita tumačenja procesa nacionalizacije balkanskog stanovništva u 19. stoljeću; da se osposobe da mogu uspoređivati položaj “drugog” u nacionalnim ideologijama i pojedinim balkanskim državama, međusobno i zajedno na jednoj strani i Osmanskom carstvu na drugoj (npr. muslimana u knežvini Srbiji i hrišćana u Bosni kao dijelu Osmanskog carstva).		
Tematske jedinice:	Upoznanje s nastavnim planom i programom i najznačajnijim izvorima i literaturom za ovaj kolegij.		
	Položaj Bosne i Hercegovine u Osmanskom carstvu u 19. stoljeću.		
	Srpski nacionalizam u 19. stoljeću.		
	Politika Srbije prema Bosni i Hercegovini u 19. stoljeću.		
	Načertanije.		

Ka

	Srpski nacionalni pokret u Bosni i Hercegovini.
	Pitanje bosanskohercegovačkih muslimana i katolika u srpskom nacionalnom pokretu.
	Politika Crne Gore prema Bosni i Hercegovini u 19. stoljeću.
	Hrvatski nacionalizam u 19. stoljeću.
	Hrvatski nacionalni pokret u BiH u 19. stoljeću.
	Muslimani i hrvatski nacionalni pokret.
	Bošnjaštvo.
	Nacionalne stranke u Bosni i Hercegovini u doba Austro-Ugarske.
	Komparativno sagledavanje odnosa Srbije, Crne Gore i hrvatske nacionalne elite prema Bosni i Hercegovini u 19. stoljeću.
Ishodi učenja:	Znanje: Poznavanje i razumijevanje glavnih karakteristika nacionalizacije stanovništva i stvaranja nacionalnih država na primjerima srpskog i hrvatskog nacionalnog pokreta u 19. stoljeću i njihovog odnosa prema Bosni i Hercegovini i njenom stanovništvu; razumijevanje i komparativno vrednovanje društvenih promjena iz perspektive univerzalnih ljudskih vrijednosti, posebno slobode, jednakosti i odnosa prema drugom i drugačijem. Vještine: Sposobnost kritičkog čitanja historijskih izvora i historiografskih tekstova i jasno razlikovanje historiografskog stava, mišljenja i interpretacije s jedne i historijske činjenica s druge strane. Kompetencije: Primjena stečenog znanja o pojedinim događajima i vremenski kraćim procesima za razumijevanje cjeline i općih društvenih procesa.
Metode izvođenja nastave:	Predavanje, vježbe, radionice, grupni rad, individualni rad
Metode provjere znanja sa	Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Pismena polusemestralna provjera znanja 40 bodova (40%), Provjera znanja na kraju

KA.

strukturuom ocjene¹:	semestra za drugi dio semestra 40 bodova (40%), Esej 10 bodova (10%) Aktivnost u nastavi 10 bodova (10%).
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M. Ekmečić, "Nacionalna politika Srbije prema BiH i agrarno pitanje (1844-1875.)", <i>Godišnjak Istorijskog društva BiH</i>, br. 10, Sarajevo, 1959. 2. M. Gross, "Hrvatska politika u Bosni i Hercegovini od 1878-1914.", <i>Historijski zbornik</i>, XIX-XX, 1966/1967. 3. M. Hadžijahić, "Formiranje nacionalnih ideologija u Bosni i Hercegovini u 19. stoljeđu", <i>JiČ</i>, 1-2/1970, 4. E. Radušić, "Nacionalne ideje i nacionalni razvoj u Bosni i Hercegovini 19. stoljeda – od vjerskog prema nacionalnom identitetu", <i>The History of Yugoslavia in the 20th Century (Suočavanje s prošlošdu – Put ka bududnosti: Istorija Jugoslavije 1918-1991)</i>, Novi Sad 2010. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. B. Anderson, <i>Nacija: zamišljena zajednica</i>, Beograd 1998. 2. I. Banac, <i>Nacionalno pitanje u Jugoslaviji</i>, Zagreb 1988. 3. Ch. Jelavich, <i>Južnoslavenski nacionalizmi</i>, Zagreb 1992. 4. Dž. Juzbašić, <i>Nacionalno-politički odnosi i jezičko pitanje bosanskohercegovačkom Saboru 1910-1914.</i>, Sarajevo, 1999. 5. M. Ekmečić, <i>Ustanak u Bosni</i>, Sarajevo, 1973. 6. D. Stranjaković, <i>Kako je postalo Garašaninovo "Načertanije"</i>, Spomenik SKA, Vol. 91.

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HIS 363		Naziv predmeta: Vlasi u srednjovjekovnoj Bosni	
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: V	Broj ECTS bodova: 2
Status: Izborni		Ukupan broj sati: 2 Predavanja 1; Vježbe 1	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Stjecanje znanja studenata o Vlasima u srednjem vijeku na prostoru jugoistočne Evrope i srednjovjekovne bosanske države.		
Tematske jedinice:	Upoznavanje s nastavnim planom i programom. Osvrt na literaturu. Izvorna građa o Vlasima u srednjovjekovnoj Bosni. Katunska organizacija. Teritorijalizacija vlaških katuna. Privredna djelatnost. Karavanska trgovina. Seniori vlahi u srednjovjekovnoj Bosni. Iz historije vlaških skupina. Vlaška kultura.		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će moći navesti, objasniti i izložiti najvažnije činjenice o mjestu i ulogi Vlaha u srednjem vijeku. Vještine: Razvijanje kritičkog mišljenja, čitanje i analiziranje historijskih izvora i historiografskih tekstova. Kompetencije: Studenti će moći stečeno znanje kontekstualizirati u opće društveno-historijske tokove te kroz prizmu političkih, privrednih i kulturnih osobnosti Vlaha utvrditi njihovu ulogu i mjesto u historiji srednjovjekovne Bosne.		
Metode izvođenja nastave:	Metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda rada s tekstom, metoda demonstracije, istraživačka, problemska, heuristička metoda.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Evaluacija znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti na nastavi, kroz pismene testove u toku semestra, za učešće u odbranama seminarskih radova, kao i na završnom usmenom ispitu. U okviru cjelokupnog predmeta studentima stoji na raspolaganju maksimalno 100 bodova na osnovu kojih se kreira i utvrđuje konačna ocjena.		

¹ Strukturom bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajeva.

Literatura²:

Obavezna:

1. „Simpozijum o srednjovjekovnom katunu”, Sarajevo, 1963.
2. „Simpozijum: Vlasi u XV i XVI vijeku“, Sarajevo, 1983.
3. Babić Anto, Društvo srednjovjekovne bosanske države, “Prilozi za istoriju Bosne i Hercegovine, I”, Sarajevo 1987, 37-47.
4. Esad Kurtović, Seniori hercegovačkih vlaha, „Hum i Hercegovina kroz povijest”, Zagreb 2011, 647-695.

---

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

KA.

Logo fakulteta/akademije

UNIVERZITET U SARAJEVU – UPISATI naziv fakulteta/akademije
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FILHIS 302	Naziv predmeta: Evropska i svjetska savremena historija 1918-2000.		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 9
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 9 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 6 Vježbe 2 Seminar 1 Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Studenti će se upoznati sa glavnim karakteristikama društveno-političkih odnosa u svijetu u XX stoljeću i na taj način sagledati kako su ta dešavanja utjecala na tok zbivanja na evropskoj i svjetskoj političkoj sceni.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Uvodna razmatranja. Glavne karakteristike evropske i svjetske savremene historije. Politička karta svijeta nakon Prvog svjetskog rata 1918. Utjecaj političkih ideologija na sliku svijeta. Tri glavne svjetske političke scene 1918-1939. Socijalizam kao ideologija. SSSR i staljinizam. Historijske osnove fašizma. Rasizam u vrijeme nacional-socijalizma. Put u Drugi svjetski rat 1936-1939. Španski građanski rat 1936-1939. Anšlus Austrije. Komadanje Čehoslovačke. Prva faza Drugog svjetskog rata 1939-1943. Druga faza Drugog svjetskog rata 1943-1945. Odnosi zemalja antifašističke koalicije u toku Drugog svjetskog rata 1939-1945. Svijet nakon Drugog svjetskog rata. Bipolarni svijet. Period Hladnog rata. Evropa 1945-2000. Evropske integracije. Tehnika, nauka, kultura i sport 1945-2000. Raspad komunizma u Evropi		
Ishodi učenja:	Znanje: studenti će biti osposobljeni da prepoznaju i kritički analizirati procese u određenim društveno-historijskim kontekstima. Student će ovladati činjeničnim i		

KA

	<p>teorijskim znanjem što će mu omogućiti izvršenje zadataka unutar područja učenja. U toku nastave studenti će komparacijom teorijskih postavki i savremene prakse biti osposobljen da sagleda glavne historijske procese i njihovu ulogu u tadašnjem društvu.</p> <p>Vještine: Sagledavanje nastavnog gradiva će omogućiti studentima da steknu sposobnost historijske kontekstualizacije i kritičke analize savremenih praksi i da ovlada vještinama interkulturalnog i komparativnog istraživanja uloge glavnih ideoloških postavki u tadašnjem društvu.</p> <p>Kompetencije: Sagledavanje nastavnog gradiva će omogućiti studentima da steknu sposobnost da vode dijalog o bitnim pitanjima historiografije i vrednuju rezultate koji su zastupljeni u historiografiji.</p>																																				
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Na predavanjima studenti će u skladu sa nastavnim planom i programom biti upoznati sa najvažnijim činjenicama koje se odnose na nastavnu cjelinu. Pored predavanja u toku nastave na seminaru i vježbama studenti će na osnovu dokumentarne građe (filmski materijal, dokumenti i tekstovi) proširiti svoja saznanja kao i na osnovu diskusija i analiza razmatrane tematike.</p>																																				
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>aktivnosti u nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>esej ili seminarski rad 10</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>polusemestralna provjera znanja</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>II test</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit pismeni i usmeni</td> <td>40 (20+20)</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100 %</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	aktivnosti u nastavi	10	10	2.	esej ili seminarski rad 10	10	10	3.	polusemestralna provjera znanja	20	20	4.	II test	20	20	5.	Završni ispit pismeni i usmeni	40 (20+20)	40									Ukupno: 100 bodova			100 %
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	aktivnosti u nastavi	10	10																																		
2.	esej ili seminarski rad 10	10	10																																		
3.	polusemestralna provjera znanja	20	20																																		
4.	II test	20	20																																		
5.	Završni ispit pismeni i usmeni	40 (20+20)	40																																		
Ukupno: 100 bodova			100 %																																		
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna: Calvocoresi P., Svijet nakon 1945. Godine, Globus, Zagreb 2003.</p> <p>Hobsbaum Erich, Doba ekstrema. Kratko dvadeseto stoljeće 1914-1991, Zagrebačka naklada, Zagreb 2009.</p>																																				

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Painter David S. Hladni rat. Povijest međunarodnih odnosa, Srednja Evropa, Zagreb 2002.

Sulzberger Cyrus Leo, Drugi svjetski rat, Zagreb : Mladost ; Ljubljana : Mladinska knjiga ; Beograd : "Vuk Karadžić", 1971

- Dopunska: Mitrović Andrej, Vreme netrpeljivih. Beograd 1980.
- Kenedi Pol, Uspon i pad velikih sila. Ekonomska promena i ratovanje od 1500. do 2000. godine, Biblioteka Sintezе, Podgorica 1999.
- Kisindžer Henri, Diplomacija, Delfi knjižare, Beograd (više izdanja).
- Passmore Kevin, Fašizam, TKD Šahinpašić, Sarajevo, 2004.
- Weler Hans Ulrich, Nacionalizam: istorija - forme- posljedice, Matica srpska, Novi Sad 2002.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HIS 315	Naziv predmeta: Bosna i Hercegovina od kraja 18. st. do 1918. godine		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS bodova: 6
Status: Obavezni	Ukupan broj sati: 6 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 3 Vježbe 2 Seminar 1 Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet :		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Studenti bi trebali steći temeljna znanja i ovladati osnovnim pojmovima iz historije Bosne i Hercegovine od kraja 18. stoljeća do 1918. godine, te se osposobiti za kritičko vrednovanje historiografskih rezultata. Cilj je, također, osposobljavanje studenata za komparativno sagledavanje modernizacijskih procesa i stvaranja nacija kod bosanskohercegovačkih naroda, kao i usporedba položaja BiH, njenih vjerskih/nacionalnih kolektiva i pojedinaca u osmanskome i austrougarskome razdoblju. Cilj je, također, da se studenti osposobe da mogu uspoređivati položaj “drugog” i “percipiranih nedržavotvornih grupa” u osmanskome i austrougarskome državnome okviru, kao i razumijevanje nivoa poštivanja njihovih ljudskih prava.		
Tematske jedinice:		Administrativno - teritorijalna podjela Bosanskog ejaleta (vilajeta). Promjene upravne organizacije u toku 19. stoljeća. Strukture stanovništva i njihov položaj.	
		Provođenje osmanskih reformi u Bosni u oblasti vojske, administracije i sudstva. Ukidanje klasičnih institucija timarsko-spahijskog sistema. Otpori.	
		Pokret za autonomiju Bosne – različite percepcije.	
		Proglašenje Hatišerifa od Gilhane i Hatihumajuna i njihovo provođenje u Bosni. Vojna intervencija Porte u Bosni pod vodstvom Omer-paše Latas. Reforme za vrijeme Šerif Osman-paše.	

JKO.

	Privreda i posjedovni odnosi. Zemljoradnja, stočarstvo. Agrarno zakonodavstvo Gradovi i gradska privreda. Ukidanje esnafa, Manufaktura.
	Ustanak u Hercegovini i Bosni (1875 - 1878). Bosansko pitanje u međunarodnoj diplomaciji. Berlinski kongres.
	Kulturno-prosvjetni razvoj Bosne i Hercegovine u 19. stoljeću. Pojava štampe.
	Austro-ugarska okupacija Bosne i Hercegovine i pokret otpora domaćeg stanovništva. Organizacija vlasti i državno-pravni položaj Bosne i Hercegovine u Monarhiji.
	Novi civilizacijski okvir Opće karakteristike historije Bosne i Hercegovine pod austrougarskom vlašću.
	Društvo. Nacionalna, vjerska, socijalna, obrazovno-kulturna struktura.
	Političko i nacionalno organiziranje Srba, Muslimana/Bošnjaka i Hrvata. Političke stranke i listovi. Borba Srba i Muslimana/Bošnjaka za vjersko-prosvjetnu autonomiju. Položaj katoličke crkve (svjetovna crkvena organizacija, redovi). Manjine. Nacionalna kulturno- prosvjetna društva.
	Aneksija BiH 1908. i aneksiona kriza. Ustavno razdoblje, formiranje Bosanskog sabora i njegov rad.
	Privredni razvoj. Uvođenje kapitalističkog načina proizvodnje. Izgradnja saobraćajnica. Industrija. Eksploatacija šuma. Rudarstvo. Zanatstvo. Trgovina. Poljoprivreda. Agrarno pitanje i pravci njegovog razrješavanja.
	Novi obrazovni sistem (državne i privatne škole). Pismenost.
Ishodi učenja:	Znanje: Poznavanje i razumijevanje glavnih karakteristika historijskog razvoja prostora BiH od kraja 18. stoljeća do 1918. godine, kao i razumijevanje i komparativno vrednovanje društvenih promjena iz perspektive univerzalnih ljudskih vrijednosti, posebno slobode i jednakosti Vještine: Sposobnost kritičkog čitanja historijskih izvora i historiografskih tekstova i jasno razlikovanje historiografskog stava, mišljenja i interpretacije s jedne i historijske činjenica s druge strane. Kompetencije: Primjena stečenog znanja o pojedinim događajima i vremenski kraćim procesima za razumijevanje cjeline i općih društvenih procesa.
Metode izvođenja nastave:	Predavanje, seminar, vježbe, radionice, grupni rad, individualni rad
Metode provjere znanja sa	Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere

strukturuom ocjene¹:	znanja: Polusestrialna pismena provjera znanja 30 bodova (30%), Seminarski rad ili esej 10 bodova (10%) Aktivnost u nastavi 10 bodova (10%), Završni pismeni i usmeni ispit 50 bodova /50%/, (Pismena provjera znanja za drugi dio semestra 30 bodova i Završni usmeni ispit 20 bodova). Da bi student pristupio završnom usmenom ispitu nužno je da sakupi minimalno 40 bodova (50% od ukupnog broja bodova do završnog usmenog ispita).
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aličić, A. S. (1983) <i>Uređenje Bosanskog ejaleta od 1789. do 1878. godine</i>. Sarajevo. 2. Hadžibegović, I. (1980) <i>Postanak radničke klase u Bosni i Hercegovini i njen razvoj do 1914. godine</i>.(Prve dvije glave) Sarajevo. 3. Imamović, M. (1976, 1997) <i>Pravni položaj i unutrašnji politički razvitak BiH od 1878. do 1914. godine</i>. Sarajevo. 4. <i>SR Bosna i Hercegovina</i> (1982), Separat iz II izdanja Enciklopedije Jugoslavije (dio o kulturi u razdoblju od kraja 18. St. do 1918). <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aličić A. S. (1996) <i>Pokret za autonomiju Bosne od 1831. do 1832. godine</i>. Sarajevo. 2. Juzbašić, Dž. (2002) <i>Politika i privreda u Bosni i Hercegovini pod austrougarskom upravom</i>, Sarajevo. 3. <i>Prilozi za istoriju Bosne i Hercegovine, II.</i> (1987). Sarajevo. 4. <i>Bosna i Hercegovina od najstarijih vremena do kraja Drugog svjetskog rata</i> (1998). Sarajevo.

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

JK

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HIS 316	Naziv predmeta: Historija Bosne i Hercegovine (1918- 2000)		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS bodova: 7
Status: Obavezni	Ukupan broj sati: 7 Predavanja 5 Vježbe 1 Seminar 1		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje s glavnim problemima položaja i razvoja Bosne i Hercegovine od sloma Austro-Ugarske do kraja 20. stoljeća. U fokusu će biti specifičnosti razvoja Bosne i Hercegovine u jugoslavenskim državnim okvirima, okviru NDH, proglašenje nezavisnosti 1992. godine uz isticanje posebnosti u političkom, društvenom i kulturnom razvoju s ciljem razumijevanja suvremenih društvenih kretanja u Bosni i Hercegovini		
Tematske jedinice:	Upoznavanje s nastavnim planom i programom. Položaj BiH u različitim državno-pravnim okvirima: prva Jugoslavija, NDH, druga Jugoslavija, položaj međunarodno priznate neovisne države. Vjerske zajednice u BiH 1918-1941: Katolička crkva. Pravoslavna crkva Islamska vjerska zajednica. Bosna i Hercegovina u doba Banovine Hrvatske. Administrativna podjela Bosna i Hercegovina 1918-1939. Formiranje Banovine Hrvatske i podjela Bosne i Hercegovine. Pokret za autonomiju Bosne i Hercegovine pred Drugi svjetski rat. Izbijanje Drugog svjetskog rata i položaj BiH u NDH. Ustanak u Bosni i Hercegovini 1941. Odnos četnika i partizana 1941/1943. Odnos četnika i vlasti NDH u BiH 1941-1945, s posebnim osvrtom na neke primjere njihove međusobne saradnje. Muslimani u Drugom svjetskom ratu. Partizansko-njemački pregovori 1943. Obnova državnosti BiH (zasjedanja ZAVNOBiH-a). Polusestrialna provjera znanja studenata. Sudski procesi u BiH nakon Drugog svjetskog rata – obračun sa ratnim gubitnicima. Privredni razvoj Bosna i Hercegovina poslije Drugog svjetskog rata. Obnova privreda – petogodišnji planovi. Bosna i Hercegovina sredinom 1960-ih godina. Otvaranje nacionalnog pitanja: Priznavanje muslimanske nacije- Položaj Bosne i Hercegovine u jugoslavenskoj federaciji krajem 1960-ih i početkom 1970-ih godina. Hrvatska i srpska politika prema BiH krajem 1960-ih i početkom 1970-ih godina. Politički razlaz u bosanskohercegovačkom rukovodstvu početkom 1970-ih godina; Kriza komunizma početkom 1980-ih godina: Suđenje Mladim muslimanima, Političke afere 1980-ih godina. Bosna i Hercegovina poslije sloma komunizma: Proglašenje samostalnosti BiH i početak rata 1992. godina, Rat i diplomacija – mirovni pregovori. Genocid u Srebrenici. Bosna i Hercegovina poslije 1995. godine. Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave). Završni ispit.		
Ishodi učenja:	Razumijevanje temeljnih procesa u historiji Bosne i Hercegovine u jugoslavenskom razdoblju; Mogućnost prepoznavanja glavnih pretpostavki za izlazak Bosne i Hercegovine na put neovisnih država		

JK

	svijeta krajem 20. stoljeća, i uočavanje sličnosti i razlika socijalističkog i postsocijalističkog društva.
Metode izvođenja nastave:	Predavanje, vježbe, seminari
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na provjeri znanja (40 bodova) – test, studenti pokazuju koliko su savladali i usvojili činjenice i faktografiju. • Na provjeri znanja – (40 bodova)- završni pismeni, studenti pokazuju koliko mogu samostalno povezivati i interpretirati historijske procese. • Esej – (10 bodova) - studenti kritički predstavljaju jednu historijsku temu. • Prisustvo nastavi i aktivnosti (10 bodova) – studenti su obavezni prisustvovati nastavi, te biti aktivni (postavljati pitanja na kraju predavanja, diskutirati o temama o kojima se iz vodi nastava, aktivno sudjelovati na vježbama i seminarima). <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - <i>izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</i></p> <p>b) 9 (B) - <i>iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</i></p> <p>c) 8 (C) - <i>prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</i></p> <p>d) 7 (D) - <i>općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</i></p> <p>e) 6 (E) - <i>zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</i></p> <p>f) 5 (F, FX) - <i>ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</i></p>
Literatura²:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Begić, Dana: Akcije muslimanskih građanskih političara poslije skupštinskih izbora 1935. godine, Godišnjak Društva istoričara Bosne i Hercegovine, Godina XVI, str. 173-189, Sarajevo, 1965. 2. Begić, Dana: Pokret za autonomiju Bosne i Hercegovine u uslovima sporazuma Cvetković-Maček, Prilozi Instituta za istoriju, br. 2, str. 177-1991, Sarajevo, 1955. 3. Čekić, Smail: Agresija na Republiku Bosnu i Hercegovinu – planiranje, priprema i izvođenje, knjiga I-II. Sarajevo 2004. 4. Džaja, Srećko M.: Politička realnost jugoslavenstva (1918-1991) s posebnim osvrtom na Bosnu i Hercegovinu. Sarajevo-Zagreb 2004 5. Filandra, Šaćir: Bošnjačka politika u XX. stoljeću. Sarajevo 1998. 6. Hadžijahić, Muhamed: Muslimanske rezolucije 1941. godine. U: 1941. u istoriji naroda Bosne i Hercegovine. Naučni skup održan u Drvaru od 7. do 9. oktobra 1971. godine, str. 262-274 Sarajevo, 1973. 7. Hurem, Rasim: Pokušaj nekih građanskih muslimanskih političara da Bosnu i Hercegovinu izdvoje iz okvira Nezavisne Države Hrvatske, Godišnjak Društva istoričara Bosne i Hercegovine, Godina XVI, str. 191-221, Sarajevo, 1965. 8. Hurem, Rasim: Bosna i Hercegovina u Drugom svjetskom ratu, Sarajevo: Zagreb, 2016. 9. Kamberović, Husnija: Hod po trnju. Iz bosanskohercegovačke

¹ Struktuuru bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

historije 20. stoljeća. Sarajevo 2011.

10. Redžić, Enver: Sto godina muslimanske politike u tezama i kontraverzama istorijske nauke. Geneza politike bosanske, bošnjačke nacije. Sarajevo 2000.
11. Šehić, Nusret: Bosna i Hercegovina 1918-1924. Privredni i politički razvitak. Sarajevo 1991.

Dopunska:

1. Abazović, Mirsad, *Kadrovski rat za BiH (1945-1991)*. Sarajevo 1999.
2. Duranović Amir, *Odjeci Brionskog plenuma u Bosni i Hercegovini 1966. godine*, Sarajevo 2016.
3. Kamberović, Husnija, *Prema modernom društvu. Bosna i Hercegovina od 1945. do 1953. godine*. Tešanj 2000.
4. Kamberović Husnija, *Džemal Bijedić. Politička biografija*, Sarajevo 2017.
5. Katz, Vera, *Društveni i ekonomski razvoj Bosne i Hercegovine 1945.-1953.* Sarajevo 2011.

FA.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HIS 313	Naziv predmeta: Metodika nastave historije za osnovne škole 2		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS bodova: 4
Status: Obavezni	Ukupan broj sati: 1P+1V Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 1 Vježbe 1 Seminar Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj nastavnog predmeta Metodika nastave historije II je osposobiti studente/studentice za samostalno izvođenje nastave historije u osnovnoj školi. Studenti kroz primjenu već stečenog znanja u praktičnom radu razvijaju opće i specifične kompetencije potrebne za uspješno poučavanje historije u osnovnim i srednjim strukovnim školama.		
Tematske jedinice:	Priprema nastavnog sata historije za osnovnu školu i njen značaj; Pismena priprema i artikulacija nastavnog sata; Nastavna pomagala i sredstva u nastavi historije s posebnim osvrtom na suvremenu multimedijalnu prezentaciju; Nastavni sati na fakultetu – pripremni sat za nastavu u osnovnoj ili srednjoj strukovnoj školi; Priprema studenata za hospitacije; rad na pismenim pripremanama i artikulaciji nastavnog sata; Praktična nastava – Hospitovanje u osnovnoj školi; Zapažanja o odslušanim satima (dosezi zadanih ciljeva; učinkovitost nastavnih metoda; savremena didaktička pomagala); Priprema za izvođenje sata u osnovnoj školi; Samostalno izvođenje nastavnog sata u osnovnoj školi		
Ishodi učenja:	Znanje: Upoznati se sa primjerima nastavnih praksi na osnovu hospitovanja u osnovnim i srednjim strukovnim školama. Vještine: Osposobiti se za samostalno kreiranje i izvedbu nastavnih sati u osnovnim i srednjim strukovnim školama. Primjeniti i uporediti uspješno usvojena teorijska znanja sa nastavnom praksom, Osposobiti se za funkcionalno kreiranje nastavnih sati uz korištenje različitih		

KA

	<p>nastavnih metoda i oblika rada. Upoznati osnovne pojmove i zadatke koji se vežu za predmet metodika nastave historije, kao i njihov značaj u obrazovanju i odgoju učenika. Upoznati i kritički promišljati o odgojno-obrazovnim ciljevima nastave historije i znaju ih odrediti prilikom planiranja nastave i pripremanja pojedinih nastavnih satova. Osposobljavati se za izradu godišnjih planova te planiranje, pripremanje i izvođenje pojedinih nastavnih satova. Osposobljavati se za kreativan pristup pripremanju nastave. Osposobljati se za korištenje raznovrsnih nastavnih metoda, kao i upotrebu nastavnih sredstava i pomagala. Razvijati osjećaj odgovornosti i profesionalnosti za rad u nastavi. Razvijati sposobnosti za samoprocjenu nastavničke kompetencije.</p> <p>Kompetencije: Samostalno izvođenje nastave u osnovnim školama</p>																																				
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Nastava se izvodi u obliku predavanja i vježbi, na kojima studenti stiču nastavnu praksu. Nastavna se praksa realizira kroz hospitovanje u osnovnim i srednjim strukovnim školama, te držanje nastave na fakultetu i u školama, kao i kroz samostalni rad studenata.</p>																																				
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<table border="1" data-bbox="497 1034 1434 1397"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva provjera znanja – ogledni sat</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Esej</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit - sat u školi</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Studenti/studentice su obavezni redovno pohađati i aktivno sudjelovati u nastavi.</p> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za prisustvo nastavi i aktivno sudjelovanje moguće je dobiti ukupno 10 bodova. • Polusemestralna provjera znanja realizira u vidu održavanja oglednog sata na fakultetu. U okviru ovog ispita boduje se pismena priprema za sat i izvođenje sata. Ukupno je moguće osvojiti 40 bodova. • Druga provjera znanja realizira se u vidu održavanja sata u srednjoj školi. U okviru ovog ispita boduje se pismena priprema za sat i izvođenje sata. Ukupno je moguće osvojiti 40 bodova. • Završni ispit polaže se na kraju semestra u dva termina u vidu pisanja eseja. Na završnom ispitu moguće je osvojiti ukupno 10 bodova. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja – ogledni sat	40	40	2.	Aktivnost	10	10	3.	Esej	10	10	4.	Završni ispit - sat u školi	40	40	5.												Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prva provjera znanja – ogledni sat	40	40																																		
2.	Aktivnost	10	10																																		
3.	Esej	10	10																																		
4.	Završni ispit - sat u školi	40	40																																		
5.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

KA.

	<p>Napomena: Drugoj provjeri znanja ne može se pristupiti bez prethodno odslušanih hospitacija i održanog časa na fakultetu. Prisustvo hospitacijama i održavanje sati na fakultetu i u srednjoj školi evidentira se na hospitacionoj listi.</p>
Literatura²:	<p>Obavezna: Senaid Hadžić, Azem Kožar, Metodika nastave historije, Tuzla 2006 Luisa Black, Priručnik za nastavnike historije u Bosni i Hercegovini, Vijeće Evrope, 2008. Nastavni planovi i programi iz historije/istorije/povijesti za osnovnu školu (6. – 9. razred) Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa za historiju definirane na ishodima učenja, Službeni glasnik BiH br. 3/16.</p> <p>Dopunska: Nekada davno...živjeli smo zajedno, Zajednički rad s multiperspektivnim pristupom, EUROCLIO 2014. Obični ljudi u neobičnoj zemlji, Svakodnevni život u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj I Srbiji 1945-1990, EUROCLIO 2008.</p>

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

KA.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL PED 304		Naziv predmeta: DIDAKTIKA	
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: VI	Broj ECTS bodova: 4
Status: obavezni/izborni*		Ukupan broj sati: 3 Predavanja: 1 Vježbe: 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studente s fundamentalnim problemima didaktičke teorije, te suvremenim tokovima i dostignućima u didaktičkoj teoriji i nastavnoj praksi. Specifični cilj je osposobiti studente za planiranje i realizaciju nastave usmjerene na učenika i ishode učenja uz primjenu optimalnih oblika, metoda i tehnika nastavnog rada, osnažiti studente za dizajniranje okruženja koje potiče proces učenja, te poticati studente na čitanje znanstvenih i stručnih tekstova, istraživanje didaktičkih problema, primjenu rezultata istraživanja u neposrednoj nastavnoj praksi i kompetentno sudjelovanje u rješavanju teorijskih i praktičnih problema iz ove oblasti.		
Tematske jedinice:	U okviru nastavnog kolegija <i>Didaktika</i> studenti će biti upoznati s predmetom i različitim određenjima didaktike kao znanstvene discipline, te njenom osnovnom terminologijom. Nudi se uvid u historijski razvoj didaktičke misli, te upoznaje s raznovrsnim teorijskim pristupima didaktičkim problemima. Studentima će biti ponuđeni sadržaji o didaktičkim teorijama, karakteristikama didaktičkih sistema, faktorima nastavnog procesa i njihovom međusobnom djelovanju, etapama nastavnog procesa, oblicima i metodama nastavnog rada, didaktičkim medijima, te osnovnim dokimološkim pretpostavkama u nastavnom radu.		
Ishodi učenja:	Nakon odslušanog sadržaja iz nastavnog predmeta, realiziranih nastavnih aktivnosti/zadataka i položenog ispita student će moći/biti u stanju: 1. definirati osnovne didaktičke pojmove, 2. kritički raspravljati o didaktičkim teorijama, 3. analizirati karakteristike i položaj faktora		

KA

	<p>nastavnog procesa, 4. dizajnirati nastavne jedinice za predmetno područje usmjerene na učenika i ishode učenja, 5. demonstrirati upotrebu nastavnih oblika, metoda, tehnika u konkretnim nastavnim situacijama, 6. argumentirano primijeniti različita nastavna sredstava i materijale za aktivno podučavanje i učenje, 7. kreirati algoritam korištenja udžbenika, 8. pripemiti različit materijal za procjenu učeničkog postignuća prilagođen razvojnoj fazi i mogućnostima učenika , 9. podržavati podučavanje usmjereno na učenika, 10. povezivati rezultate vrednovanja nastavnog rada s planiranjem osobnog cjeloživotnog učenja i podizanja kvalitete pedagoško-didaktičkih kompetencija.</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Predavanja i vježbe realiziraju se u skladu s prirodom sadržaja podučavanja i učenja. Nastavni sadržaj realizira se kroz kombinaciju frontalnog, grupnog, individualnog i individualiziranog oblika rada. Metode nastavnog rada koje se dominantno koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne uz praktični rad i RWCT tehnike aktivnog učenja. S obzirom na prirodu sadržaja i specifičnost nastavnog predmeta, individualni i praktični rad studenata su najčešći načini realizacije nastavnog procesa na vježbama u ovom semestru.</p>
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Rad studenata u toku semestra se kontinuirano prati i vrednuje. Konačna ocjena izvodi se na temelju postignuća na svakom od elemenata provjere: aktivnost na nastavi (izlaganja, pripeme za aktivno učešće na nastavi, rasprave i sl.), prezentacija, kolokvij, didaktički portfolio, polusestrialni ispit i završni ispit.</p>
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna: 1. Muminović, H. (2013). <i>Osnovi didaktike</i>. Sarajevo: DES 2. Bognar, L. i Matijević, M. (2002). <i>Didaktika</i>. Zagreb: Školska knjiga 3. Vilotijević, M. (1999). <i>Didaktika 1 2 3</i>. Beograd</p>

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

FA

	<p>4. Filipović, N. (1981. ili 1988.). <i>Didaktika 1.</i> Sarajevo: Svjetlost</p> <p>Dopunska (odabrana poglavlja):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Matijević, M. (ur) (2017). <i>Nastava i škola za net-generacije.</i> Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu 2. Cindrić, M., Miljković, D. i Strugar, V. (2010). <i>Didaktika i kurikulum.</i> Zagreb: Sveučilište u Zagrebu 3. Kupper, H. i Mischke, W. (2008). <i>Uvod u opću didaktiku.</i> Zagreb: Educa 4. Gojkov, G. (2008). <i>Didaktika darovitih.</i> Vršac, Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje; Internet izvor: http://www.uskolavrsac.edu.rs/KnjigeGG/G%20Gojkov%20Didaktika%20darovitih%20r.pdf 5. Meyer, H. (2002). <i>Didaktika razredne kvake.</i> Zagreb: Educa. 6. Gojkov, G. (1995). <i>Kognitivni stil u didaktici.</i> Vršac: Sloboda 7. Klafki, W. i drugi (1994). <i>Didaktičke teorije.</i> Zagreb: Educa 8. Grgin, T. (1994). <i>Školska dokimologija.</i> Jasterbarsko: Naklada Slap 9. Mail, A. (1966). <i>Kreativnost u nastavi.</i> Sarajevo: Svjetlost 10. Materijali s nastave
--	--

*U skladu sa NPP svakog odsjeka.

KA.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HIS 410	Naziv predmeta: Civilizacije klasičnog doba Grčke i Rima		
Ciklus: II	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS bodova: 5
Status: Obavezni	Ukupan broj sati: 4 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 1 Vježbe 2 Seminar 1 Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj nastavnog predmeta „Civilizacije klasičnog doba Grčke i Rima“ je kvalitetno osposobljavanje studenta da ovlada znanjem o civilizacijskim aspektima helensko – rimske klasične civilizacije, kao i da stekne vještine i znanja kojima može da razumije njenu baštinu i nasljeđe, kao i sticanje sposobnosti da naučeno primijeni u modernim historijskim procesima.		
Tematske jedinice:	Nastavni predmet „Civilizacije klasičnog doba Grčke i Rima“ izučava historijski razvoj helensko – rimske civilizacije klasične epohe od brončanog doba do tranzicije u srednjovjekovnu epohu. U tome okviru se bavi sljedećim temama : 1. Upoznavanje sa literaturom. 2. Vremenske i zemljopisne odrednice zahvata klasične civilizacije. 3. Izvorna građa i savremena historiografija. 4. Minojska i mikenska civilizacije, Troja i grčka mitologija, 5. Homerska Grčka, Arhajska Grčka, Grčka kolonizacija VIII- VI st. e. 6. Grčka u klasično doba. 7. Aleksandar Makedonski i helenističko razdoblje razvitka grčke civilizacije. 8. Rana Italija, Etrurci i njihova kultura, Grci na tlu Italije, italjski narodi. 9. Rim u doba kraljeva. 10. Doba rane Republike. Pokorenje Italije od strane Rima. Širenje Rimske Republike. 11. Kasna Republika, Julije Cezara. Oktavijan August i stvaranje Principata. 12. Princepsi iz dinastije Julijevaca-Klaudijevaca, Flavijevaca i Antonina. 13. Rimska ekonomika, kultura, religija, umjetnost. 14. Širenje istočnih kultova u I i II st. n. e. i doba ranog kršćanstva. Kasno Rimsko Carstvo. 476 god.n.e. i sudbina Zapadnog Rimskog		

<p>Ishodi učenja:</p>	<p>Znanje: Studenti stječu temeljna znanja o helensko – rimskoj klasičnoj civilizaciji kroz njeno 2milenijumsko postojanje. Ovladavanje ovim znanjem, studentu omogućava da sustavno razumije kulturološke i historijske procese (razvitke, prožimanja i sinkretiziranja) koji su se odvijali u navedenom periodu. Istovremeno se stiče i znanje o nastavnim metodama u prezentiranju helensko – rimske civilizacije i njenih brojnih dostignuća.</p> <p>Vještine: Upotreba kritičkog aparata. Rad na izvornoj građi. Nastavne, pedagoške i didaktičke sposobnosti prenošenja znanja o rimskoj civilizaciji.</p> <p>Kompetencije: Sposobnost prezentiranja usvojenih metodoloških odrednica historijske nauke u kontekstu pisanja eseja / seminara /naučnog rada. Motivacija za izučavanje, istraživanje i prezentiranje (i u naučnom, i u stručnom, i u medijskom i u nastavnom smislu) rimske klasične civilizacije.</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Usmeno izlaganje (<i>ex cathedra</i>), prezentacije, kartografija dokumentarni filmovi, referati i razgovori sa studentima u okvirima tematskih cjelina.</p>
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Ocjena je rezultat redovitog pohađanja nastave, sudjelovanja u diskusijama i uspjeha na ispitu. Ispit se sastoji od pismenog dijela (u formi eseja) i usmenog dijela.</p> <p>Prisustvo na nastavi 10 bodova = 10 % ocjene Aktivnost na nastavi 10 bodova = 10 % ocjene Esej/referat/seminar 15 bodova =15 % ocjene Polusemestralni ispit 20 bodova = 20 % ocjene Završni ispit 45 bodova = 45 % ocjene</p> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obavezno prisustvo studenata sa redovnim statusom studiranja uz maksimalno tri odsustva po semestru. • Aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te produbljuju prethodna znanja) - evaluacija i praćenja rada studenta tokom semestra • Seminarski rad / esej koji predstavlja slobodan izbor studenta. • Parcijalna provjera znanja polovinom semestra. Usmeni ispit sa građivom iz prvih sedam tematskih jedinica. • Završna provjera znanja. Pismeni i usmeni ispit koji obuhvata materiju iz svih oblasti izučavanja nastavnog predmeta. • Završna provjera znanja koja obuhvata materiju iz oblasti –

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

	<p>fenomeni rimske civilizacije-</p> <p>Napomena: Popis tema za seminarske radove biti će dostupan studentima na web stranici Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.</p> <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Salmedin Mesihović, <i>ORBIS ROMANVS (Udžbenik za historiju klasične rimske civilizacije)</i>, Sarajevo, 2015. 2. F. Papazoglu, <i>Istorija helenizma, Vladavina Aleksandra Velikog-Doba dijadoha</i>, Beograd 1995; 3. G. F. Chamoux, <i>Grčka civilizacija</i>, Beograd 1967; 4. P. Grimal, <i>Rimska civilizacija</i>, Beograd 1968, 5. Oksfordska istorija rimskog sveta, Beograd, 1999; <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. N. A. Maškin, <i>Istorija starog Rima</i>, Beograd 1951; 2. D. Brujić, <i>Vodič kroz svet antike</i>, Beograd, 2002; 3. V. V. Struve-D. P. Kalistov, <i>Stara Grčka</i>, Sarajevo, 1959; 4. F. Papazoglu, <i>Istorija helenizma</i>, Beograd, 1967; 5. H. Kreissig, <i>Povijest helenizma</i>, Zagreb, 1987;

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

FA

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: FIL HIS 411	Naziv predmeta: Bosna i Hercegovina u antičko doba		
Ciklus: II	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 3
Status: Obavezan	Ukupan broj sati: 3 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 1 Vježbe 1 Seminar1 Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj kolegija je upoznati studente sa najstarijom nacionalnom historijom kroz izvore i literaturu. Budući da je riječ o studentima drugog ciklusa jedan od ciljeva ovog predmeta također je afirmisati kreativno, kritičko promišljanje o prošlosti BiH i društvenoj stvarnosti u antici.		
Tematske jedinice:	Historijska topografija autohtonih naroda koji su naseljavali prostor današnje Bosne i Hercegovine u antičko doba. Utjecaj grčke civilizacije na prostor Bosne i Hercegovine. Izvorna pisana građa o ilirskoj / panonskoj etnografiji (Πολύβιος, <i>Titus Livius Gaius Plinius Secundus Maior, Appianus Alexandrinus, Στράβων, Marcus Velleius Paterculus, Lucius Cassius Dio Cocceianus, Κλαύδιος Πτολεμαῖος, Tabula Peutingeriana, Cosmographia</i>). Epigrafska građa kao antički izvor (ilirski onomastika na spomenicima, imena naroda, primjeri romanizacije, rimski i ilirski kultovi spomenicima nađenim na tlu Bosne i Hercegovine). Rimska osvanja u prostora današnje BiH (Ratovi sa Japodima i Dematima. Oktavijanov ilirski rat. <i>Bellum Pannonicum</i> . Batonov ustanak (<i>Bellum Batonorum</i>)). Administrativno uređenje rimskih provincija Dalmacije i Panonije na tlu današnje BiH (nastanak provincije Ilirik, podjela Ilirika na provincije Panoniju i Dalmaciju. Definiranje pojma pregrinska <i>civitas</i> . Podjela provincije Panonije. Muncipalizacije, nastanak colonija..). Rimski rudarski distrikti na tlu današnje BiH. Umjetnost na tlu današnje BiH u periodu od I do IV stoljeća. Prostor današnje Bosne i Hercegovine u kasnoj antici. Kršćanstvo na tlu BiH.		
Ishodi	Znanje: Student stječe znanje o kulturno – historijskom razvoju prostora današnje		

JKO.

učenja:	<p>Bosne i Hercegovine u period od 3 st.p.n.e do 6. st.n.e. Pored uobičajnog znanja iz oblasti političke historije student će svoje dotadašnje znanje značajno proširiti iz tematskih cjelina kao što su religija, umjetnost, arhitektura i topografija.</p> <p>Vještine: Razumijevanje historijskih uzročno – posljedičnih veza. Poznavanje i upotreba kritičkog aparata. Prezentiranje usvojenih metodoloških odrednica historijske nauke u kontekstu pisanja eseja / seminara iz perioda od 3.st.p.n.e do 6 st.n.e. Usvanje pedagoških i didaktičkih vještina za predavanje najstarije nacionalne historije.</p> <p>Kompetencije: Studenti će u skladu sa gradivo predviđenim silabusom steći kompetencije za predavanje u gimnazijama i stručnim školama najstarije historije BiH. Također steće osnove za buduće bavljenje naučno – istraživačkim radom koji se temelji na izučavanju antičkih literarnih vrela, epigrafskih izvora i kritičkog osvrtu na literature.</p>																				
Metode izvođenja nastave:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analitička metoda (analiza određenih vojno – političkih i kuturnih događaja kroz podjelu na manje tematske cjeline) 2. Heuristička metoda (posticati studente da kroz međusobni razgovor ili kroz razgovor sa nastavnik dođu do zaključaka o uzročno – posljedičnim vezama u periodu koji se obrađuje) 3. Metoda izučavanja hronologije 																				
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="475 1211 1412 1400"> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Esej / seminar</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralna provjera zn nja</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obavezno prisustvo studenata sa redovnim statusom studiranja uz maksimalno tri odsustva po semestru. Za studente sa vanrednim statusom studiranja obavezno je prisustvo u terminima predviđenim akademskim kalendarom za rad sa vanrednim studentim. • aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te produbljuju prethodna znanja) - evaluacija i praćenja rada studenta tokom semestra • seminarski rad / esej koji predstavlja slobodan izbor studenta unutar ponuđenih tema iz perioda 3.st.p.n.e do 6.st.n.e u kontekstu predrimske helenizma na tlu BiH i rimske uprave 	1.	Prisustvo na nastavi	10	10%	2.	Aktivnost na nastavi	10	10%	3.	Esej / seminar	10	10%	4.	Polusemestralna provjera zn nja	25	25%	5.	Završni ispit	45	45%
1.	Prisustvo na nastavi	10	10%																		
2.	Aktivnost na nastavi	10	10%																		
3.	Esej / seminar	10	10%																		
4.	Polusemestralna provjera zn nja	25	25%																		
5.	Završni ispit	45	45%																		

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

	<ul style="list-style-type: none"> • parcijalna provjera znanja polovinom semestra. Test će biti koncipiran tako da obuhvati gradivo koje će biti izloženo u prvih sedam sedmica nastave • završna provjera znanja koja obuhvata gradivo iz druge polovine semestra. Za studente koji nisu skupili dovoljan broj bodova predviđena je pored pismene (eseja) i usmena provjera znanja. <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <p>Grupa autora 1966. : <i>Kulturna istorija BiH</i>, Sarajevo (poglavlja E.Pašalić i Đ.Basler). BOJANOVSKI 1988. : Ivo Bojanovski, <i>BiH u antičko doba</i>, ANU BiH, Djela knj. LXVI, CBI knj. 6, Sarajevo. PAŠALIĆ 1960. : Esad Pašalić, <i>Antička naselja i komunikacije u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo. PAŠALIĆ 1975. : Esad Pašalić, <i>Sabrano djelo</i>, Sarajevo MESIHOVIĆ 2018. : Salmedin Mesihović, <i>Bitka za Ilirik</i>, Sarajevo. DŽINO & DOMIĆ KUNIĆ 2013: Danijel Džino & Alka Domić Kunić, <i>Rimski ratovi u Iliriku – povijesni antinarativ</i>, Zagreb.</p> <p>Dopunska:</p> <p>ARHEOLOŠKI LEKSIKON BIH, Tom (I - III), 1988.: <i>Arheološki leksikon Bosne i Hercegovine</i>, (ed. BORIVOJ ČOVIĆ), Tom I —III; Mape 1 — 4, Sarajevo. BASLER 1975 — 1976.: Đuro Basler, <i>Rimski metalurški pogon i naselje u dolini Japre</i>, GZM, N. S. Arheologija, sv. XXX — XXXI, 121 — 216, Sarajevo. BUSULADŽIĆ 2008.: Adnan Busuladžić, <i>Umjetnost antičkih mozaika na tlu današnje Bosne i Hercegovine / Ancient mosaics in the territory of Bosnia and Herzegovina</i>, Sarajevo. BUSULADŽIĆ 2011.: Adnan Busuladžić, <i>Rimske vile u Bosni i Hercegovini / Roman Villas in Bosnia and Herzegovina</i>, Sarajevo. BUSLADŽIĆ 2014. : Adnan Busladžić, <i>Antički željezni alat i oprema sa prostora Bosne i Hercegovine</i>, Sarajevo. GRBIĆ 2014.: Dragana Grbić, <i>Plemenske zajednice u Iliriku – predurbane administrativne strukture u rimskim provincijama između Jadrana i Dunava (I - III vek)</i>, Beograd. IMAMOVIĆ 1977.: Enver Imamović, <i>Antički kulturni i votivni spomenici na području Bosne i Hercegovine</i>, Sarajevo MARIĆ 2015.: Almir Marić, <i>Antičko društvo na prostoru današnje Hercegovine</i>, Filozofski fakultet u Sarajevu: rukopis doktorske disertacije, Sarajevo.</p>

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

MESIHOVIĆ 2011.: Salmedin Mesihović, *Antiqvi homines Bosnae*, Sarajevo.
MESIHOVIĆ 2014.: Salmedin Mesihović, *Proconsules, legati et praesides. Rimski namjesnici Ilirika, Gornjeg Ilirika i Dalmacije*, Sarajevo.
MESIHOVIĆ & ŠAČIĆ 2015. : Salmedin Mesihović & Amra Šaćić, *Historija Ilira*, Sarajevo.
PAŠKVALIN 2012.: Veljko Paškvalin, *Antički sepulkralni spomenici s područja Bosne i Hercegovine*, ANU BiH, Djela, LXXXIII, CBI 9, Sarajevo.
RAUNIG 2004.: Branka Raunig, *Umjetnost i religija prahistorijskih Japoda*, ANU BiH, Djela, LXXXII, CBI 8, Sarajevo.
ŠAČIĆ 2011.: Amra Šaćić, *Antički epigrafski spomenici istočne Herecegovine*, Filozofski fakultet u Sarajevu : rukopis magistarskog rada, Sarajevo.
ŠAČIĆ 2016. : Amra Šaćić, *Administrative Organization of Today's Bosnia and Herzegovina during the Roman Empire (I - III century)*, Filozofski fakultet u Ljubljani: rukopis doktorske disertacije, Sarajevo.
ŠAČIĆ BEĆA 2017. : Amra Šaćić Beća *Rimske administrativne jedinice na pretpostavljenoj teritoriji panonskog naroda Oserijatâ: municipium Faustinianum i Servitium / Roman administrative units on the presumed territory of the Pannonian community of the Oseriates: municipium Faustinianum and Servitium*, Glasnik zemaljskog muzeja BiH, sveka / volume 54, 109 – 166, Sarajevo.
ŠKEGRO 1999.: Ante Škegro, *Gospodarstvo rimske provincije Dalmacije*, Zagreb.
VELETOVAC 2014.: Edin Veletovac, *Istočnobosanska rudarska oblast*, ANU BIH Godišnjak, CBI 43, 113 — 121, Sarajevo.
ZOTOVIĆ 2002.: Radmila Zotović, *Population and Economy in the Eastern Part of the Roman Province of Dalmatia*, Oxford.
ZANINOVIĆ 2015.: Marin Zaninović, *Ilirski ratovi*, Zagreb.

KA.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HIS 402	Naziv predmeta: Srednjovjekovna civilizacija		
Ciklus: II	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS bodova: 5
Status: Redovni		Ukupan broj sati: 5 Predavanja 2; Vježbe 2; Seminar 1	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Stjecanje znanja studenata o srednjovjekovnoj civilizaciji evropskog prostora.		
Tematske jedinice:	Antički temelji srednjovjekovne civilizacije. Četiri srednjovjekovne Europe: bizantska, latinska, slavenska i arapsko-islamska. Kristijanizacija Europe: prva srednjovjekovna „globalizacija”. Istočno i zapadno kršdanstvo. Benediktinski samostani na početku monastičke epohe: posrednik antičkih znanja u srednji vijek. Bizant: drugi Rim. Restauracija Rimskog carstva na Zapadu 800. i karolinška renesansa. Razvojni put pisma na Zapadu: druga „globalizacija”. Arapsko-islamski doprinosi zapadnoj civilizaciji. Dirilometodijevska misija: Slaveni kao treći svijet između Rima i Carigrada. Umjetnost kao univerzalni jezik epohe. Francusko-burgundski stil. Stereotipi: odbijanja i privlačenja. Civilizacija i mentalitet		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će moći objasniti najvažnije fenomene srednjovjekovne civilizacije evropskog prostora uključujući četiri njegova dijela: latinski, slavenski, bizantski i arapsko-islamski. Vještine: Razvijanje kritičkog mišljenja, čitanje i analiziranje historijskih izvora i historiografskih tekstova. Kompetencije: Studenti će moći stečeno znanje primjeniti za analiziranje društvenih, ekonomskih i kulturnih aspekata srednjovjekovne civilizacije na evropskom prostoru i izložiti osobne zaključke o procesima razvoja srednjovjekovnih društava.		
Metode izvođenja nastave:	Metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda rada s tekstom, metoda demonstracije, istraživačka, problemska, heuristička metoda.		

KA

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Evaluacija znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti na nastavi, kroz pismene testove u toku semestra, za učešće u odbranama seminarskih radova, kao i na završnom usmenom ispitu. U okviru cjelokupnog predmeta studentima stoji na raspolaganju maksimalno 100 bodova na osnovu kojih se kreira i utvrđuje konačna ocjena.
Literatura²:	Obavezna: 1. Le Goff, J. (1974, 1998) Srednjovjekovna civilizacija zapadne Evrope. Beograd. Zagreb. 2. Le Goff, J. (1982) Intelektualci u srednjem vijeku. Zagreb. 3. Le Goff, J. (1993) Srednjovjekovni imaginarij. Zagreb. 4. Lopez, R. (1978) Rođenje Evrope. Zagreb. 5. Ostrogorski, G. (1959) Istorija Vizantije. Beograd. 6. Šunjid, M. (1980) Hrestomatija izvora za opštu istoriju srednjeg vijeka. Sarajevo. Dopunska: 1. Bloch, M. (1958) Feudalno društvo. Zagreb. 2. Dvornik, F. (1962) The Slavs in European History and Civilization, Rutgers New Brunswick – New Jersey. 3. Hiti, F. (1967) Istorija Arapa. Sarajevo. 4. Le Goff, J. (1997) Za jedan drugi srednji vek. Novi Sad. 5. Szűcs, J. (1983) The Three Historical Regions of Europe. U: AHASH. 29. 2–4. Budapest. 6. Tuchman, B. (1984) Daleko zrcalo (Zlosretno XIV stoljeđe). I-II. Zagreb

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HIS 412	Naziv predmeta: Bosansko društvo u srednjem vijeku		
Ciklus: II	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 4 sata Predavanja - 1 Vježbe - 1 Seminar - 2		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	---		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Nadograditi prethodno stečena znanja s posebnim osvrtom na društvene prilike i odnose u srednjovjekovnoj Bosni.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje s predmetom; Pregled izvora i literature; 2. Problemi društvene historije; Historijat i metodologija proučavanja srednjovjekovnog bosanskog društva 3. Prvi podaci o društvenim odnosima u srednjovjekovnoj Bosni; 4. Pojava društvenih elita; Oblici individualnog i kolektivnog identiteta; 5. Zemljoposjednički odnosi - Plemenita baština; Društvene strukture i hijerarhija; Veze lične zavisnosti i rast bosanskog plemstva; Srodstvena terminologija 6. Društvena mobilnost i pojava novog plemstva; Društvene promjene izazvane osmanskim osvajanjem 7. Selo i privreda; Zemljoradnja, stočarstvo, zanatstvo; Priroda; Vlasi 8. Trgovina i Dubrovčani; Dubrovačke kolonije; Saobraćaj i putevi 9. Rudarstvo i Sasi; Zdravstvo i zdravstvene prilike 10. Urbanizacija – gradski život 11. Pravo i zakonodavstvo; Pravni propisi i običaji; Porezi i dažbine 12. Dvor i kultura; dvorsko društvo i aristokracija; Viteštvo; 13. Muzika i zabava; Umjetnost; Svakodnevni život 14. Žene; Roblje; Brak 15. Crkva i vjera – Krstijani i franjevci; Jezik i pismenost; Stećci		
Ishodi učenja:	Znanje: Razumijevanje pojave društvenih slojeva i hijerarije, oblika individualnog i kolektivnog identiteta, veza lične zavisnosti, zemljoposjedničkih odnosa, te zemljoradnje, stočarstva, zanatstva, trgovine, rudarstva, urbanizacije, vjere i kulture. Vještine: Rad sa suvremenim historijskim izvorima i referentnom literaturom, te sposobnost samostalnog zaključivanja o društvenim fenomenima iz prošlosti. Kompetencije: Raspravljavanje o teoriji i metodologiji društvene historije, prepoznavanje relevantnih aspekata društvene stvarnosti te historijskih procesa i struktura, kao i razumijevanje njihovog		

KA

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

	funkcioniranja u različitim razdobljima prošlosti.
Metode izvođenja nastave:	Metoda usmenog izlaganja; metoda razgovora; metoda rada s tekstom; metoda demonstracije; frontalni, individualni rad, rad u skupini i rad u paru.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Evaluacija znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti na nastavi, kroz pismene testove u toku semestra, za učešće u odbranama seminarskih radova, kao i na završnom usmenom ispitu. U okviru cjelokupnog predmeta studentima stoji na raspolaganju maksimalno 100 BODOVA na osnovu kojih se kreira i utvrđuje konačna ocjena.
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Enver Redžić (ur.), <i>Prilozi za istoriju Bosne i Hercegovine I. Društvo i privreda srednjovjekovne bosanske države</i>, Sarajevo, 1987; - Sima Ćirković, <i>Rabotnici, vojnici, duhovnici – Društva srednjovekovnog Balkana</i>, Beograd, 1997. <p>Dopunska:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anto Babić, <i>Iz istorije srednjovjekovne Bosne</i>, Sarajevo, 1972; - Esad Kurtović, <i>Konj u srednjovjekovnoj Bosni</i>, Sarajevo, 2014; - Smilja Marjanović-Dušanić – Danica Popović (ur.), <i>Privatni život u srpskim zemljama srednjeg veka</i>, Beograd, 2004.

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

JK

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HIS 419		Naziv predmeta: Trgovina u srednjovjekovnoj Bosni	
Ciklus: II	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS bodova: 4
Status: Redovni		Ukupan broj sati: 4 Predavanja 3; Seminar 1	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Stjecanje znanja studenata o trgovini u srednjovjekovnoj Bosni.		
Tematske jedinice:	Upoznavanje s nastavnim planom i programom. Izvori i literatura o trgovini u Bosni u srednjem vijeku. Razvoj privrede u Bosni: zemljoradnja, stočarstvo i rudarstvo. Glavna roba u Bosni: plemeniti metali, olovo, vosak. Carine. Strani i domaći trgovci. Trgovačka društva. Izvozna i uvozna trgovina. Karavanska trgovina. Glavni privredni centri.		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će moći objasniti i izložiti najvažnije aspekte trgovine na prostoru srednjovjekovne bosanske države. Vještine: Razvijanje kritičkog mišljenja, čitanje i analiziranje historijskih izvora i historiografskih tekstova. Kompetencije: Studenti će moći stečeno znanje primjeniti za sagledavanje i utvrđivanje privrednog i ekonomskog razvitka srednjovjekovne Bosne te na osnovu usvojenih saznanja kreirati i izložiti osobna zapažanja i zaključke.		
Metode izvođenja nastave:	Metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda rada s tekstom, metoda demonstracije, istraživačka, problemska, heuristička metoda.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Evaluacija znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti na nastavi, kroz pismene testove u toku semestra, za učešće u odbranama seminarskih radova, kao i na završnom usmenom ispitu. U okviru cjelokupnog predmeta studentima stoji na raspolaganju maksimalno 100 bodova na osnovu kojih se kreira i utvrđuje konačna ocjena.		

¹ Strukturom bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Literatura²:

Obavezna:

1. Desanka Kovačević, Trgovina u srednjovjekovnoj Bosni, Sarajevo 1961.
2. Esad Kurtović, Konj u srednjovjekovnoj Bosni, Sarajevo 2014.

Dopunska:

1. Prilozi za historiju Bosne i Hercegovine I (privreda), ANU BiH, Sarajevo 1987.
2. Desanka Kovačević-Kojid, Gradska naselja srednjovjekovne bosanske države, Sarajevo 1978.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HIS 420	Naziv predmeta: Kreativna nastava historije		
Ciklus: II	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS bodova: 7
Status: Obavezni	Ukupan broj sati: 1P+3V Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 1 Vježbe 3 Seminar Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj nastavnog predmeta Kreativna nastava historije je teoretski osposobiti studente/studentice za kreativno izvođenje nastave historije u školi. Studenti stiču teoretska i praktična znanja o različitim tehnikama, oblicima, metodama rada u nastavi i motivacijskim tehnikama, , te razvijaju se opće i specifične studentske kompetencije potrebne za uspješno poučavanje nastave historije.		
Tematske jedinice:	Motivacija u nastavi historije. Motivacijske tehnike. Grupni rad. Individualni rad. Nastavne metode. Metode aktivnog učenja i samostalnog zaključivanja. Usmeno izlaganje. Razgovor. Rad sa historijskim izvorima. Rad sa historijskim tekstom. Multiperspektivnost. Korištenje vizualnih izvora. Spomenici kao historijski izvor u nastavi. Televizija, film i dokumentarni film. Terenska nastava. Simulacije i inscenacije. Usmena historije. Mape uma. Oluja ideja. Problemska nastava. Projektna nastava. Studija slučaja. Informatička tehnologija i njena primjena u nastavi historije. Kvizovi.		
Ishodi učenja:	Znanje: Upoznati osnovne pojmove, metode i tehnike koji se vežu za izvođenje nastave historije, kao i njihov značaj u obrazovanju i odgoju učenika. Upoznati didaktičko-metodičke karakteristike savremene nastave povijesti. Usvojiti osnovna teorijska znanja i metodološke postavke savremene historiografije o učenju i poučavanju historije u nastavnom procesu. Vještine: Osposobljavati se pripremanje i izvođenje pojedinih nastavnih sati. Osposobljavati se za praćenje, provjeravanje i ocjenjivanje učeničkih postignuća.		

FA.

	<p>Osposobljati se za korištenje raznovrsnih nastavnih metoda, kao i upotrebu nastavnih sredstava i pomagala.</p> <p>Kompetencije: Diskusija, kritičko mišljenje, samostalno planiranje i izvođenje nastave</p>																												
Metode izvođenja nastave:	<p>Nastava se izvodi u obliku predavanja uz demonstraciju osnovnih nastavnih metoda koji su sadržaj predmeta Kreativna nastava historije. Korištenje različitih medija komuniciranja kao i informaciono-komuniacijske tehnologije.</p>																												
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<table border="1" data-bbox="497 689 1437 1048"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Praktični zadatak 1</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Praktični zadatak 2</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Studenti/studentice su obavezni redovno pohađati i aktivno sudjelovati u nastavi.</p> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata pćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za prisustvo nastavi i aktivno sudjelovanje moguće je dobiti ukupno 10 bodova. • Tokom izvođenja nastave studenti/studentice će imati obavezu pripremanja dva praktična zadatka sa primjenom pojedinih nastavnih metoda te korištenja nastavnih sredstava i pomagala. Za svaki od praktičnih zadataka moguće je osvojiti po 15 bodova. • Polusemestralni ispit koji se polaže na temelju obavezne literature polaže se u 8. sedmici semestra. Na polusemestralnom ispitu moguće je osvojiti ukupno 30 bodova. • Završni ispit polaže se na kraju semestra u dva termina na temelju obavezne literature. Na završnom ispitu moguće je osvojiti ukupno 30 bodova. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja	30	30	2.	Aktivnost	10	10	3.	Praktični zadatak 1	15	15	4.	Praktični zadatak 2	15	15	5.	Završni ispit	30	30	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prva provjera znanja	30	30																										
2.	Aktivnost	10	10																										
3.	Praktični zadatak 1	15	15																										
4.	Praktični zadatak 2	15	15																										
5.	Završni ispit	30	30																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Literatura²:	<p>Obavezna: Robert Stradling, Nastava europske povijesti 20. stoljeća, Zagreb: Srednja Europa, 2003. Luisa Black, Priručnik za nastavnike historije u Bosni i Hercegovini, Vijeće Evrope, 2008.</p>																												

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Marko Mušanović, Mario Vasilj, Sonja Kovačević, Vježbe iz didaktike, HFD, Rijeka 2010.

Dopunska:

Lorin Anderson (ur.), Nastava orijentirana na učenje: vodič za nastavnike usmjerene na postignuća, Thessaloniki, 2014.

Danijela Trškan, Motivacijske tehnike u nastavi, Povijest u nastavi, vol. IV, Br. 7, Zagreb 2006, 19-28.

Ivan Ivić, Ana Pešikan, Slobodanka Antić, Aktivno učenje, Priručnik za primenu metoda aktivnog učenja/nastave, Institut za psihologiju, Beograd 2001.

Senaid Hadžić, Azem Kožar, Metodika nastave historije, Tuzla 2006

Vladimir Vego, Metodika nastave povijesti, Mostar 1998;

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HIS 468b	Naziv predmeta: Vojna organizacija u Osmanskom carstvu		
Ciklus: II	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS bodova: 2
Status: Izborni	Ukupan broj sati: 2 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 1 Vježbe 1 Seminar Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	da studenti razumiju vojno uređenje u Osmanskom carstvu i Bosanskom ejaletu; da kompariraju osmansku vojnu organizaciju u klasičnom razdoblju sa onom u reformskom, kao i osmansku vojsku sa vojskama evropskih sila; da analiziraju osmansku vojnu taktiku s posebnim akcentom na odnos prema civilima u toku ratnih operacija i poslije njih; da se studenti osposobljavaju za razumijevanje uzročno-posljedičnih veza, na primjeru odnosa između pravnog i društvenog statusa vojnika i ratnog potencijala osmanske vojske kao jednog od temelja osmanske države.		
Tematske jedinice:		Upoznanje s nastavnim planom i programom i najznačajnijim izvorima i literaturom za ovaj kolegij.	
		Rat kao fenomen u historiji Osmanskog carstva.	
		Timarsko-spahijski sistem – temelj vojne organizacije.	
		Vojna organizacija Carstva u klasičnom periodu.	
		Spahije.	
		Bosanske spahije.	

FA

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

	Janičari.
	Tvrđavske posade.
	Kapetanije i kapetani u Bosni.
	Ostali vojni rodovi.
	Pomorske snage.
	Vojna organizacija u kontekstu osmanskih reformi u 19. stoljeću.
	Nova vojska.
	Vojna reforma u Bosni.
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Poznavanje i razumijevanje historijskog kretanja kao i razumijevanje i komparativno vrednovanje društvenih promjena na odnosu staro – novo (klasični sistem – reforme).</p> <p>Vještine: Sposobnost kritičkog čitanja historijskih izvora i vrednovanja historiografskih tekstova na višoj misaonoj razini. Sposobnost detektovanja ideoloških narativa (i drugih konstrukata) u historiografiji i njihove dekonstrukcije.</p> <p>Kompetencije: Primjena stečenog konkretnog znanja o pojedinim događajima i vremenski kraćim procesima za razumijevanje cjeline i općih društvenih procesa.</p> <p>Osposobljavanje za samostalno stvaranje na nivou prilagođenom drugom ciklusu studija.</p>
Metode izvođenja nastave:	Predavanje, vježbe, radionice, grupni rad, individualni rad
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na zvršnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Pismena polusemestralna provjera znanja 35 bodova (35%), Pismena provjera znanja na kraju semestra za drugi dio semestra 35 bodova (35%), Esej 20 bodova (20) Aktivnost u nastavi 10 bodova (10%).</p>

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Historija osmanske države i civilizacije</i>, (ur: E. Ihsanoglu), Sarajevo, 2004. 2. <i>Historija naroda Jugoslavije</i>, II, Zagreb 1959. 3. A. Aličić, <i>Uređenje bosanskog ejaleta od 1789. do 1878.godine</i>, Sarajevo, 1983. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M. Vasić, <i>Martolosi u jugoslovenskim zemljama pod turskom vladavinom</i>, Sarajevo 1967, str. 288. 2. H. Kreševljaković, <i>Kapetanije u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo, 1954. 3. “Osmanska vojska i policija u bosanskom vilajetu od 50-tih do 70-tih godina XIX vijeka”, <i>Godišnjak društva istoričara Bosne i Hercegovine</i>, 37, (1986), Sarajevo 1986.
--------------------------------	---

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HIS 469a	Naziv predmeta: Nacionalni mitovi na Balkanu		
Ciklus: II	Godina: I	Semestar: Prvi	Broj ECTS bodova: 2
Status: Izborni	Ukupan broj sati: 2 Predavanja 1 Vježbe 1		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Razumjeti kontekste u kojima izrastaju nacionalni mitovi, te načine na kojima se ti mitovi upotrebljavaju u političkom životu.		
Tematske jedinice:	Upoznavanje sa sadržajem predmeta. Tipologije i teorije o naciji i nacionalizmu i nacionalni mitovi. Nacionalni i politički mitovi. Simboli, nacionalni mitovi i državni identitet. Mit o pobjedi i identifikacija s herojima; mit o neprijatelju. Albanski nacionalni mitovi. Makedonski nacionalni mitovi. Bugarski nacionalni mitovi. Polusestrialna provjera znanja studenata. Crnogorski nacionalni mitovi. Mit o nebeskoj Srbiji. Hrvatski nacionalni mitovi. Bošnjački nacionalni mitovi. Upotreba nacionalnih mitova u ratovima na Balkanu koncem 20. stoljeća. Kraj panslavenskog mita. Historija i nacionalna mitologija. Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave). Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu.		
Ishodi učenja:	Sposobnost razlikovanja historije i mita.		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, vježbe.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: <ul style="list-style-type: none"> • Na provjeri znanja (40 bodova) – test, studenti pokazuju koliko su savladali i usvojili činjenice i faktografiju. • Na provjeri znanja –(40 bodova)- završni pismeni, studenti pokazuju koliko mogu samostalno povezivati i interpretirati historijske procese. • Esej – (10 bodova) - studenti kritički predstavljaju jednu historijsku temu. • Prisustvo nastavi i aktivnosti (10 bodova) – studenti su obavezni prisustvovati nastavi, te biti aktivni (postavljati pitanja na kraju predavanja, diskutirati o temama o kojima se iz vodi nastava,		

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

KA

	<p>aktivno sudjelovati na vježbama i seminarima). Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - <i>izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</i> b) 9 (B) - <i>iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</i> c) 8 (C) - <i>prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</i> d) 7 (D) - <i>općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</i> e) 6 (E) - <i>zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</i> f) 5 (F, FX) - <i>ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</i></p>
<p>Literatura²:</p>	<p><i>Obavezna:</i> 1. Benedict Anderson (1990), <i>Nacija: zamišljena zajednica. Razmatranja o porijeklu i širenju nacionalizma.</i> Zagreb. 2. Eric J. Hobsbawm (1993), <i>Nacije i nacionalizam.</i> Zagreb. 3. George Schopflin i Geoffrey Hosking (1997), <i>Myths and Nationhood.</i> London. 4. Raul Žirarde (2000), <i>Politički mitovi i mitologije.</i> Beograd 5. Kamberović, H. (ur.) (2003) <i>Historijski mitovi na Balkanu</i> (zbornik radova). Sarajevo. <i>Dopunska:</i> 1. Stef Jansen (2005), <i>Antinacionalizam.</i> Beograd. 2. Vjekoslav Perica (2006), <i>Balkanski idoli, I i II.</i> Beograd. 3. Miodrag Popović (2007), <i>Vidovdan i časni krst. Oglad iz književne arheologije.</i> Beograd. 4. Majkl Bilig (2009), <i>Banalni nacionalizam.</i> Beograd. 5. Dubravka Stojanović (2009), <i>Ulje na vodi. Ogladi iz istorije sadašnjosti Srbije.</i> Beograd. 6. Ivan Čolović (2016), <i>Smrt na Kosovu polju.</i> Beograd.</p>

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
Historija osmanske države i civilizacije

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HIS 404	Naziv predmeta: Historija osmanske države i civilizacije		
Ciklus: II	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 6
Status: Obavezni	Ukupan broj sati: 5 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 2 Vježbe 2 Seminar 1 Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa historiografskim predodžbama o povijesti osmanske države i civilizacije te osposobljavanje studenata da sadržajno i problemski nadograđuju i produbljuju temeljna znanja koja su o ovoj problematici stečena na prvom ciklusu. Na polju vještina, cilj predmeta je osposobljavanje studenta da razvijaju kritičko mišljenje, unapređuju kreativni izraz, vode konstruktivan dijalog, baziran na međusobnom poštovanju i uvažavanju različitosti, te da razvijaju vještinu argumentiranog i pedagoški utemeljenog prezentiranja složenih problema osmanske društveno-ekonomske povijesti stručnom auditoriju, kao i učenicima i široj publici koja nema potrebna predznanja o osmanskoj povijesti.		
Tematske jedinice:	Osmanski politički diskurs: ideje o državi i vlasti. Osmanske predodžbe o svijetu i vremenu. Centralna i provincijska vlast. Birokracija. Osmansko pravo. Sudski sistem. Nemuslimanske zajednice u osmanskom društvenom i kulturalnom kontekstu. Dvor i dvorska kultura. Osmanska ekonomija. Osmanska država i ubiranje prihoda. Repräsentacija Osmanlija u zapadnoevropskim narativima. Gradska kultura. Arhitektura. Umjetnost. Svakodnevni život. Kultura žena. Kultura knjige. Osmanska vojna organizacija. Školstvo i obrazovanje. Osmanlije i kultura islama.		
Ishodi učenja:	Znanje:		

JKO

	<p>Studenti stječu znanja o načinima na koje je historiografiji predstavljena povijest osmanske države i civilizacije u periodu od njenih početaka do proglašenja tanzimatskih reformi. Razumiju kulturalno naslijeđe koje su Osmanlije baštinile od prethodnih islamskih država i zemalja mediteranskoga svijeta te su upoznati s imperijalnim kontekstom i načinima na koje se kroz interakciju i komunikaciju kroz stoljeća gradila i mijenjala civilizacijska dostignuća, počevši od državne i društvene organizacije do intelektualne misli i materijalne kulture. Razumijevaju civilizacijske tekovine u centru osmanske države, bogatstvo regionalnih različitosti u osmanskim provincijama te kompleksnost i višeslojnost odnosa centar-periferija. Upoznati su sa relevantnom naučnom i stručnom literaturom te imaju znanje o mogućnostima dekonstruiranja, tumačenja i kritičkog valoriziranja raznovrsnih diskursa i perspektiva koji detektiraju u primarnim izvorima osmanske i neosmanske provenijencije. Posjeduju stručna znanja o akademskim strategijama i metodološkim postupcima pomoću kojih je moguće evaluirati i analizirati predodžbe o prošlosti koji se susreću u suvremenim historiografskim prikazima.</p> <p>Vještine: Student pokazuje sistematično razumijevanje i savladavanje znanja koja se odnose na historiju osmanske države i civilizacije. Može primijeniti stečena znanja na rješavanje problema unutar šireg interdisciplinarnog konteksta te može kreativno djelovati, konceptualno i apstraktno razmišljati. Primjenjuje osnovne postulate kritičke misli, logički argumentira svoje stavove i upotrebljava stečene vještine u rješavanju historijskih problema na nivou složenosti koji odgovara drugom ciklusa studija.</p> <p>Kompetencije: Može integrirati znanje, bavi se složenim problemima, formulira sudove na osnovu sakupljenih informacija o načinima reprezentacije osmanske povijesti. Može svoje zaključke prezentirati u formi stručnog rada, uspješno vodi akademsku komunikaciju i prenosi svoje ideje auditoriju koji je specijaliziran i koji nije specijaliziran u znanstvenom polju Historija, oblast Humanističke discipline.</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Metoda usmenog izlaganja. Metoda razgovora. Metoda rada s tekstom. Metoda praktičnih radova. Problemska metoda. Istraživačka metoda.</p>
<p>Metode provjere znanja sa strukturom</p>	<p>Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu</p>

ocjene¹:	precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. İhsanoğlu E. (ur.) (2004) <i>Historija osmanske države i civilizacije</i>. Sarajevo. 2. İhsanoğlu E. (ur.) (2008) <i>Historija osmanske države i civilizacije 2</i>. Sarajevo. 3. Faroqhi S. (2009) <i>Sultanovi podanici: kultura i svakodnevica u Osmanskom carstvu</i>. Zagreb. 4. Inaldžik, H. (1974), <i>Osmansko carstvo: klasično doba 1300-1600</i>. Beograd. 5. Jezernik, B. (ur.) (2010), <i>Imaginarni Turčin</i>. Beograd. 6. Braude, B. i Lewis, B. (ur.) (2009), <i>Kršćani i Jevreji u Osmanskoj carevini</i>. Sarajevo. <p>Dodatna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ćehajić, Dž. (1986) <i>Derviški redovi</i>. Sarajevo. 2. <i>Gradovi i gradska kultura na Balkanu (XV-XIX vek)</i> (1988). Beograd. 3. Hadžibegić, H. (1966) <i>Džizja ili harač</i> POF 3-4. 4. Kasumović, F. (2010), "Koncept dobročinstva i poreska oslobođenja u Osmanskom carstvu", <i>POF</i> 60. 5. Sućeska, A. (1961), "Promjene u sistemu izvanrednog oporezivanja u Turskoj u XVII st." u: POF X-XI. 6. Ramadan, S. (1984), <i>Islamsko pravo: izvor i razvoj</i>. Sarajevo. 7. Begović, M. (1963). <i>Vakufi u Jugoslaviji</i>. Beograd.

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HIS 401	Naziv predmeta: Intelektualna historija Evrope 1500-1918										
Ciklus: II	Godina: I	Semestar: 2	Broj ECTS bodova: 6								
Status:	Ukupan broj sati: 5 Predavanja 3 Vježbe 1 Seminar 1										
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet										
Preduslov za upis:	Nema										
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je da student shvate dinamiku društvenih promjena u različitim povijesnim razdobljima te da ih povežu s razvojem vodećih ideja u različitim disciplinama. Cilj je student uputiti na analizu intelektualne misli, koju treba vezati uz kontekst vremena kao i uočiti dvosmjerni proces ostvarivanja utjecaja: intelektualac-društvo.										
Tematske jedinice:	Osnovni pojmovi i metodološki izazovi izučavanja intelektualne historije. Sazrijevanje kritičke misli u period humanizma i renesanse. Borba renesansnih umjetnika za status intelektualca. Ka modernoj državi: politička misao u 16. stoljeću. Utopisti. Razvoj prirodnih znanosti u 17. stoljeću. Empiristi i racionalisti. <i>Čovjek od pera</i> : profil prosvjetitelja. Utopijski i znanstveni socijalizam. Feminizam u dugom 19. stoljeću. Klasični liberalizam. Darwinizam/socijalni darvinizam. Razvoj historiografije u 19. stoljeću.										
Ishodi učenja:	Znanje: Student je u stanju povezati stečeno znanje s informacijama koje su bile dostupne na I ciklusu studija, na predmetu koji tretira evropsku historiju u periodu od 1500. do 1918. Vještine: Student može konceptualno i apstraktno promišljati o važnim pitanjima iz intelektualne historije. U stanju je primijeniti zaključke na trenutna istraživanja. Kompetencije: Student je spreman na timski rad, kritičko promišljanje i donošenje zaključaka na osnovu ograničenog broja informacija.										
Metode izvođenja nastave:	Metoda dijaloga, metoda rada s tekstom, metoda demonstracije, problemska metoda										
Metode provjere znanja sa strukturom	<table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> </tbody> </table>			R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi	10	10
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)								
1.	Aktivnost na nastavi	10	10								

Ka.

ocjene¹:	2.	Esej/seminarski rad	10	10
	3.	Polusemestralni ispit	40	40
	4.	Završni ispit	40	40
	5.			
	Ukupno: __100__ bodova			100%
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Euđenio Garin, <i>Čovek renesanse</i>, Clio, Beograd 2005. 2. Mišel Vovel (ur.), <i>Čovek doba prosvećenosti</i>, Clio, Beograd 2006. 3. Branimir Janković (priređio), <i>Dijalog s povodom 6: Intelektualna historija</i>, FF Press, Zagreb 2013. 4. Marvin Peri, <i>Intelektualna istorija Evrope</i>, Clio, Beograd 2000. 5. John Schwarzmantel, <i>Doba ideologije: političke ideologije od Američke revolucije do postmodernih vremena</i>, AGM, Zagreb 2006. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Filozofska hrestomatija</i>, tomovi III, VI, X 2. Charles 1976. (tom I-IV) Moraze, <i>Historija čovječanstva: kulturni i naučni razvoj-19. stoljeće</i>, Zagreb 			

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

KA

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: FIL HIS 414	Naziv predmeta: Bosanskohercegovačko društvo od kraja 18. stoljeća do 1918.		
Ciklus: II	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 6
Status: Obevezni	Ukupan broj sati: 5 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 2 Vježbe 2 Seminar 1 Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...		
Učesnici u nastavi	Učesnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj ovog predmeta je da studenti razumiju specifičnosti društvenog razvoja Bosne i Hercegovine u dugom 19. stoljeću, sličnosti i razlike u nacionalnim pokretima i nacionalnom razvoju bosanskohercegovačkih naroda, kao i utjecaj konteksta (austroougarskog, osmanskog) i okruženja (Srbija, Hrvatska, Crna Gora) na unutrašnji razvoj i međusobne nacionalno-političke odnose. Osposobljavaju se da kompariraju položaj društvenih grupa u poznom osmanskome i austroougarskom razdoblju. Na višoj misaonoj razini propitivati će se odnos ideologije, politike i života društvenih grupa i pojedinaca, posebno koristeći suprotstavljene historiografske inerpertacije istih pojava i procesa. Cilj je, također, da se studenti osposobljavaju za kritičko vrednovanje historiografske literature, samostalan rad na izvorima i vrednovanje nacionalnih i državnih politika iz perspektive civilizacijskog napretka i poštivanja različitosti,		
Tematske jedinice:	Upoznanje s nastavnim planom i programom i najznačajnijim izvorima i literaturom za ovaj kolegij.		
	Bosanskohercegovačko društvo 19. stoljeća pod osmanskome vlašću - Bosanskohercegovačko društvo pod austroougarskom vlašću: usporedba.		
	Homogeno ili heterogeno društvo – različite interpretacije u historiografiji.		

FA

		Homogeno ili heterogeno društvo – različita viđenja u putopisnoj i ljetopisnoj literaturi.
		Bosanskohercegovačko društvo u istočnoj krizi (uzroci ustanka) – različite interpretacije u historiografiji.
		Utjecaj istočne krize na bosanskohercegovačko društvo.
		Grad i selo, Svakodnevni život (osmansko razdoblje).
		Nacionalizacija bosanskohercegovačkog društva. Nacionalna politika Austro-Ugarske.
		Nacionalne politike – proces institucionalizacije nacija.
		Bošnjaštvo - različite interpretacije u historiografiji.
		Komparacija – vjerski i/ili nacionalni identitet.
		Vjerski život i vjerske zajednice
		Iza linije fronta – Bosanskohercegovačko društvo u I svjetskom ratu.
		Grad i selo, Svakodnevni život (austrougarsko razdoblje).
Ishodi učenja:		<p>Znanje: Poznavanje i više misaono razumijevanje glavnih karakteristika historijskog kretanja, kao i razumijevanje i komparativno vrednovanje društvenih promjena iz perspektive univerzalnih ljudskih vrijednosti, posebno slobode i jednakosti, i pojedinaca i kolektiva</p> <p>Vještine: Sposobnost kritičkog čitanja historijskih izvora i vrednovanja historiografskih tekstova na višoj misaonoj razini. Sposobnost detektovanja ideoloških narativa (i drugih konstrukata) u historiografiji i njihove dekonstrukcije.</p> <p>Kompetencije: Primjena stečenog konkretnog znanja o pojedinim događajima i vremenski kraćim procesima za razumijevanje cjeline i općih društvenih procesa (na primjerima društvenih promjena i nacionalizacije bosanskohercegovačkog stanovništva). Osposobljavanje za samostalno stvaranje na nivou prilagođenom drugom ciklusu studija.</p>
Metode izvođenja nastave:		Predavanje, seminar, vježbe, radionice, grupni rad, individualni rad
Metode provjere		Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po

JKS.

<p>znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Polusemestralna pismena provjera znanja 30 bodova (30%), SeminarSKI rad ili esej 10 bodova (10%) Aktivnost u nastavi 10 bodova (10%), Završni pismeni i usmeni ispit 50 bodova /50%/, (Pismena provjera znanja za drugi dio semestra 30 bodova i Završni usmeni ispit 20 bodova). Da bi student pristupio završnom usmenom ispitu nužno je da sakupi minimalno 40 bodova (50% od ukupnog broja bodova do završnog usmenog ispita).</p>
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aličić A. S. (1996), Pokret za autonomiju Bosne od 1831. do 1832. godine, Sarajevo. 2. Čubrilović V. (1996) Bosanski ustanak 1875-1878, Beograd. 3. Dedijer V. (1966) Sarajevo 1914, Beograd. 4. Ekmečić M, (1973), Ustanak u Bosni 1875-1878, Sarajevo. 5. Grandits H. (2014), Multikonfesionalna Hercegovina-vlast i lojalnost u kasnoosmanskom društvu, Sarajevo. 6. Imamović M. (1976), Pravni položaj i unutrašnji politički razvitak B i H od 1878. do 1914., Sarajevo. 7. Kraljačić T. (1987), Kalajev režim u Bosni i Hercegovini 1882-1903, Sarajevo. 8. Popović V. (1949) Agrarno pitanje u Bosni i turski neredi za vreme reformnog režima Abdul-Medžida, Beograd. 9. Prilozi, 34, (2005), Sarajevo. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Čokorilo P.-J.Pamučina-S.Skenderova (1976), Ljetopisi, Sarajevo. 2. Hadžibegović I.(1991). Bosanskohercegovački gradovi na razmeđu 19. i 20. stoljeća, Sarajevo. 3. Giljferding A. (1972); Putovanje po Heregovini, Bosni i Staroj Srbiji, Sarajevo. 4. Juzbašić Dž. (1999), Nacionalno-politički odnosi u bosanskohercegovačkom Saboru i jezičko pitanje (1910-14), Sarajevo. 5. Juzbašić Dž. (2002), Politika i privreda u B i H pod austrougarskom upravom, Sarajevo. 6. Kamberović H. (2005), Begovski zemljišni posjedi u Bosni i Hercegovini od 1878. do 1918, Sarajevo. 7. Kasumović A. (2016): Austrougarska trgovinska politika u Bosni i Hercegovini 1878-1914, Sarajevo.

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

8. Kasumović F. (2014), Osmanska agrarna politika i nadmetanje za zemlju u jugoistočnoj Evropi, Anali Gazi Husrev-ebgove biblioteke. Sarajevo.
9. Okey R. (2007): Taming Balkan Nationalism. The Habsburg „Civilizing Mission“ in Bosnia 1878-1914, Oxford University Press, New York.
10. Pasko V. (1958), Bosna i Hercegovina za vrijeme misije Dževdet-efendije, Sarajevo.
11. Prilozi za istoriju B i H, II, (1987), Sarajevo.
12. Radušić E., (2013), Bosna i Hercegovina u britanskoj politici od 1857. do 1878, Sarajevo.
13. Tepić I. (1988), Bosna i Hercegovina u ruskim izvorima (1856-1878), Sarajevo.
14. Šehić Z. (2007), U smrt za cara i domovinu, Sarajevo.
15. Younis H. (2007), Skice porodičnog života u Sarajevu posljednjih decenija osmanske vladavine, Prilozi. (33-68)

FA

 	UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
		Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: FIL HIS 417	Naziv predmeta: Metodika nastave historije za srednje škole I		
Ciklus: II	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 10
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 2P+4V Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 2 Vježbe 4 Seminar Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj nastavnog predmeta Metodika nastave historije za srednje škole I je teoretski osposobiti studente/studentice za samostalno izvođenje nastave historije u srednjoj školi. Studenti stiču teoretska i praktična znanja o osnovnim pojmovima iz predmeta historija u srednjim školama, te razvijaju se opće i specifične studentske kompetencije potrebne za uspješno poučavanje nastave historije u srednjim školama.		
Tematske jedinice:	Historija kao nastavni predmet u srednjim školama; Školski sistem u Bosni i Hercegovini. Zakonski okvir; Nastava historije u srednjim školama. Nastavni planovi i programi i kurikulumi u srednjim školama. Izrada godišnji, mjesečnih i sedmičnih planova; Mjesto i položaj nastave historije u srednjim školama u Europi. Zakonska legislativa i standardi; Nastavne metode i oblici rada u nastavi historije u srednjim školama; Ciljevi i zadaci nastave historije. Materijalni, funkcionalni i odgojni zadaci nastave historije. Definiranje i određivanje ciljeva. Ishodi učenja. Revidirana Bloomova taksonomija. Pripremanje nastavnog sata i oblikovanje ishoda. Priprema i dijelovi pripreme nastavnog sata; Oblici i tipovi nastavnih sati; Nastavna sredstva i pomagala u nastavi historije u srednjim školama: Udžbenik u nastavi historije u srednjim školama. Udžbenici i multiperspektivnost. Informatička tehnologija i njena primjena u nastavi historije. Vrednovanje i ocjenjivanje učeničkog rada u nastavi povijesti; Nastavnik i njegova uloga.		

<p>Ishodi učenja:</p>	<p>Znanje: Upoznati osnovne pojmove i zadatke koji se vežu za predmet metodika nastave historije, kao i njihov značaj u obrazovanju i odgoju učenika. Upoznati značaj, razvoj metodike nastave historije i savremene poglede na nastavu historije.</p> <p>Upoznati mjesto i ulogu nastave historije u obrazovnom sistemu Bosne i Hercegovine te ulogu i značaj nastavnih planova i programa za srednje škole. Upoznati ulogu nastave historije u Evropi te preporuke i standarde za uspješno izvođenje nastave historije u Evropi.</p> <p>Upoznati didaktičko-metodičke karakteristike savremene nastave povijesti. Usvojiti osnovna teorijska znanja i metodološke postavke savremene historiografije o učenju i poučavanju historije u srednjim školama.</p> <p>Upoznati i kritički promišljati o odgojno-obrazovnim ciljevima nastave historije I ishodima učenja prema Bloomovoj taksonomiji, znati ih odrediti prilikom planiranja nastave i pripremanja pojedinih nastavnih satova.</p> <p>Vještine: Osposobljavati se za izradu godišnjih planova te planiranje, pripremanje i izvođenje pojedinih nastavnih satova.</p> <p>Osposobljavati se za praćenje, provjeravanje i ocjenjivanje učeničkih postignuća. Osposobljavati se za kreativan pristup pripremanju nastave. Osposobljavati se za korištenje raznovrsnih nastavnih metoda, kao i upotrebu nastavnih sredstava i pomagala.</p> <p>Kompetencije: Diskusija, kritičko mišljenje, samostalno planiranje i izvođenje nastave</p>																																				
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Nastava se izvodi u obliku predavanja uz demonstraciju osnovnih nastavnih metoda koji su sadržaj predmeta Metodika nastave historije za srednje škole 1. Korištenje različitih medija komuniciranja kao i informaciono-komuniacijske tehnologije.</p>																																				
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<table border="1" data-bbox="491 1400 1436 1765"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva provjera znanja (test)</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Esej/Prezentacija</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Studenti/studentice su obavezni redovno pohađati i aktivno sudjelovati u nastavi.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja (test)	40	40	2.	Aktivnost	10	10	3.	Esej/Prezentacija	10	10	4.	Završni ispit	40	40	5.												Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prva provjera znanja (test)	40	40																																		
2.	Aktivnost	10	10																																		
3.	Esej/Prezentacija	10	10																																		
4.	Završni ispit	40	40																																		
5.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

KA.

	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za prisustvo nastavi i aktivno sudjelovanje moguće je dobiti ukupno 10 bodova. • Tokom izvođenja nastave studenti/studentice će imati obavezu čitanja kraćih tekstova i analiza dokumenata vezanih za teme koje se obrađuju na predavanjima te će iste imati priliku prezentirati na nastavi. Za navedene aktivnosti moguće je dobiti ukupno 10 bodova. • Polusemestralni ispit koji se polaže na temelju obavezne literature polaže se u 8. sedmici semestra. Na polusemestralnom ispitu moguće je osvojiti ukupno 40 bodova. • Završni ispit polaže se na kraju semestra u dva termina na temelju obavezne literature. Na završnom ispitu moguće je osvojiti ukupno 40 bodova.
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna: Robert Stradling, Nastava europske povijesti 20. stoljeća, Zagreb: Srednja Europa, 2003. Snježana Koren, Čemu nas uči povijest? Nastava povijesti, ideje o učenju/poučavanju i ishodi učenja, Zagreb: Profil, 2014. Senaid Hadžić, Azem Kožar, Metodika nastave historije, Tuzla 2006. Nastavni planovi i programi iz historije/istorije/povijesti za osnovnu školu (1. – 4. razred) Smjernice za pisanje i ocjenu udžbenika povijesti za osnovne i srednje škole u Bosni i Hercegovini, Službeni glasnik BiH 05/07. Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa za historiju definirane na ishodima učenja, Službeni glasnik BiH br. 3/16.</p> <p>Dopunska: Luisa Black, Priručnik za nastavnike historije u Bosni i Hercegovini, Vijeće Evrope, 2008. Okrugli stol „Nastava historije u školama u Bosni i Hercegovini“, Radovi Filozofskog fakulteta u Sarajevu (Historija, Historija umjetnosti, Arheologija), 2, Sarajevo 2012, 108-184. M. Vrdoljak, vrijednovanje i ocjenjivanje učeničkog znanja, Povijest u nastavu, vol. XXII, no. 2, Zagreb 2014, 145-149. Smjernice Vijeća Evrope za nastavu historije.</p>

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

KA.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HIS 415		Naziv predmeta: Bosanska heraldička baština	
Ciklus: II	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 2
Status: izborni		Ukupan broj sati: 2 sata Predavanja - 1 Vježbe - 1	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	---		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ovladavanje osnovnim znanjima o heraldici i grbovnim spomenicima Bosne i Hercegovine u razdoblju od 14. do 21. stoljeća, s naročitim osvrtom na razvoj političke simbolike.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje s predmetom i literaturom; 2. Osnovi heraldike; 3. Izvori za bosansku heraldiku; 4. Historijat heraldičkih istraživanja u Bosni i Hercegovini 5. Pojava grbova u srednjovjekovnoj Bosni; 6. Bosanski vladarski grb; 7. Grbovi bosanskog plemstva; 8. Heraldika na stećcima; 9. Grb Bosne i Bosanskog kraljevstva u evropskim izvorima 15. i 16. stoljeća; 10. Bosanski grb u habsburškoj heraldičkoj ikonografiji; 11. Ilirska heraldika; Fojnički grbovnik; 12. Bosanskohercegovačka zemaljska obilježja pod Austro-Ugarskom monarhijom; 13. Grb Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine; 14. Grb Republike Bosne i Hercegovine, 1992-1998; 15. Izbor trenutnih bosanskohercegovačkih državnih obilježja.		
Ishodi učenja:	Znanje: Upoznavanje s osnovnim pojmovima i historijskim pregledom heraldike, te stjecanje uvida u evropsku i bosansku heraldičku baštinu zasnovanu na numizmatičkim, sfragističkim i veksilološkim spomenicima. Vještine: Mogućnosti integralne i interdisciplinarnе interpretacije heraldičkih spomenika, uz sposobnost praktičnog rada na odabranoj izvornoj građi crpljenoj iz arhiva, biblioteka, muzeja i galerija. Kompetencije: Raspravljanje o teoriji i metodologiji heraldike uz razumijevanje istraživačkih perspektiva iz njene naučne		

KA

	oblasti. Samostalna obrada i opisivanje spomenika bosanske heraldike.
Metode izvođenja nastave:	Metoda usmenog izlaganja; metoda razgovora; metoda rada s tekstom; metoda demonstracije; frontalni, individualni rad, rad u skupini i rad u paru.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Evaluacija znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti na nastavi, kroz pismene testove u toku semestra, za učešće u odbranama seminarskih radova, kao i na završnom usmenom ispitu. U okviru cjelokupnog predmeta studentima stoji na raspolaganju maksimalno 100 BODOVA na osnovu kojih se kreira i utvrđuje konačna ocjena.
Literatura²:	Obavezna: <ul style="list-style-type: none"> - Pavao Anđelić, "Neka pitanja bosanske heraldike", <i>Glasnik Zemaljskog muzeja n.s. Arheologija</i> 19 (1964), 157-172; - Franjo Rački, "Stari grb bosanski", <i>Rad JAZU</i> 101/30 (1890), 127-169. Dopunska: <ul style="list-style-type: none"> - Emir O. Filipović, "Grb i zastava Bosne i Hercegovine u 20. stoljeću", <i>Bosna Franciscana</i> 28 (2008), 103-126. - Tomislav Galović - Emir O. Filipović, "Prilog bibliografiji radova o heraldici (s posebnim osvrtom na Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu)", <i>Arhivski vjesnik</i> 51 (2008), 161-226; - Dubravko Lovrenović, "Fojnički grbovnik, ilirska heraldika i bosansko srednjovjekovlje", <i>Bosna Franciscana</i> 21 (2004), 172-202; - Bartol Zmajčić, <i>Heraldika, sfragistika, genealogija</i>, Zagreb, 1971.

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HIS 466a	Naziv predmeta: Bosna i Dubrovnik u srednjem vijeku		
Ciklus: II	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 2
Status: Izborni		Ukupan broj sati: 2 Predavanja 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Stjecanje znanja studenata o odnosima Bosne i Dubrovnika u srednjem vijeku kroz prizmu političkih, privrednih i kulturnih prilika.		
Tematske jedinice:	Upoznavanje s nastavnim planom i programom. Literatura o odnosima Bosne i Dubrovnika u razvijenom srednjem vijeku. Teritorijalno-politički razvoj susjeda. Privredne veze zaleđa i primorja. Dubrovačke kolonije u Bosni. Porota. Karakteristike diplomatskih odnosa. Rat i mir u odnosima Bosne i Dubrovnika. Kulturne veze.		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će moći navesti, objasniti i izložiti najvažnije činjenice o vezama i odnosima između Bosne i Dubrovnika u srednjem vijeku. Vještine: Razvijanje kritičkog mišljenja, čitanje i analiziranje historijskih izvora i historiografskih tekstova. Kompetencije: Studenti će moći stečeno znanje kontekstualizirati u opće društveno-historijske tokove te kroz prizmu političkih, privrednih i kulturnih veza sa Dubrovnikom utvrditi značaj za razvitak srednjovjekovne Bosne.		
Metode izvođenja nastave:	Metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda rada s tekstom, metoda demonstracije, istraživačka, problemska, heuristička metoda.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Evaluacija znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti na nastavi, kroz pismene testove u toku semestra, za učešće u odbranama seminarskih radova, kao i na završnom usmenom ispitu. U okviru cjelokupnog predmeta studentima stoji na raspolaganju maksimalno 100 bodova na osnovu kojih se kreira i utvrđuje konačna ocjena.		

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Literatura²:

Obavezna:

1. Babić Anto, Tradicija i historijsko pravo u odnosima Bosne i Dubrovnika u srednjem vijeku, Bosna franciscana 12, Sarajevo 2000, 241-247.
2. Desanka Kovačević, Trgovina u srednjovjekovnoj Bosni, Sarajevo 1961.

Dopunska:

1. Foretić Vinko, Povijest Dubrovnika do godine 1808, I, Zagreb 1980.
2. Kulturna historija Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1984.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

FA

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
Osmanska Bosna: društvo, kultura, ekonomija (do 1800.)

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: FIL HIS 513	Naziv predmeta: Osmanska Bosna: društvo, kultura, ekonomija (do 1800.)		
Ciklus: II	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS bodova: 5
Status: Obavezni	Ukupan broj sati: 5 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 3 Vježbe 1 Seminar 1 Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je upoznavanje studenata s načinima na koje je su u historiografskoj literaturi predstavljeni složeni problemi društveno-ekonomske i kulturalne historije Bosne u periodu od osmanskog osvajanja do 1800. godine, sadržajna i problemska nadogradnja i produbljivanje osnovnih saznanja o navedenoj problematici koja su stečena na prvom ciklusu studija te upoznavanje sa idejama, interpretacijama i podacima koji se mogu pronaći u primarnim i sekundarnim izvorima. Na polju vještina, cilj predmeta je osposobljavanje studenta da na osnovu kritičke analize navedenih tekstova i priznatih naučnih metoda donose argumentirane zaključke, vrše komparacije, sastavljaju stručne radove, ulaze u polemike te razvijaju vještinu argumentiranog i pedagoški utemeljenog prezentiranja složenih problema osmanske društveno-ekonomske povijesti stručnom auditoriju, kao i učenicima i široj publici koja nema potrebna predznanja o osmanskoj povijesti.		
Tematske jedinice:	Osmanističke studije i koncept socijalno-ekonomske historije. Osmanističke studije i kulturalna historija. Osmansko društvo u političko-didaktičkoj literaturi srednjeg i ranog novog vijeka. Društveni položaj vojničke klase u Bosni u 15. i 16. stoljeću. Proizvodna klasa i njen društveno-pravni položaj u Bosni za vrijeme osmanske uprave u 15. i 16. stoljeću. Kriza, transformacija i promjene u strukturi društva u Bosni u 17. i		

JKO

	<p>18. stoljeću. Koncept društvene marginalnosti i osmanističke studije. Socijalni položaj Roma u osmanskoj Bosni. Ropstvo u osmanskoj Bosni. Širenje islama i promjena vjerske strukture stanovništva. Gradska ekonomija: esnafska organizacija i zanati u osmanskoj Bosni. Gradska ekonomija: trgovina u osmanskoj Bosni. Vakuf i ekonomija. Agrarna ekonomija: selo i zemljoradnja u Bosni za vrijeme osmanske uprave. Stočarstvo i stočarsko stanovništvo. Rudarstvo. Osmanske finansijske prakse i društveno-ekonomski položaj stanovništva. Svakodnevni život u osmanskoj Bosni. Migracije. Derviški redovi. Obrazovni sistem. Intelektualna elita. Književnost. Umjetnost i arhitektura. Kulturalna baština osmanskog perioda.</p>
<p>Ishodi učenja:</p>	<p>Znanje: Studenti stječu znanja o načinima na koje su u historiografiji predstavljeni raznovrsni problemi socijalne, ekonomske i kulturalne povijesti Bosne u periodu od osmanskog osvajanja do 1800. Razumijevaju jednostavnije te kompleksne stručne koncepte i terminologiju, znaju ključne odlike socijalnog, ekonomskog i kulturnog života u Bosni u navedenom razdoblju, poznaju razvoj historiografskih ideja o pojedinim pitanjima unutar navedene problematike, razumijevaju mnogostrukost povijesnih perspektiva, suprotstavljene narative, naučne debate i polemike, reprezentacije navedenih pitanjima u javnim diskursima suvremenih balkanskih država. Produbljuju ranije stečena znanja o načinima na koje je moguće kritički vrednovati i koristiti primarne i sekundarne izvore, poznaju složene akademske strategije i metode koje se koriste u historiografiji, humanističkim i društvenim naukama pri vođenju rasprave o povijesti Bosne u osmanskome i islamskom civilizacijskom kontekstu.</p> <p>Vještine: Student pokazuje sistematično razumijevanje i savladavanje znanja koja se odnose na socijalno-ekonomsku i kulturalnu povijest osmanske Bosne (do 1800.). Može primijeniti stečena znanja na rješavanje problema unutar šireg interdisciplinarnog konteksta te može kreativno djelovati, konceptualno i apstraktno razmišljati. Primjenjuje osnovne postulate kritičke misli, logički argumentira svoje stavove te upotrebljava stečene vještine u rješavanju historijskih problema na nivou složenosti koji odgovara drugom ciklusu studija.</p> <p>Kompetencije: Može integrirati znanje, bavi se složenim problemima, formuliра sudove na osnovu sakupljenih informacija o</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 4

	načinima reprezentacije povijesti Bosne u kasnom srednjem i ranom novom vijeku. Može svoje zaključke prezentirati u formi stručnog rada, uspješno vodi akademsku komunikaciju i prenosi svoje ideje auditoriju koji je specijaliziran i koji nije specijaliziran u znanstvenom polju Historija, oblast Humanističke discipline.
Metode izvođenja nastave:	Metoda usmenog izlaganja. Metoda razgovora. Metoda rada s tekstom. Metoda praktičnih radova. Problemska metoda. Istraživačka metoda.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aličić, A. (1996), <i>Pokret za autonomiju Bosne od 1831. do 1832.</i>, Sarajevo. 3. Handžić, A. (1994), <i>Studije o Bosni</i>, Istanbul. 4. Hafizović, F. (2016), <i>Kliški sandžak od osnivanja do početka Kandijskog rata (1537-1645)</i>, Sarajevo. 5. Kasumović, I. (1999), <i>Školstvo i obrazovanje u bosanskom ejaletu za vrijeme osmanske uprave</i>, Mostar. 6. Kreševljaković, H. (1991), <i>Izabrana djela 1-4</i>, Sarajevo. 7. Nametak, F. (ur.) (1991), Naučni skup „Širenje islama i islamska kultura u Bosanskom ejaletu“, <i>POF</i> 41. 8. Sućeska, A. (1965), <i>Ajani, prilog izučavanju lokalne vlasti u našim zemljama za vrijeme Turaka</i>, Sarajevo. 9. Šabanović, H. (1982), <i>Bosanski pašaluk</i>, Sarajevo. 11. Simpozij Vlasi u XV i XVI vijeku (1983), <i>Radovi ANUBiH</i> 78. 12. Šabanović, H. (1969), "Vojno uređenje Bosne od 1463. g do kraja XVI st", <i>GDI BiH</i> 11. 13. Kasumović, F. (2014), "Osmanska agrarna politika i nadmetanje za zemlju u jugoistočnoj Evropi", <i>Anali GHB</i> 35. 14. Močanin, N. (1999), <i>Turska Hrvatska: Hrvati pod vlašću Osmanskog carstva do 1791.</i> <p>Dodatna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Čar-Drnda (2014), <i>Nastanak Mostara: njegov urbani i demografski razvoj do kraja 16. stoljeća</i>, Mostar. 2. Bešlija, S. (2017), <i>Istimalet - Bosna u osmanskoj političkog strategiji (15. i 16. stoljeće)</i>, Sarajevo.

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

KA

3. Jurin-Starčević, K. (2005), "Krajište elite i izvori prihoda", *POF* 55.
4. Filipović N. (2007), *Osmanski feudalizam u Bosni i Hercegovini*, Sarajevo.
6. Hadžibegić, H. (1953), „Džizja ili harač“, *POF* 3-4.
7. Vasić, M. (1967), *Martolosi u jugoslovenskim zemljama pod turskom vladavinom*, Sarajevo.
8. Filan K. (2014), *Sarajevo u Bašeskijino doba: jezik kao stvarnost*, Sarajevo.
9. Zlatar, B. (1996), *Zlatno doba Sarajeva*, Sarajevo.
11. Kasumović, F. (2010), "Koncept dobročinstva i poreska oslobođenja u Osmanskom carstvu", *POF* 60.
13. Sućeska, A. (1960), "Malikana", *POF* 8-9.
14. Sućeska, A. (1966), "Seljačke bune u Bosni u 17 i 18 stoljeću", *GDI BiH* 17.
15. Sućeska, A. (1954), "Vakufski krediti u Sarajevu", *Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu* 2.
16. Grupa autora (1999), *Rudarstvo i metalurgija BiH od praistorije do početka XX vijeka*, Zenica.
17. Đurđev, B. (1947), "O vojnicima", *GZM u Sarajevu*, N.s. 2.
18. Mujić, M. (1953), "Položaj cigana u jugoslovenskim zemljama pod osmanskom vlašću", *POF* 3-4.
19. Handžić, A. (1975), *Tuzla i njena okolina u XVI vijeku*, Sarajevo.
20. Nametak, F. (1997) *Divanska književnost Bošnjaka*. Sarajevo.

Logo fakulteta/akademije

UNIVERZITET U SARAJEVU – UPISATI naziv fakulteta/akademije
OPISpredmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: FILHIS 505	Naziv predmeta: Političke ideologije u XX stoljeću		
Ciklus: II	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 8
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 8 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 5 Vježbe 2 Seminar 1 Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Predušlov za upis:	Upisan u VI semestar		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj upoznavanja gradiva na kolegiju je kompleksno sagledavanje svjetskih ideologija, što će omogućiti studentima da steknu saznanja o utjecali raznih ideologija na oblikovanje svjetske političke scene i rezultatima koji su utjecali na promjene u svjetskoj historiji. Studenti će biti upoznati sa analizama i preispitivanjem ključnih tematskih oblasti i teorijskih pravaca unutar sagledavanja uloge ideologije u savremenom društvu. Sagledavanje nastavnog gradiva će omogućiti studentima da steknu sposobnost interkulturalnog i komparativnog istraživanja uloge ideologije u savremenom društvu.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	Uvodna razmatranja: Ideja i ideologija. Pojam, historijski kontekst, kategorije. Glavne karakteristike XX stoljeća. Uloga ideologije u oblikovanju društva. Političke ideje koje naglašavaju individualnost: liberalizam, neoliberalizam, anarholiberalizam, anarhofeminizam, individualni anarhizam. Egalitarne ideologije: socijalizam, komunizam, marksizam, lenjinizam, staljinizam, trockizam, Eurokomunizam. Totalitarne ideologije: ideološke osnove. Nacional-socijalizam kao totalitarna ideologija. Ideologije koje se temelje na etničkoj pripadnosti ili državljanstvu: nacionalizam, cionizam, panafrikanizam, panarabizam, pangermanizam,		

Ka.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPISpredmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 4

	<p>panslavizam. Ideologije koje se temelje na etničkoj pripadnosti ili državljanstvu: nacionalizam, cionizam, panafrikanizam, panarabizam, pangermanizam, panslavizam . Feminizam - rodna ideologija. Ostale ideologija: zelena politika, ekologizam, internacionalizam, kosmopolitizam, pacifizam, republikanizam, federalizam, pragmatizam, humanizam. Nacionalizam i modernizam. Svijet u vrijeme globalizacija i neoliberalizma. Kraj ideologije ili njena transformacija?.</p> <p>Raspad komunizma i transformacija ideologija</p>
Ishodi učenja:	<p>Znanje: studenti će biti osposobljeni da analiziraju i tumače glavne koncepte i teorijske doprinose unutar savremenih ideologija. Studenti će moći prepoznati i kritički analizirati procese u određenim društveno-historijskim kontekstima. U toku nastave studenti će komparacijom teorijskih postavki i savremene prakse nastojati da sagleda uloge ideologizacije u društvu. Pored prepoznavanja društvenih kretanja i njihovog naučno- stručnog istraživanja, studij ima zadatak razviti kritički stav prema aktualnim društvenim zbivanjima I osposobi studente za primjenu teorijskog znanja i metodoloških znanja i vještina u istraživanju društvenih fenomena i traženju mogućih tumačenja njihova uzroka.</p> <p>Vještine: Sagledavanje nastavnog gradiva će omogućiti studentima da steknu sposobnost historijske kontekstualizacije i kritičke analize savremenih praksi ideologizacije i time steknu vještine interkulturalnog i komparativnog istraživanja društvenih fenomena i traženju njihovog tumačenja. Osim prepoznavanja društvenih promjena studij treba da razvije kritički stav prema društvenim zbivanjima i osposobi studente za primjenu teorijskih znanja i vještina za istraživanje društvenih fenomena i traženje objašnjenja njihovih uzroka.</p> <p>Kompetencije: Sagledavanje nastavnog gradiva će omogućiti studentima da steknu činjenična i teorijska znanja i vještine da vrši interkulturalna i komparativna istraživanja o ulozi ideologije u savremenom društvu.</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>Na predavanjima studenti će u skladu sa nastavnim planom i programom biti upoznati sa najvažnijim činjenicama koje se odnose na nastavnu cjelinu. Pored predavanja u toku nastave na seminaru i vježbama studenti će na osnovu dokumentarne građe (filmski materijal, dokumenti i tekstovi) proširiti svoja saznanja kao i na osnovu diskusija i analiza razmatrane tematike.</p>

KA

	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	1.	aktivnosti u nastavi	10
2.		esej ili seminarski rad 10	10	10
3.		polusestrialna provjera znanja	20	20
4.		II test	20	20
5.		Završni ispit pismeni i usmeni	40 (20+20)	40
Ukupno: 100 bodova			100 %	
Literatura²:	<ul style="list-style-type: none"> - Obavezna: Freedon Michael, Političke ideologije. Novi prilaz, Algoritam, Zagreb 2006. - Hejvord Endrju, Političke ideologije. Uvod, Biblioteka Societas 26, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd 2005. (III izdanje). - Ravlić Slaven, Suvremene političke ideologije, Politička kultura, Zagreb 2003. - Schwarzmantel John, Doba ideologije. Političke ideologije od američke revolucije do postmodernih vremena, Biblioteka Sintagma, AGM, Zagreb 2005. - Dopunska: Bobbio Norbert, Desnica i ljevica. Razlozi i značenja jednog razlikovanja, Feral Tribune Biblioteka Split 1998. - Fontet de Fransoa, Rasizam, Plato. XX vek, Beograd 2000. - Fukujama Frensis, Uvod u kraj istorije i poslednji čovek, CIP, Podgorica, 2002 - Gelner Ernest, Nacija i nacionalizam, Matica srpska, Novi Sad, 1997. - Hobsbaum Erich, Doba ekstrema. Kratko dvadeseto stoljeće 1914-1991, Zagrebačka naklada, Zagreb 2009. 			

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPISpredmeta	Obrazac SP2
	Stranica 4 od 4

	<ul style="list-style-type: none"> - Kincler Klaus, Verski fundamentalizam. Hrišćanstvo-judaizam-islam, Clio, Beograd 2002. - Milardović Anđelko, Zapadni balkon. Biblioteka Politička publicistika, Knjiga 10, by Pan liber, Zagreb 2009.
--	---

JA.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HIS 514	Naziv predmeta: Savremena historija BiH		
Ciklus: II	Godina: II	Semestar: Treći	Broj ECTS bodova: 7
Status: Obavezni predmet		Ukupan broj sati: 6 Predavanja: 4 Vježbe: 1 Seminar: 1	
Učesnici u nastavi	Prof. dr. Husnija Kamberović Ass. Minela Rađušić, MA		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Širenje spoznaja o posebnostima historije Bosne i Hercegovine u širem političkom kontekstu tokom 20 stoljeća.		
Tematske jedinice:	Upoznavanje s nastavnim planom i programom. Položaj BiH u različitim državno-pravnim okvirima: prva Jugoslavija, NDH, druga Jugoslavija, položaj međunarodno priznate neovisne države Bosne i Hercegovine. Iskustva sa jugoslavenskom državom iz različitih nacionalnih perspektiva u Bosni i Hercegovini. Teritorijalna organizacija Bosne i Hercegovine tokom 20. stoljeća. Bosna i Hercegovina 1941. - različite interpretacije. Fašizam i antifašizam u Bosni i Hercegovini u Drugom svjetskom ratu. Masovna stradanja stanovništva u Bosni i Hercegovina u toku Drugog svjetskog rata – Kozara. Polusemestralna provjera znanja studenata. Glavni politički i društveni procesi u Bosni i Hercegovini u vrijeme socijalizma. Specifičnosti socijalizma u Bosni i Hercegovini. Biografije vodećih ličnosti iz političke historije Bosne i Hercegovine u vrijeme socijalizma. Osnovna obilježja privrednog razvoja Bosne i Hercegovine u vrijeme socijalizma. Socijalizam i kultura u Bosni i Hercegovini u vrijeme socijalizma. Bosna i Hercegovina u procesu raspada jugoslavenske države. Stradanja stanovništva u Bosni i Hercegovini u vrijeme rata 1992 – 1995. Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave). Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu.		
Ishodi učenja:	Suvereno vladanje savremenom historijom Bosne i Hercegovine, sposobnost samostalnog postavljanja pitanja i argumentiranog raspravljanja o kompleksnim povijesnim procesima.		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, vježbe, seminari		

JK

<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Predviđenih 100 bodova studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na prvoj provjeri znanja (40 bodova) – test, studenti pokazuju koliko su savladali i usvojili činjenice i faktografiju. • Na završnoj provjeri znanja – (40 bodova)- pismeni ispit, studenti pokazuju koliko mogu samostalno povezivati i interpretirati historijske procese. • Esej – (10 bodova) - studenti kritički predstavljaju jednu historijsku temu. • Prisustvo nastavi i aktivnosti (10 bodova) – studenti su obavezni prisustvovati nastavi, te biti aktivni (postavljati pitanja na kraju predavanja, diskutirati o temama o kojima se iz vodi nastava, aktivno sudjelovati na vježbama i seminarima). <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna</p> <p>B. Krizman (1975), <i>Vanjska politika jugoslavenske države 1918 - 1941. Diplomatsko-historijski pregled</i>, Zagreb.</p> <p>2. F. Jelid-Butić (1977), <i>Ustaše i NDH 1941.-1945</i>, Zagreb.</p> <p>3. J. Tomasevich (1979), <i>Četnici u Drugom svjetskom ratu 1941 - 1945</i>, Zagreb.</p> <p>4. B. Petranović (1988), <i>Istorija Jugoslavije 1918-1988. Knjiga I-III</i>, Beograd.</p> <p>5. N. Šehić (1991), <i>Bosna i Hercegovina 1918.-1925</i>. Sarajevo.</p> <p>6. Š. Filandra (1998), <i>Bošnjačka politika u XX stoljeđu</i>, Sarajevo.</p> <p>7. M. Abazović (1999), <i>Kadrovski rat za BiH (1945.- 1991.)</i>, Sarajevo.</p> <p>8. E. Redžić (2001), <i>Sto godina muslimanske politike u BiH u tezama i kontroverzama istorijske nauke</i>, Sarajevo.</p> <p>9. M. Minić (2002), <i>Ratovi u Hrvatskoj i BiH 1991-1995. Kako je uništena SFRJ</i>. Sarajevo-Minhen-Novi Sad -Zagreb.</p> <p>10. S. M. Džaja (2004), <i>Politička realnost jugoslavenstva (1918-1991) s posebnim osvrtom na BiH</i>, Sarajevo – Zagreb</p> <p>Dopunska:</p> <p>1. S. Čekić (2004), <i>Agresija na Republiku Bosnu i Hercegovinu – planiranje, priprema i izvođenje</i>, I-II, Sarajevo.</p> <p>2. K. Bugarel (2004), <i>Bosna. Anatomija rata</i>, Beograd.</p> <p>3. V. Katz (ur.) (2007), <i>Revizija prošlosti na prostorima bivše Jugoslavije</i>.</p>

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

JA

Sarajevo.

4. S. P. Ramet (2009), *Tri Jugoslavije – Izgradnja države i izazov legitimacije 1918.-2005.* Zagreb.

5. N. Kisid Kolanović (2009), *Muslimani i hrvatski nacionalizam 1941.-1945.* Zagreb.

6. V. Katz (2011), *Društveni i ekonomski razvoj Bosne i Hercegovine 1945.-1953.* Sarajevo

7. H. Kamberović (2011), *Hod po trnju. Iz bosanskohercegovačke historije 20. stoljeća.* Sarajevo

8. Website Međunarodnog krivičnog tribunala i Međunarodne krizne grupe (www.crisweb.org)

		Obrazac SP2
UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta		Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HIS 517	Naziv predmeta: Metodika nastave historije za srednje škole 2		
Ciklus: II	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS bodova: 8
Status: Obavezni	Ukupan broj sati: 2P+4V Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 2 Vježbe 4 Seminar Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj nastavnog predmeta Metodika nastave historije za srednje škole II je osposobiti studente/studentice za samostalno izvođenje nastave historije u srednjoj školi. Studenti kroz primjenu već stečenog znanja u praktičnom radu razvijaju opće i specifične kompetencije potrebne za uspješno poučavanje historije u srednjim školama.		
Tematske jedinice:	Priprema nastavnog sata historije za srednju školu i njen značaj; Pismena priprema i artikulacija nastavnog sata; Nastavna pomagala i sredstva u nastavi historije s posebnim osvrtom na suvremenu multimedijalnu prezentaciju; Nastavni sati na fakultetu – pripremni sat za nastavu u srednjoj školi; Priprema studenata za hospitacije; rad na pismenim pripremanjima i artikulaciji nastavnog sata; Praktična nastava – Hospitovanje u srednjoj školi; Zapažanja o odslušanim satima (dosezi zadanih ciljeva; učinkovitost nastavnih metoda; savremena didaktička pomagala); Priprema za izvođenje sata u osnovnoj školi; Samostalno izvođenje nastavnog sata u srednjoj školi.		
Ishodi učenja:	Znanje: Upoznati se sa primjerima nastavnih praksi na osnovu hospitovanja u srednjim školama Osposobiti se za samostalno kreiranje i izvedbu nastavnih sati u srednjim školama. Primjeniti i uporediti uspješno usvojena teorijska znanja sa nastavnom praksom, Vještine: Osposobiti se za funkcionalno kreiranje nastavnih sati uz korištenje različitih nastavnih metoda i oblika rada. Upoznati osnovne pojmove i zadatke koji se vežu za predmet metodika nastave		

KA

	<p>historije, kao i njihov značaj u obrazovanju i odgoju učenika. Upoznati i kritički promišljati o odgojno-obrazovnim ciljevima nastave historije i znaju ih odrediti prilikom planiranja nastave i pripremanja pojedinih nastavnih satova. Osposobljavati se za izradu godišnjih planova te planiranje, pripremanje i izvođenje pojedinih nastavnih satova. Osposobljavati se za kreativan pristup pripremanju nastave. Osposobljati se za korištenje raznovrsnih nastavnih metoda, kao i upotrebu nastavnih sredstava i pomagala. Razvijati osjećaj odgovornosti i profesionalnosti za rad u nastavi. Razvijati sposobnosti za samoprocjenu nastavničke kompetencije Kompetencije: Samostalno planiranje i izvođenje nastave u srednjoj školi</p>																																				
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Nastava se izvodi u obliku predavanja i vježbi, na kojima studenti stiču nastavnu praksu. Nastavna se praksa realizira kroz hospitovanje u srednjim školama, te držanje nastave na fakultetu i u školama, kao i kroz samostalni rad studenata.</p>																																				
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<table border="1" data-bbox="496 936 1434 1294"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva provjera znanja – ogledni sat</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Esej</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit - sat u školi</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Studenti/studentice su obavezni redovno pohađati i aktivno sudjelovati u nastavi. Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za prisustvo nastavi i aktivno sudjelovanje moguće je dobiti ukupno 10 bodova. • Polusestrialna provjera znanja realizira u vidu održavanja oglednog sata na fakultetu. U okviru ovog ispita boduje se pismena priprema za sat i izvođenje sata. Ukupno je moguće osvojiti 40 bodova. • Druga provjera znanja realizira se u vidu održavanja sata u srednjoj školi. U okviru ovog ispita boduje se pismena priprema za sat i izvođenje sata. Ukupno je moguće osvojiti 40 bodova. • Završni ispit polaže se na kraju semestra u dva termina u vidu pisanja eseja. Na završnom ispitu moguće je osvojiti ukupno 10 bodova. <p>Napomena: Drugoj provjeri znanja ne može se pristupiti bez prethodno odslušanih hospitacija i održanog časa na fakultetu. Prisustvo hospitacijama i održavanje sati na fakultetu i u srednjoj</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja – ogledni sat	40	40	2.	Aktivnost	10	10	3.	Esej	10	10	4.	Završni ispit - sat u školi	40	40	5.												Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prva provjera znanja – ogledni sat	40	40																																		
2.	Aktivnost	10	10																																		
3.	Esej	10	10																																		
4.	Završni ispit - sat u školi	40	40																																		
5.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

	školi evidentira se na hospitacionoj listi.
Literatura²:	<p>Obavezna: Senaid Hadžić, Azem Kožar, Metodika nastave historije, Tuzla 2006 Nastavni planovi i programi iz historije/istorije/povijesti za gimnaziju (1. – 4. razred) Smjernice za pisanje i ocjenu udžbenika povijesti za osnovne i srednje škole u Bosni i Hercegovini, Službeni glasnik BiH 05/07. Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa za historiju definirane na ishodima učenja, Službeni glasnik BiH br. 3/16.</p> <p>Dopunska: Nekada davno...živjeli smo zajedno, Zajednički rad s multiperspektivnim pristupom, EUROCLIO 2014. Obični ljudi u neobičnoj zemlji, Svakodnevni život u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj i Srbiji 1945-1990, EUROCLIO 2008.</p>

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL HIS 569a	Naziv predmeta: Bosna i Hercegovina u međunarodnim odnosima u 19. stoljeću		
Ciklus: II	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS bodova: 2
Status: Izborni	Ukupan broj sati: 2 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja 1 Vježbe 1 Seminar Terenski rad Laboratorijske vježbe Praksa Koncertne aktivnosti ...		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj ovog izbornog kolegija je da studenti razumiju komplikovan sistem međuna unutar koncerta evropskih sila 19. stoljeća, promjenjivost u međusobnoj politici, saveze i posljedice tih odnosa za "male narode", ovdje konkretno za stanovništvo Bosne i Hercegovine. Cilj je također, da se studenti osposobljavaju za kritičko historiografske literature, samostalan rad na izvorima i donošenje samostalnih zaključaka o 19. stoljeća i vrednovanje državnih politika iz perspektiva civilizacijskog napretka različitosti,		
Tematske jedinice:	Upoznanje s nastavnim planom i programom i najznačajnijim izvorima i literaturom za o		
	Istočno pitanje.		
	Bosna i Hercegovina u Istočnom pitanju.		
	Orijentalizam.		
	Austrijska politika.		

KA

	<p>Ruska politika.</p> <p>Britanska politika.</p> <p>Francuska, Pruska/Njemačka i Italijanska politika.</p> <p>„Domaće“ viđenje politike evropskih sila u Bosni i Hercegovini.</p> <p>Srpska politika.</p> <p>Crnogorska politika.</p> <p>Bosanskohercegovački ustanak i otvaranje Istočne krize.</p> <p>Carigradska konferencija i Sanstefanski mirovni sporazum</p> <p>Velike sile i pitanje Bosne i Hercegovine na Berlinskom kongresu</p>
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Poznavanje i više misaono razumijevanje glavnih karakteristika historijskog kretanja i razumijevanje i komparativno vrednovanje društvenih promjena iz perspektive univerzalnih vrijednosti, posebno slobode i jednakosti, i pojedinaca i kolektiva</p> <p>Vještine: Sposobnost kritičkog čitanja historijskih izvora i vrednovanja historiografskih tekstova na višoj misaonoj razini. Sposobnost detektovanja ideoloških narativa (i drugih konstrukata) u historiografiji i njihove dekonstrukcije.</p> <p>Kompetencije: Primjena stečenog konkretnog znanja o pojedinim događajima i vremenskim procesima za razumijevanje cjeline i općih društvenih procesa). Osposobljavanje za samostalno stvaranje na nivou prilagođenom drugom ciklusu studija.</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>Predavanje, vježbe, radionice, grupni rad, individualni rad</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja na kraju semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim aktivnostima, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Pismena polusemestralna provjera znanja 35 bodova (35%), Pismena provjera znanja na kraju semestra za drugi dio semestra 35 bodova (35%), Aktivnost u nastavi 10 bodova (10%).</p>

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

Literatura²:

Obavezna:

1. A. Dž. P., Tejlor, *Borba za prevlast u Evropi 1848-1918*, Sarajevo 1968.
2. I. Tepić, *Bosna i Hercegovina u ruskim izvorima (1856-1878)*, Sarajevo 1988.
3. E. Radušić, *Bosna i Hercegovina u britanskoj politici od 1857. do 1878*, Sarajevo 2011.

Dopunska:

1. E. Said, *Orijentalizam*, Sarajevo, 1999.
2. M. Ekmečić, *Ustanak u Bosni 1875-1878*, Veselin Masleša, Sarajevo 1973 (II izdar).
3. Edhem Eldem, *The Ottoman Empire and Orientalism: An Awkward Relationship*, u: *Orientalism: Critical Perspectives on Western Agency and Eastern Re-appropriation*, C. Vatin/F. Pouillon, (ed.), Brill, Leiden, 2011.
4. *Međunarodni naučni skup povodom: 100-godišnjice ustanka u BiH, drugim balkan zemljama i istočnoj krizi 1875-1878. godine*, I-III; Sarajevo 1977.
5. B. Jelavich, *The Ottoman Empire, the Great Powers, and the Straits Question 1870-1878*, Indiana University Press, 1973.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

FA

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HIS 569b		Naziv predmeta: Ideniteti na Balkanu	
Ciklus: II	Godina: II	Semestar: Treći	Broj ECTS bodova: 2
Status: Izborni		Ukupan broj sati: 2 Predavanja 1 Vježbe 1	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Pokazati prirodu nacionalnih identiteta kao kolektivnih pojava na Balkanu.		
Tematske jedinice:	Upoznavanje sa predmetom i literaturom. Teorije o nacionalnom identitetu. Primordijalisti i modernisti. Benedict Anderson i zamišljena zajednica. Eric Hobsbawm – izumljena tradicija. Etničnost, religioznost, identitet. Jezik kao obilježje etničkog identiteta. Polusestralna provjera znanja studenata. Nacionalni i regionalni identitet. Religija i identitet na Kosovu i Albaniji. Makedonski nacionalni identitet. Crnogorska nacija i debate o etnogenezi. Nacionalni identitet Bošnjaka. Osnove obilježja razvoja nacionalnog identiteta Srba. Hrvatski nacionalni identitet. Priprema za ispit. Završni ispit.		
	Studenti će biti u stanju razumjeti na koji način su se formirali identiteti na Balkanu, te razumjeti slojevitost različitih vrsta identiteta (Nacionalni, vjerski, regionalni).		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i vježbe		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: <ul style="list-style-type: none"> • Na provjeri znanja – test, studenti pokazuju koliko su savladali i usvojili činjenice i faktografiju • Na provjeri znanja – pismi, studenti pokazuju koliko mogu samostalno povezivati i interpretirati historijske procese • Eseji – studenti kritički predstavljaju jednu historijsku temu • Prisustvo nastavi i aktivnosti – studenti su obavezni prisustvovati nastavi, te biti aktivni (postavljati pitanja na kraju predavanja, diskutirati o temama o kojima se izvodi nastava). Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika		

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

	<p>provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX)- ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura²:	<p><i>Obavezna:</i></p> <p>1. Tone Bringa (1997), <i>Biti musliman na bosanski način</i>. Sarajevo.</p> <p>2.. Ger Dejzings (2005), <i>Religija i identitet na Kosovu</i>. Beograd</p> <p>3. Husnija Kamberović (ur.) (2009), <i>Rasprave o nacionalnom identitetu Bošnjaka</i>. Sarajevo</p> <p><i>Dopunska:</i></p> <p>1. Benedict Anderson (1990), <i>Nacija: zamišljena zajednica</i>. Razmatranja o porijeklu i širenju nacionalizma. Zagreb.</p> <p>2. Robert D. Greenber (2005), <i>Jezik i identitet na Balkanu</i>. Raspad srpsko-hrvatskoga. Zagreb.</p> <p>3. Hans-Ulrich Wehler (2005), <i>Nacionalizam</i>. Povijest, oblici, posljedice. Zagreb.</p> <p>4. Antoni D. Smit (2012), <i>Nacionalni identitet</i>. Beograd.</p> <p>5. Miroslav Hroch (2006), <i>Društveni preduvjeti nacionalnih preporoda u Europi</i>. Zagreb.</p> <p>6. Marija Todorova (2002), <i>Imaginarni Balkan</i>. Beograd</p> <p>7. Božidar Jezernik (ur.) (2010), <i>Imaginarni Turčin</i>. Beograd</p>

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: FIL HIS 536	Naziv predmeta: METODOLOGIJA HISTORIJSKIH ISTRAŽIVANJA		
Ciklus: Drugi	Godina: Druga	Semestar: Četvrti	Broj ECTS bodova: 5
Status: Obavezni		Ukupan broj sati: 4P	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osposobiti studente za razumijevanje razvoja metodologije historijskih istraživanja i metodoloških ih osposobiti za istraživački rad u historiografiji.		
Tematske jedinice:	O istraživačkom metodu u društvenim i humanističkim disciplinama. Metodologija u historijskim istraživanjima. O teoriji, praksi i definiciji historije u kontekstu savremenih historiografskih trendova. O izvorima, činjenicama i interpretacijama. Razgovor o pristrasnosti i empatiji. O izvorima, dokazima, binarnim konceptima, kauzalnosti. Pisanje i interpretacija: proces pisanja, upravljanje pisanjem, forme pisanja u društvenim naukama. Historija i društvena teorija. Historija u brojevima. Teorije značenja i dometi historijske spoznanje. Bavljenje historijom u postmodernom dobu.		
Ishodi učenja:	Studenti razumiju razvoj metodologije historijskih istraživanja, metodološke probleme, a stečenim znanjem, vještinama i kompetencijama sposobni su završiti vlastiti istraživački rad. U konačnici, studenti unaprjeđuju teorijska i metodološka znanja neophodna za naučnoistraživački rad u oblasti historiografije, kritičko čitanje i pisanje historiografskih tekstova i argumentovanog zastupanja stavova.		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Provjera znanja vrši se u članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo i odlukama vijeća organizacione jedinice. Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.		
Literatura²:	Obavezna: 1. Jenkins, Keith. <i>Promišljanje historije</i> . Zagreb: Srednja Europa, 2008. 2. Том, Џон. <i>У трагању за историјом</i> . Београд: Сlio, 2008. 3. Weber, Max. <i>Metodologija društvenih nauka</i> . 2. izd. Zagreb: Globus, 1989. Dopunska:		

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

1. Ђирковић, Сима. *О историографији и методологији*. Београд: Историјски институт, 2017.
2. Mitrović, Andrej. *Kultura i istorija*. Београд: Arhipelag, 2008.
3. Mitrović, Andrej. *Klio pred iskušenjima i raspravljanja sa Klio*. Београд: Čigoja štampa, 2001.

Šifra predmeta: 223	Naziv predmeta: RAZVOJNA PSIHOLOGIJA		
Ciklus: 1.	Godina: 2.	Semestar: 4.	Broj ECTS kredita: 3
Status: obavezni/izborni		Ukupan broj sati: 30 sati Predavanja 2 sata sedmično	
Preduslov za upis:	/		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje sa tradicionalnim i savremenim načelima, konceptima, teorijama i metodama istraživanja čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja. Razumijevanje činitelja i procesa koji uzrokuju razvojne promjene i nalaze se u njihovoj podlozi.		
Tematske jedinice:	Kroz nastavni predmet studenti će biti upoznati s ciljevima, problemima i osnovnim pojmovima u razvojnoj psihologiji; periodizacijom razvoja i temeljnim zakonitostima razvoja; metodologijom istraživanja razvoja; te razvojnim teorijama (psihodinamski pristup, biheviorizam, teorija socijalnog učenja, etološki pristup razvoju, teorija ekoloških sistema, kognitivne teorije). Studenti će steći spoznaje o različitim aspektima čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.		
Ishodi učenja:	<i>Znanje:</i> Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita očekuje se da će student poznavati tradicionalna i savremena načela, koncepte, teorije i metode istraživanja čovjekova razvoja. Također, očekuje se da će student steći znanje o slijedu razvoja i razumjeti procese koji leže u osnovi razvoja tokom djetinjstva i adolescencije. <i>Vještine:</i> Očekuje se da će student steći uvid u poteškoće s kojima se susreću istraživači razvojnih promjena i mogućnosti njihovog otklanjanja. Također, kolegij će omogućiti sticanje uvida u isprepletenost teorija, istraživanja i učinkovitog rješavanja praktičnih pitanja vezanih uz područje razvojne psihologije. <i>Kompetencije:</i> Očekuje se da će student steći sposobnost prikupljanja i tumačenja relevantnih podataka unutar područja razvojne psihologije na osnovu kojih može donositi sudove o relevantnim društvenim i etičkim pitanjima iz ove naučne oblasti.		
Metode izvođenja nastave:	Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, analitički i demonstracioni pristup.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Praćenje studenata se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: aktivnosti na nastavi predviđene silabusom, provjere znanja i završni ispit.		

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Literatura²:**Obavezna:**

1. Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). *Dječja psihologija*. Jastrebarsko: Naklada Slap. (odabrana poglavlja)
2. Berk, L. (2008). *Psihologija cjeloživotnog razvoja*. Jastrebarsko: Naklada Slap. (odabrana poglavlja)

Dopunska:

1. Berk, L.E. (2015). *Dječja razvojna psihologija*. Jastrebarsko: Naklada Slap
2. Hwang, P. (2000). *Razvojna psihologija*. Sarajevo: Filozofski fakultet.
3. Papalia, D.E. i Olds, S.E. (1992). *Human development*. McGraw Hill.
4. Santrock, J.W. (2007). *Child development*. New York: McGraw Hill.
5. Lerner, R.M. (2002). *Concepts and theories of human development*. Mahwal, NJ: Erlbaum.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

  <p style="text-align: center;">UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET</p>	Obrazac SP2
	Stranica 1 od 2

Opis predmeta:

Šifra predmeta: FIL PED 403	Naziv predmeta: Temeljna nastavna umijeća (nastavničko usmjerenje) za odsjeke: Historija, Filozofija, Romanistika, Književnosti naroda BiH, BHS jezici, Slavenški jezici i književnost, Sociologija, Katedra za Historiju umjetnosti		
Ciklus: drugi	Godina: prva	Semestar: prvi	Broj ECTS bodova: 4
Status: Obavezni/izborni*		Ukupan broj sati: 3 Predavanja: 1 Vježbe: 2	
Učesnici u nastavi			
Preduvjet za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Povezati pedagošku i didaktičku metodičku teoriju, uvesti polaznike u praktična pitanja nastavne djelatnosti, proširiti shvaćanje kurikuluma, upoznati polaznike s vrstama nastavnih kompetencija, povećati razinu razumijevanja posebnih pedagoških i disciplinskih problema u/izvan razreda, osvijestiti mogućnosti, ograničenja i vrijednosti umijeća prosudbe vlastitog i učeničkog rada.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po tjednima se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacijskih jedinica)</i>	Priroda i obilježje nastavnih umijeća. Poučavanje i učenje. Upravljanje razredom. Koncepti planiranja, organiziranja i izvođenja nastave. Nastava kroz paradigmu komunikacije. Umijeće organiziranja nastavnog sata. Kreiranje razrednog ugođaja. Motivacija u razredu: razvoj samopouzdanja u procesu učenja. Disciplina – priroda učeničkog neposluha. Kompetencije nastavnika, profesionalizacija nastavnog poziva. Rad s djecom s posebnim potrebama, inkluzivna nastava.		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none"> - Usvojiti opće određenje škole, nastave, nastavnika i učenika sa stajališta suvremene pedagogije, opisati modele razvoja razredno-nastavnoga ozračja u kontekstu komunikacijskih nastavnih oblika. - Objasniti pedagoški i materijalno-tehnički aspekt nastave i učenja. Vještine: <ul style="list-style-type: none"> - Uočiti važnost empatije i komunikacije u međusobnim odnosima i odgojno-obrazovnom radu, kritički procijeniti vlastito umijeće komunikacije; umijeće u provođenju razredne discipline; planiranje i pripremanje nastavnog sata, izbor metoda, postupaka, oblika rada, tehnika i strategija učenja, načina vrednovanja i samovrednovanja, vremenska dinamika; inkluzivni pristupi 		

JK

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET	Obrazac SP2
Opis predmeta:	Stranica 2 od 2

	Kompetencije: - Evaluacija i poboljšanje vlastitog rada (znanje o obrazovnim potrebama polaznika); procjena učinka održanog nastavnog sata, razumijevanje faza nastavnog rada počevši od planiranja do vrednovanja, poticati razvoj kognitivnih, socijalnih, didaktičkih i metodičkih kompetencija studenata;
Metode izvođenja nastave:	Usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, ilustrativno demonstrativna metoda
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Pisanje eseja, test znanja, samostalni rad studenta
Literatura²:	<i>Obavezna</i> 1. Kyriakou, C. (2001). <i>Temeljna nastavna umijeća</i> . Zagreb:Nacionalna i sveučilišna knjižnica 2. Materijali s nastave
	<i>Dodatna</i> 1. Glasser, W. (1993). <i>Kvalitetna škola</i> . Zagreb:EDUCA 2. Glasser, W. (1993). <i>Nastavnik u kvalitetnoj školi</i> . Zagreb:EDUCA 3. Bratanić, M.(1993). <i>Mikropedagogija</i> . Zagreb: Školska knjiga 4. Gudjons, H. (1994). <i>Pedagogija-temeljna znanja</i> . Zagreb:EDUCA 5. Zbornik radova: <i>Inkluzija u školstvu Bosne i Hercegovine (2003)</i> . Sarajevo:TEPD i Filozofski fakultet

*U skladu sa NPP svakog odsjeka.

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

KA.

  <p style="text-align: center;">UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET</p>	Obrazac SP2
	Stranica 1 od 2

Opis predmeta:

Šifra predmeta: FIL PED 405	Naziv predmeta: Komunikacija u nastavi (nastavničko usmjerenje) za odsjeke: Historija, Filozofija, Romanistika, Slavenski jezici i književnost, Sociologija, Katedra za Historiju umjetnosti		
Ciklus: drugi	Godina: prva	Semestar: drugi	Broj ECTS bodova: 4
Status: Obavezni/izborni*		Ukupan broj sati: 3 Predavanja: 1 Vježbe: 2	
Učesnici u nastavi			
Preduvjet za upis:	Temeljna nastavna umijeća		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj kolegija je razumjeti teorijske i praktične probleme odgojno-obrazovnog rada kroz komunikacijsku prizmu. Razumjeti zakonitosti socijalne percepcije. Osposobiti studente za uočavanje, prepoznavanje i primjenu empatije; usvojiti novu sliku i važnost komunikacije u odgoju i međusobnim odnosima; ojačati komunikacijske vještine u svakodnevnom životu i odgojno-obrazovnom radu; povećati razinu razumijevanja komunikacijskih vještina; osvijestiti mogućnosti, ograničenja i vrijednost komunikacije s drugim subjektima nastave ili obitelji.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po tjednima se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	Interakcija i komunikacija u odgoju. Interakcijska povezanost u komunikaciji; Empatijsko komuniciranje; Komunikacija u odgoju (verbalna i neverbalna komunikacija); JA i TI poruke. Socijalna reverzibilnost u razrednoj komunikaciji; Aktivno slušanje kao oblik komunikacije; Nasilna i nenasilna komunikacija; Stilovi učenja; Motivacija; Okruženje, metode i oblici nastavnog rada – prilika za komunikaciju u nastavnom procesu; Suradničko učenje u nastavi; Nastavnik kao razrednik; Razrednik kao odgajatelj; Partnerstvo razrednika s roditeljem i pedagogom; Interakcijska povezanost u komunikaciji s djecom s posebnim potrebama; inkluzivni pristupi u nastavi.		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none"> - Uočiti značaj komuniciranja kroz jasno i precizno izražavanje i iznošenje ideja u nastavnom procesu; prepoznati strukturu komunikacijskog ciklusa; usvojiti elemente verbalne i neverbalne komunikacije. Vještine: <ul style="list-style-type: none"> - Slušanje kao komunikacija - aktivno slušanje; Primjena metoda dramskog odgoja u nastavi; Prosocijalno ponašanje u odnosu s drugima; Kritičko procijenjivanje vlastitog umijeća komunikacije s drugima; Kompetencije:		

JK.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET	Obrazac SP2
Opis predmeta:	Stranica 2 od 2

	- Empatičko slušanje; Primjena recipročne i etične komunikacije kao način ostvarivanje saradnje i dijaloga sa drugima; Primjena konkretne, pregledne i povezane logične komunikacije; rješavanje konfliktnih situacija.
Metode izvođenja nastave:	Usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, ilustrativno-demonstrativna metoda, metode dramskog odgoja
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Esej, prezentacija, test znanja
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M. (1993). Mikropedagogija. Zagreb; Školska knjiga <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Boal, A. (2009). Igre za glumce i ne-glumce. Zagreb: Hrvatski centar za dramski odgoj 2. Gossen, C.D. (1994). Restitucija-Preobrazba školske discipline. Zagreb; Alinea 3. Brajša, P. (1993). Pedagoška komunikologija. Zagreb; Školske novine 4. Glasser, W. (1993). Kvalitetna škola. Zagreb; Educa 5. Materijal s nastave

*U skladu sa NPP svakog odsjeka.

¹Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Sena visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje bavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

KA

**USKLAĐENOST PREDLOŽENOG NASTAVNIČKOG STUDIJSKOG PROGRAMA
SA UPUTSTVOM MINISTARSTVA ZA OBRAZOVANJE, NAUKU I MLADE KS**

1) Zastupljenost pedagoško-psihološke i didaktičko-metodičke grupe predmeta po semestrima

Uvodna napomena: Minimalno 9 ECTS bodova je rezervirano na Opću pedagogiju, Opću psihologiju i Didaktiku. Preostalih, minimalno 51 ECTS bod, se može rasporediti kako na pedagoško-psihološke predmete, tako i na metodičke predmete i nastavnu praksu u odgojno-obrazovnim ustanovama.

Naziv predmeta	Semestar i ciklus	ECTS
Pedagogija 1	3. semestar, I ciklus	3
Pedagogija 2	4. semestar, I ciklus	3
Inkluzivno obrazovanje	5. semestar, I ciklus	3
Osnove psihologije	3. semester, I ciklus	2
Didaktika	6. semestar, I ciklus	4
Osnove metodike nastave historije 1	1.semestar, I ciklus	5
Osnove metodike nastave historije 2	2. semester, I ciklus	4
Nastava historije i multikulturalna društva	4. semstar, I ciklus	3
Metodika nastave historije za osnovne škole 1	5. semstar, I ciklus	4
Metodika nastave historije za osnovne škole 2	6. semestar, I ciklus	4
Kreativna nastava historije	2. semester, I ciklus	7
Metodika nastave historije za srednje škole 1	2. semstar, II ciklus	10
Metodika nastave historije za srednje škole 1	3. semstar, II ciklus	8
Ukupno kreditno vrednovanje		60

2) Zastupljenost praktične nastave po semestrima

Uvodna napomena: Praktična nastava pored nastavne prakse može uključivati i praktične aktivnosti koje se implementiraju u kontekstu sadržaja struke (npr. laboratorijski rad).

Naziv predmeta	Semestar	ECTS
Praktična nastava i praktično osposobljavanje studenata	3. semestar, I ciklus	3

KA

Praktična nastava i praktično osposobljavanje studenata	4. semestar, I ciklus	2
Završni magistarski rad/ Praktična nastava i praktično osposobljavanje studenata	4. semestar, II ciklus	25
Ukupno kreditno vrednovanje		30

3) Zastupljenost praktične nastave i PPDM grupe predmeta po semestrima (unija skupova predmeta iz prve dvije tabele)

Naziv predmeta	Semestar i ciklus	ECTS
Osnove metodike nastave historije 1	1.semestar, I ciklus	5
Osnove metodike nastave historije 2	2. semestar, I ciklus	4
Osnove psihologije	3. semester, I ciklus	2
Pedagogija 1	3. semestar, I ciklus	3
Praktična nastava i praktično osposobljavanje studenata	3. semestar, I ciklus	3
Nastava historije i multikulturalna društva	4. semstar, I ciklus	3
Pedagogija 2	4. semestar, I ciklus	3
Praktična nastava i praktično osposobljavanje studenata	4. semestar, I ciklus	2
Metodika nastave historije za osnovne škole 1	5. semstar, I ciklus	4
Inkluzivno obrazovanje	5. semestar, I ciklus	3
Metodika nastave historije za osnovne škole 2	6. semestar, I ciklus	4
Didaktika	6. semestar, I ciklus	4
Kreativna nastava historije	1. semestar, II ciklus	7
Metodika nastave historije za srednje škole 1	2. semstar, II ciklus	10
Metodika nastave historije za srednje škole 1	3. semstar, II ciklus	8
Završni magistarski rad/ Praktična nastava i praktično osposobljavanje studenata	4. semestar, II ciklus	25

JKA.

Ukupno kreditno vrednovanje	60+30=90
------------------------------------	-----------------

4) Zastupljenost podučavanja o inkluzivnom obrazovanju

Naziv predmeta	Semestar	ECTS
Inkluzivno obrazovanje	5. semestar, I ciklus	3
Ukupno kreditno vrednovanje		3

5) Usklađenost sa nastavnim planovima i programima predškolskog, osnovnoškolskog i srednjeg obrazovanja u Kantonu Sarajevo

Predloženi nastavnički studijski program sadržajno je usklađen sa odgovarajućim dijelovima nastavnih programa predškolskog, osnovnoškolskog i srednjeg obrazovanja u Kantonu Sarajevo. Dokaz o usklađenosti predočavamo kroz date tabelarne prikaze.

PREDŠKOLSKO OBRAZOVANJE	
TEMATSKA CJELINA (PREDŠKOLSKI PROGRAM)	PREDMET (FAKULTETSKI PROGRAM)

OSNOVNOŠKOLSKO OBRAZOVANJE	
TEMATSKA CJELINA (OSNOVNOŠKOLSKI PROGRAM)	PREDMET (FAKULTETSKI PROGRAM)
6. razred	
PROŠLOST I SADAŠNJOST	Povijest, historija, historiografija (FIL HIS 136) Pomoćne historijske discipline (FIL HIS 134) Arhivi i historija (FIL HIS 266)
PREHISTORIJA	Historija drevnih civilizacija i klasičnog doba I (FIL HIS 107)
STARI ISTOK	Historija drevnih civilizacija i klasičnog doba I (FIL HIS 107)
STARA GRČKA	Historija drevnih civilizacija i klasičnog doba I (FIL HIS 107) Civilizacije klasičnog doba Grčke i Rima (FIL HIS 410)
STARI RIM I PROSTOR DANAŠNJE BiH U ANTIČKO DOBA	Historija klasičnog doba II (FIL HIS 108) Historija Ilira i rimskih provincija u jugoistočnoj Evropi (FIL HIS 106) Civilizacije klasičnog doba Grčke i Rima (FIL HIS 410) Bosna i Hercegovina u antičko doba (FIL HIS 411)
7. razred	

KA

PAD ZAPADNOG RIMSKOG CARSTVA I SEOBA NARODA OSNOVNA OBILJEŽJA SREDNJEG VIJEKA	Rani srednji vijek (FIL HIS 204) Srednjovjekovna civilizacija (FIL HIS 402)
EVROPA, BIZANT I ARAPSKI SVIJET U RANOM SREDNJEM VIJEKU	Rani srednji vijek (FIL HIS 204) Srednjovjekovna civilizacija (FIL HIS 402)
EVROPSKO DRUŠTVO U RAZVIJENOM I KASNOM SREDNJEM VIJEKU	Kasni srednji vijek (FIL HIS 205) Srednjovjekovna civilizacija (FIL HIS 402)
STARI SLAVENI I BOSNA U SREDNJEM VIJEKU	Jugoistočna Evropa u ranom srednjem vijeku (FIL HIS 222) Bosna u ranom srednjem vijeku (FIL HIS 211) Jugoistočna Evropa u kasnom srednjem vijeku (FIL HIS 224) Bosna u kasnom srednjem vijeku (FIL HIS 212) Bosansko društvo u srednjem vijeku (FIL HIS 412) Trgovina u srednjovjekovnoj Bosni (FIL HIS 419) Bosansko kraljevstvo i Osmansko carstvo IP (FIL HIS 267) Sandalj Hranić Kosača IP (FIL HIS 361) Vlasi u srednjovjekovnoj Bosni IP (FIL HIS 363) Bosanska heraldička baština IP (FIL HIS 415) Bosna i Dubrovnik u srednjem vijeku IP (FIL HIS 466a)
OSMANSKO CARSTVO	Historija jugoistočne Evrope u osmanskom periodu (do 1800.) (FIL HIS 227) Historija osmanske države i civilizacije (FIL HIS 404) Vojna organizacija u Osmanskom carstvu IP (FIL HIS 468b)
BOSANSKI EJALET OD 16. DO 18. ST.	Historija Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu (do 1800.) (FIL HIS 228) Osmanska Bosna: društvo, kultura, ekonomija (do 1800.) (FIL HIS 513) Narativi o osmanskoj Bosni i Osmanlijama IP (FIL HIS 264)
8. razred	
EVROPA I SVIJET U NOVOM VIJEKU	Evropska i svjetska historija novog vijeka do 1918. (FIL HIS 303) Intelektualna historija Evrope (1500-1918) (FIL HIS 401)
ZEMLJE JUGOISTOČNE EVROPE	Jugoistočna Evropa od kraja 18. stoljeća do 1918. (FIL HIS 325) Bosna i njeni susjedi u 19. stoljeću IP (FIL HIS 362)
GRAĐANSKO DRUŠTVO I NACIONALNE DRŽAVE	Evropska i svjetska historija novog vijeka do 1918. (FIL HIS 303)
BOSNA I HERCEGOVINA U 19. ST.	Bosna i Hercegovina od kraja 18. stoljeća do

FA.

	1918. godine (FIL HIS 315) Bosanskohercegovačko društvo od kraja 18. stoljeća do 1918. (FIL HIS 414) Bosna i njeni susjedi u 19. stoljeću IP (FIL HIS 362)
BIH U OKVIRU AUSTRO-UGARSKE MONARHIJE	Bosna i Hercegovina od kraja 18. stoljeća do 1918. godine (FIL HIS 315)
9. razred	
EVROPA I VANEVROPSKE ZEMLJE DO I SVJ.RATA	Evropska i svjetska historija novog vijeka do 1918. (FIL HIS 303)
PRVI SVJETSKI RAT	Evropska i svjetska historija novog vijeka do 1918. (FIL HIS 303)
SVIJET IZMEĐU DVA SVJETSKA RATA	Evropska i svjetska savremena historija (1918-2000) (FIL HIS 302) Političke ideologije u 20. stoljeću (FIL HIS 505)
DRUGI SVJETSKI RAT	Evropska i svjetska savremena historija (1918-2000) (FIL HIS 302) Političke ideologije u 20. stoljeću (FIL HIS 505)
SVIJET POSLIJE II SVJETSKOG RATA	Evropska i svjetska savremena historija (1918-2000) (FIL HIS 302) Političke ideologije u 20. stoljeću (FIL HIS 505)
BOSNA I HERCEGOVINA U XX STOLJEĆU	Savremena historija jugoistočne Evrope (FIL HIS 327) Historija Bosne i Hercegovine (1918-2000) (FIL HIS 316) Savremena historija Bosne i Hercegovine (FIL HIS 514)

SREDNJOŠKOLSKO OBRAZOVANJE	
TEMATSKA CJELINA (SREDNJOŠKOLSKI PROGRAM)	PREDMET (FAKULTETSKI PROGRAM)
1. razred	
Uvod u historiju	Povijest, historija, historiografija (FIL HIS 136) Pomoćne historijske discipline (FIL HIS 134) Arhivi i historija IP (FIL HIS 266)
Prahistorija	Historija drevnih civilizacija i klasičnog doba I (FIL HIS 107)
Historijsko doba	Historija drevnih civilizacija i klasičnog doba I (FIL HIS 107)
Stara Grčka	Historija drevnih civilizacija i klasičnog doba I (FIL HIS 107) Civilizacije klasičnog doba Grčke i Rima (FIL HIS 410)
Helenističko doba	Historija drevnih civilizacija i klasičnog doba I (FIL HIS 107) Civilizacije klasičnog doba Grčke i Rima (FIL HIS 410)
	Historija klasičnog doba II (FIL HIS 108) Civilizacije klasičnog doba Grčke i Rima (FIL HIS 410)

JK

Stari Rim od nastanka do Carstva	HIS 410)
Rimsko Carstvo, nastanak i pad	Historija klasičnog doba II (FIL HIS 108) Civilizacije klasičnog doba Grčke i Rima (FIL HIS 410)
Antičko doba na prostorima BiH	Historija Ilira i rimskih provincija u jugoistočnoj Evropi (FIL HIS 106) Bosna i Hercegovina u antičko doba (FIL HIS 411)
2. razred	
Rani Srednji vijek	Rani srednji vijek (FIL HIS 204) Srednjovjekovna civilizacija (FIL HIS 402)
Balkanski narodi u ranom feudalizmu	Jugoistočna Evropa u ranom srednjem vijeku (FIL HIS 222) Bosna u radnom srednjem vijeku (FIL HIS 211)
Evropa u doba razvijenog feudalizma	Kasni srednji vijek (FIL HIS 205) Srednjovjekovna civilizacija (FIL HIS 402)
Južnoslavenske zemlje u razvijenom feudalizmu	Jugoistočna Evropa u kasnom srednjem vijeku (FIL HIS 224)
Bosna u vrijeme razvijenog feudalizma	Bosna u kasnom srednjem vijeku (FIL HIS 212) Bosansko društvo u srednjem vijeku (FIL HIS 412) Trgovina u srednjovjekovnoj Bosni (FIL HIS 419) Bosansko kraljevstvo i Osmansko carstvo IP (FIL HIS 267) Sandalj Hranić Kosača IP (FIL HIS 361) Vlasi u srednjovjekovnoj Bosni IP (FIL HIS 363) Bosanska heraldička baština IP (FIL HIS 415) Bosna i Dubrovnik u srednjem vijeku IP (FIL HIS 466a)
Osmansko carstvo XV-XVIII stoljeća	Historija jugoistočne Evrope u osmanskom periodu (do 1800.) (FIL HIS 227) Historija osmanske države i civilizacije (FIL HIS 404) Vojna organizacija u Osmanskom carstvu IP (FIL HIS 468b)
Novi vijek	Evropska i svjetska historija novog vijeka do 1918. (FIL HIS 303) Intelektualna historija Evrope (1500-1918) (FIL HIS 401)
Južnoslavenske zemlje pod habsburškom, mletačkom i osmanskom vlašću	Evropska i svjetska historija novog vijeka do 1918. (FIL HIS 303) Historija jugoistočne Evrope u osmanskom periodu (do 1800.) (FIL HIS 227)

KA.

3. razred	
Bosna od sandžaka do ejaleta	Historija Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu (do 1800.) (FIL HIS 228) Osmanska Bosna: društvo, kultura, ekonomija (do 1800.) (FIL HIS 513) Narativi o osmanskoj Bosni i Osmanlijama IP (FIL HIS 264)
Evropa i svijet u XVIII i XIX stoljeću	Evropska i svjetska historija novog vijeka do 1918. (FIL HIS 303) Intelektualna historija Evrope (1500-1918) (FIL HIS 401)
Evropa od Bečkog do Berlinskog kongresa	Evropska i svjetska historija novog vijeka do 1918. (FIL HIS 303) Intelektualna historija Evrope (1500-1918) (FIL HIS 401)
Južnoslavenske zemlje u XVIII i XIX stoljeću	Historija jugoistočne Evrope u osmanskom periodu (do 1800.) (FIL HIS 227) Jugoistočna Evropa od kraja 18. stoljeća do 1918. (FIL HIS 325) Bosna i njeni susjedi u 19. stoljeću IP (FIL HIS 362)
Bosanski ejalet u XVIII i XIX stoljeću	Historija Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu (do 1800.) (FIL HIS 228) Bosanskohercegovačko društvo od kraja 18. stoljeća do 1918. (FIL HIS 414) Narativi o osmanskoj Bosni i Osmanlijama IP (FIL HIS 264) Bosna i njeni susjedi u 19. stoljeću IP (FIL HIS 362)
Bosna i Hercegovina u vrijeme Austro-Ugarske uprave 1878-1918.	Bosna i Hercegovina od kraja 18. stoljeća do 1918. godine (FIL HIS 315) Bosanskohercegovačko društvo od kraja 18. stoljeća do 1918. (FIL HIS 414)
Evropa i svijet pred početak Prvog svjetskog rata	Evropska i svjetska historija novog vijeka do 1918. (FIL HIS 303) Intelektualna historija Evrope (1500-1918) (FIL HIS 401)
4. razred	
Bosna i Hercegovina i svijet za vrijeme Prvog svjetskog rata	Bosna i Hercegovina od kraja 18. stoljeća do 1918. godine (FIL HIS 315) Evropska i svjetska historija novog vijeka do 1918. (FIL HIS 303)
Bosna i Hercegovina i Jugoslavija između dva svjetska rata	Savremena historija jugoistočne Evrope (FIL HIS 327) Savremena historija Bosne i Hercegovine (FIL HIS 514)
Svijet između dva svjetska rata	Evropska i svjetska savremena historija (1918-2000) (FIL HIS 302) Političke ideologije u 20. stoljeću (FIL HIS 505)
Drugi svjetski rat 1939-1945.	Evropska i svjetska savremena historija (1918-2000) (FIL HIS 302) Političke ideologije u 20. stoljeću (FIL HIS 505)

KA.

Bosna i Hercegovina u Drugom svjetskom ratu	Savremena historija jugoistočne Evrope (FIL HIS 327) Historija Bosne i Hercegovine (1918-2000) (FIL HIS 316) Savremena historija Bosne i Hercegovine (FIL HIS 514)
Svijet poslije Drugog svjetskog rata	Evropska i svjetska savremena historija (1918-2000) (FIL HIS 302) Političke ideologije u 20. stoljeću (FIL HIS 505)
Bosna i Hercegovina poslije Drugog svjetskog rata	Historija Bosne i Hercegovine (1918-2000) (FIL HIS 316) Savremena historija Bosne i Hercegovine (FIL HIS 514)
Bosna i Hercegovina kao samostalna i suverena država	Historija Bosne i Hercegovine (1918-2000) (FIL HIS 316) Savremena historija Bosne i Hercegovine (FIL HIS 514)
Opsada Sarajeva i zločin genocida počinjen u Bosni i Hercegovini u periodu 1992-1995.	Historija Bosne i Hercegovine (1918-2000) (FIL HIS 316) Savremena historija Bosne i Hercegovine (FIL HIS 514)

FA.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
Vijeće Fakulteta
Broj: 02-01/213
Sarajevo, 28. 6. 2019. godine.

Na osnovu člana 48. stav 7., 55. stav 2. i 135. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 33/17.) i člana 104. Statuta Univerziteta u Sarajevu, broj: 01-1093-3-1/18 od 28. 11. 2018. godine, mišljenja sekretara Fakulteta, broj: 03-02/573-1 od 26. 6. 2019. godine, Vijeće Fakulteta na 13. elektronskoj sjednici održanoj 28. 6. 2019. godine, *donijelo je*

ODLUKU

I

Usvajaju se, **IZMJENE I DOPUNE NASTAVNIH PLANOVA I PROGRAMA SVIH ODSJEKA/KATEDRI FILOZOFSKOG FAKULTETA UNIVERZITETA U SARAJEVU, I I II CIKLUS STUDIJA, U SKLADU SA UPUTSTVOM O ZASTUPLJENOSTI PSIHOLOŠKO-PEDAGOŠKE I METODIČKO-DIDAKTIČKE GRUPE PREDMETA U NASTAVNOM PLANU I PROGRAMU PO SEMESTRU I STUDIJSKIM GODINAMA KOJEG JE IZDALO MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE, NAUKU I MLADE KANTONA SARAJEVO, SA SP3 OBRASCIMA (USKLAĐENOST PREDLOŽENOG NASTAVNIČKOG STUDIJSKOG PROGRAMA SA UPUTSTVOM MINISTARSTVA ZA OBRAZOVANJE, NAUKU I MLADE KS), ODNOSNO, VRŠI SE USKLAĐIVANJE NASTAVNIH PLANOVA I PROGRAMA FILOZOFSKOG FAKULTETA UNIVERZITETA U SARAJEVU, I I II CIKLUS STUDIJA, SA PRAVILNIKOM O POSTUPKU PREDLAGANJA, OCJENE, USVAJANJA NOVIH I IZMJENA POSTOJEĆIH STUDIJSKIH PROGRAMA I NASTAVNIH PLANOVA. I PROGRAMA NA UNIVERZITETU U SARAJEVU, BROJ: 01-1101-97/18 OD 19. 12. 2018. GODINE.**

II

IZMJENE I DOPUNE NASTAVNIH PLANOVA I PROGRAMA SVIH ODSJEKA/KATEDRI FILOZOFSKOG FAKULTETA UNIVERZITETA U SARAJEVU, I I II CIKLUS STUDIJA iz stava I. ove odluke sastavni su dio ove odluke.

III

IZMJENE I DOPUNE NASTAVNIH PLANOVA I PROGRAMA SVIH ODSJEKA/KATEDRI FILOZOFSKOG FAKULTETA UNIVERZITETA U SARAJEVU, I I II CIKLUS STUDIJA iz stava I. ove odluke upućuju se u dalju proceduru.

DOSTAVITI:

1. Uz NPP
2. Uz zapisnik
3. Arhiva

Broj: 11/04-38-10347/19
Sarajevo, 11.7.2019. godine

Sign. *Muhamed Fazlić*
16.07.2019.g.

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
SARAJEVO
Broj: 01/760
Datum: 16.07.2019.god

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
n/r prof.dr.Muhameda Dželimovića, dekan
Sarajevo, Franje Račkog 1

PREDMET: Izmjene i dopune Nastavnih planova i programa nastavnčkih i ostalih studijskih programa, usklađenost sa Uputstvom o zastupljenosti psihološko-pedagoške i metodičko-didaktičke grupe predmeta

Cijenjeni,

Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu je, u skladu sa članom 6., stav (1) Uputstva o zastupljenosti nastavnih sadržaja iz psihološko-pedagoške i metodičko-didaktičke grupe nastavnih predmeta u studijskim programima nastavnčkih usmjerenja („Službene novine Kantona Sarajevo“, br: 31/18 i 12/19), Ministarstvu dostavio na mišljenje Izmjene i dopune nastavnih planova i programa studijskih programa nastavnčkog usmjerenja, kao i izmjene i dopune nastavnih planova i programa koji su već sadržavali nastavne sadržaje iz psihološko-pedagoške i metodičko-didaktičke grupe predmeta.

Izmjene i dopune nastavnih planova i program su dostavljeni od strane sljedećih odsjeka:

- Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik
- Odsjek za filozofiju
- Odsjek za germanistiku
- Odsjek za slavistiku
- Odsjek za historiju (Katedra za arheologiju i Katedra za historiju umjetnosti)
- Odsjek za romanistiku
- Odsjek za komparativnu književnost i bibliotekarstvo
- Odsjek za orijentalnu filologiju
- Odsjek za književnost naroda Bosne i Hercegovine
- Odsjek za anglistiku
- Odsjek za pedagogiju
- Odsjek za psihologiju
- Odsjek za sociologiju.

U vezi sa navedenim, dostavljamo sljedeće mišljenje:
u skladu sa članom 6., stav (2) Uputstva, Ministarstvo je izvršilo provjeru zastupljenosti nastavnih sadržaja iz psihološko-pedagoške i metodičko-didaktičke grupe nastavnih predmeta po semestrima i studijskim godinama u skladu sa Uputstvom, njihovog ukupnog kreditnog vrednovanja, adekvatne zastupljenosti stručne prakse i osiguranja komplementarnosti sa nastavnim planovima i programima predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja na području Kantona Sarajevo.

Dostavljeni prijedlog izmjena i dopuna nastavnih planova i programa na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu za studijsku 2019/2020. godinu je urađen u skladu sa Uputstvom o zastupljenosti nastavnih sadržaja iz psihološko-pedagoške i metodičko-didaktičke grupe nastavnih predmeta u studijskim programima nastavnčkih usmjerenja („Službene novine Kantona Sarajevo“, br: 31/18 i 12/19).

S poštovanjem,

MINISTRICA

Mr. Zineta Bogunić

Sluša se usel

Mujib Faruk
10.09.2019

- SENAT -

Broj: 01-24-12/19

Sarajevo, 17. 07. 2019. godine

Na osnovu članova 50, 130. stav (2) tačka g) i 180. stav (10) Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 33/17), člana 59. tačka g) i člana 138. Statuta Univerziteta u Sarajevu, u vezi sa odredbama člana 3. stav (3) Pravilnika o postupku predlaganja, ocjene, usvajanja novih i izmjena postojećih studijskih programa i nastavnih planova i programa na Univerzitetu u Sarajevu, na Prijedlog Vijeća Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu broj: 02-01/213 od 28. 06. 2019. godine, uz prethodno Mišljenje Službe za nastavu od 08. 07. 2019. godine i Odluke Odbora za upravljanje kvalitetom od 11. 07. 2019. godine, Senat Univerziteta u Sarajevu je, na 33. redovnoj sjednici održanoj 17. 07. 2019. godine, donio slijedeću

ODLUKU

I

Usvajaju se izmjene i dopune nastavnih planova i programa prvog i drugog ciklusa studija na svim odsjecima/katedrama Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, kako slijedi:

- Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik
- Odsjek za filozofiju
- Odsjek za germanistiku
- Odsjek za slavistiku
- Odsjek za historiju (Katedra za arheologiju i Katedra za historiju umjetnosti)
- Odsjek za romanistiku
- Odsjek za komparativnu književnost i bibliotekarstvo
- Odsjek za orijentalnu filologiju
- Odsjek za književnost naroda Bosne i Hercegovine
- Odsjek za anglistiku
- Odsjek za pedagogiju
- Odsjek za psihologiju
- Odsjek za sociologiju.

II

U skladu sa članom 180. stav (10) Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 33/17) i prijedlozima izmjena i dopuna nastavnih planova i programa prvog i drugog ciklusa studija na svim odsjecima/katedrama Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, prihvata se ekvivalencija izvršenih izbora u akademska zvanja, jer je izmjenama i dopunama nastavnih planova i programa prvog i drugog ciklusa studija na svim odsjecima/katedrama Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu došlo do izmjene naziva nastavnih predmeta i naučnih oblasti.

III

Nalaže se Vijeću Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu da donese konačne, pojedinačne odluke o ekvivalenciji izvršenih izbora u skladu sa izmjenama i dopunama nastavnih planova i programa prvog i drugog ciklusa studija na svim odsjecima/katedrama Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu i ovom odlukom.

IV

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i primjenjuje se od studijske 2019/2020. godine.

Rektor

Prof. dr. Rifat Škrijelj

Dostavljeno:

- Filozofskom fakultetu
- Službi za nastavu
- U dokumentaciju Senata
- Arhivi